

**Hallituksen esitys Eduskunnalle ennakoperintälaki sekä
eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että säädettäisiin uusi ennakoperintälaki. Uuden lain tarkoituksena on selkeyttää ennakoperintäjärjestelmän säädöspohjaa. Samalla jatkettaisiin muilta osin pitkälti toteutettua verotusmenettelysäännösten uudistamista. Uudistus on pääosin tekninen.

Ensisijainen ennakoperintämuoto olisi ennakonpidätys, kuten käytännössä nykyisin. Laissa ei enää lueteltaisi ennakonpidätyksen alaisia suorituksia, vaan ennakonpidätys olisi aina toimitettava, ellei suoritusta ole säädetty ennakonkannon alaiseksi tai vapautettu ennakoperinnästä kokonaan. Ennakonpidätyksen olisi edelleen vastattava mahdollisimman tarkoin lopullista verotusta. Vaatimusta väljennettäisiin kuitenkin siten, että edellisen vuoden pidätysperusteiden soveltamisen vaikutus otettaisiin huomioon verovuoden ennakoperinnässä vain kaavamaisesti.

Elinkeinotoiminnan, maatalouden ja muun tulonhankkimistoiminnan tulot sekä myyntivoitot olisivat edelleen ennakonkannon alaisia tuloja.

Mahdollisuus täydentää ennakoperintää täydennysmaksulla säilytettäisiin.

Säännökset ennakonpidätyksen keskeisistä perusteista ja suoritusten maksajien tärkeimmistä velvollisuuksista sekä ennakonpidätyksen laiminlyönnin seurauksista sisältyisivät

edelleen lakiin. Laissa myös säädettäisiin siitä, miltä osin tarkemmat säännökset sisältyisivät asetukseen, miltä osin taas verohallinnon toimivaltaan, joka laajuudeltaan säilyisi jokseenkin nykyisellään.

Maksuvalvontaa ja oma-aloitteisten verojen maksua koskevia menettelytapoja ehdotetaan uudistettaviksi. Verotuksen maksu- ja valvontatiedot eriytettäisiin toisistaan. Työnantajasuoritusten ja muiden oma-aloitteisesti maksettavien verojen valvontatiedot verohallinnon asiakas voisi antaa samanaikaisesti. Asiakas voisi jatkossa maksaa veronsa ja työnantajasuorituksensa myös omia ATK-laitteitaan tai maksuautomaatteja käyttäen.

Ennakoperintälain muutoksenhakusäännöksiä yksinkertaistettaisiin siten, että vain lääninveroviraston ennakoratkaisuihin sekä ennakonpidätyksen ja ennakon muuttamista koskeviin päätöksiin sovellettaisiin 30 päivän valitusaikaa. Muut asiat voitaisiin saat-
taa oikaisuvaatimuskäsittelyn jälkeen viiden vuoden kuluessa lääninoikeuden ratkaistaviksi.

Uudistuksen vuoksi myös verotusmenettelystä annetun lain ja eräiden muiden verolakien säännöksiä olisi tarpeen tarkistaa.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Lakeja sovellettaisiin eräin poikkeuksin vuoden 1997 alusta.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	4
1. Nykytila ja sen arviointi	4
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	4
2.1. Tavoitteet	4
2.2. Keskeiset ehdotukset	5
Ennakkoperintälain rakenne	5
Ennakkonpidätys ensisijaisena ennakkoperintämuotona	5
Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus ja siitä poikkeaminen	6
Verohallituksen toimivalta	6
Muutoksenhaku	7
Ennakkonpidätyksen jättäminen eräissä tapauksissa maksuunpanematta	7
Vuosi-ilmoituksen asema	8
Maksamattoman ennakkonpidätyksen jättäminen hyväksi lukematta	8
Korkotekijän huomioon ottaminen ennakkoperinnässä	9
Työnantajasuoritusten maksuvalvontaa koskevat uudistukset	9
Arvonlisäveron maksuvalvontaa koskevat uudistukset	10
3. Esityksen vaikutukset	11
4. Asian valmistelu	11
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	11
1. Lakiehdotuksen perustelut	11
1.1. Ennakkoperintälaki	11
1 luku. Yleiset säännökset	11
2 luku. Ennakkoperintämenettely	13
3 luku. Suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuus ja maksuvalvonta	16
4 luku. Ennakkonpidätysvelvollisuuden laiminlyönnistä johtuvat toimenpiteet ja seuraamukset	17
5 luku. Ennakkoratkaisu	18
6 luku. Muutoksenhaku	18
7 luku. Rangaistussäännökset	19
8 luku. Huojennus ja lykkäys	19
9 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	20
1.2. Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	20
1.3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	21
1.4. Laki veronkantolain muuttamisesta	22
1.5. Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	22
1.6. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta	23
2. Tarkemmat säännökset	25
2.1. Ennakkoperintäasetus	25
2.2. Verohallituksen päätös ennakkoperintävelvollisuudesta vapauttamisesta	25

3. Voimaantulo	25
LAKIEHDOTUKSET	26
1. Ennakkoperintälaki	26
2. Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	38
3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	40
4. Laki veronkantolain muuttamisesta	41
5. Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	43
6. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta	44
LIITTEET	46
Liite 1. Rinnakkaistekstit	46
2. Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	46
3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	49
4. Laki veronkantolain muuttamisesta	53
5. Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	55
6. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta	57
Liite 2. Luonnos ennakkoperintäasetukseksi	61
Liite 3. Luonnos verohallituksen päätökseksi ennakkoperintävelvollisuudesta vapauttamisesta	69

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja sen arviointi

Voimassa oleva ennakkoperintälaki (418/59) on peräisin vuodelta 1959. Tuon ajan taloudellinen toimintaympäristö poikkesi tuntuvasti nykyisestä. Lain säätämisen aikaan valtion- ja kunnallisverotus vasta yhdistettiin. Verotus samoin kuin ennakkoperintä toimitettiin manuaalisesti. Ennakkoperintälain tullessa voimaan ennakonkanto oli pääasiallinen ennakkoperinnän muoto. Ennakonpidätyksen alaisia tuloja olivat tuolloin vain palkka, eläke, elinkorko ja osinko. Pidätys toimitettiin verokirjaan ja ennakonpidätystodistukseen liimattavien veromerkkien avulla. Valtioneuvostolla oli toimivalta määrätä, mistä tulosta ennakonpidätys oli toimitettava. Tästä huolimatta osa näistä tuloista mainittiin jo laissa. Sitten tuli tavaksi luetella laissa erikseen jokainen tulotyyppi, johon ennakonpidätys haluttiin ulottaa.

Valtiovarainministeriöllä oli ennen verohallituksen perustamista yleinen ohjaus- ja määräysvalta myös ennakkoperintäasioissa ja käytännön toimenpiteistä huolehti verojohtaja.

Verotusmenettelyä koskevia säännöksiä on vuosien mittaan useaan otteeseen muutettu taloudellisen toiminnan muotojen muuttumisen ja monipuolistumisen sekä teknisten valmiuksien kehittymisen myötä. Varsinkin automaattisen tietojenkäsittelyn läpimurto ja kiihtyvä kehitys ovat muuttaneet sekä verohallinnon että sen asiakkaiden toimintatapoja. Tämä on heijastunut myös ennakkoperintää koskeviin säännöksiin usein toistuvina muutoksina. Alkuperäisestä vuoden 1959 ennakkoperintälaista on muutoksitta jäljellä vain kaksi pykälää. 1980-luvun alusta laskien lakia on muutettu lähes neljäkymmentä kertaa eli useammin kuin kerran vuodessa.

Ennakkoperinnän perusperiaatteet, joista tärkein on pyrkimys ennakkoperinnän ja lopullisen verotuksen mahdollisimman hyvään vastaavuuteen ja niitä koskevat ratkaisut ovat osoittautuneet varsin kestäviksi. Sitä vastoin säännösten jatkuva muokkaaminen ja tarkistaminen alkuperäistä rakennetta suurin piirtein noudattaen on johtanut monimutkaiseen ja sekavaan eri tasoisten säännösten ja määräysten kokoelmaan, joiden valossa ny-

kyisen ennakkoperintäjärjestelmän sisältöä on vaikea hahmottaa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset**2.1. Tavoitteet**

Uuden ennakkoperintälain tavoitteena on erityisesti ennakkoperintää koskevan säännösten rakenteellinen selkeyttäminen ja ajan tasalle saattaminen. Kokonaan uuden ennakkoperintälain kirjoittaminen on nyt ajankohtaista myös siksi, että maksuvalvontaa koskevat uudet säännökset olisi joka tapauksessa saatettava voimaan vuoden 1997 alusta. Niiden lisääminen voimassa olevaan lakiin olisi entisestään lisännyt sen sekavuutta.

Tarve uuteen ennakkoperintää koskevaan lainsäädäntöön on lisäksi korostunut sen vuoksi, että yhtäaikaan nykyisen ennakkoperintälain kanssa voimaan tullut verotuslaki on kuluvin vuoden alusta korvattu uudella verotusmenettelystä annetulla lailla (1558/95). Myös verohallintoa koskevat säännökset on uudistettu kuluvin vuoden alusta voimaan tulleella lailla.

Ennakkoperintää koskeva laki liitelakeineen täydentäisi jo voimassa olevaa uutta verotusmenettelylainsäädäntöä. Menettelysäännösten tavoitteena on aikaansaada järjestelmä, jossa verohallinnon maksaja-asiakkaita koskevat toiminnot olisi kohdennettu eri asiakasryhmiin sen mukaan, miten asiakkaiden ohjauksen ja verovalvonnan tarpeet poikkeavat toisistaan. Tarkoituksena on perinteisen verolajikohtaisen toiminnan sijasta edetä asiakaskohtaisiin, kaikki verolajit kattaviin toimintoihin, joissa maksaja-asiakkaan näkökulma otetaan huomioon veronsaajien ja tietopalveluasiakkaiden tarpeita unohtamatta. Tiedon keruu ja käsittely on tarkoitus hoitaa samalla yhä keskitetymin.

Ehdotettava uusi ennakkoperintälaki sisältää edelleen monia säännöksiä, jotka on siirretty nykyisistä uuteen lakiin sellaisinaan tai vähäisin muutoksin. Moniin näistä säädöksistä liittyy kehittämistarpeita, joihin ei ole voitu nyt syventyä. Esimerkiksi ennakkoperintärekisterin kehittämistarpeet on tarkoitus

lähitulevaisuudessa selvittää erikseen.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Ennakkoperintälain rakenne

Lakiehdotus on jaettu yhdeksään lukuun. Lain alkuosaan sisältyvät yleiset säännökset, säännökset ennakkoperinnän toimittamisen tavoista ja menettelystä, suorituksen maksajan velvollisuuksista, maksuvalvonnasta ja ennakkoperintärekisteristä. Näitä seuraavat säännökset laiminlyönnistä johtuvista seuraamuksista, ennakkoratkaisusta, muutoksenhausta, rangaistuksista, huojennuksesta ja lykkäyksestä.

Voimassa olevan lain keskeiset säännökset sisältyvät lakiehdotukseen, mutta useimmat uudelleen kirjoitettuina. Käsitepari työnantaja ja palkansaaja on korvattu yleisemmillä käsitteillä suorituksen maksaja ja saaja. Voimassa olevan lain eri luvuissa tai muutoin hajallaan olleita samaan asiakokonaisuuteen liittyviä säännöksiä on yhdistetty. Koska ennakonpidätys ehdotetaan ensisijaiseksi ennakkoperintätavaksi, ennakonpidätyksen alaisten tulojen luetteloinnista voidaan luopua.

Ennakkoperintä on osa verotusmenettelyä ja siitä annettua lakia voidaan soveltaa myös ennakkoperintään. Tämän vuoksi ennakkoperintälakiin ei ole tarpeen ottaa säännöksiä, jotka sisältyvät verotusmenettelystä annettuun lakiin ja soveltuvat sellaisinaan myös ennakkoperintämenettelyyn. Niinpä lakiehdotuksesta on jätetty pois tarpeettomina eräitä nykyiseen lakiin sisältyviä menettelysäännöksiä.

Osa niistä voimassa olevan lain säännöksistä, joissa verohallitukselle on erikseen annettu toimivalta tarkempien säännösten antamiseen, on voitu jättää ehdotuksesta pois, koska valtuus sisältyy ehdotettuun verohallituksen yleistä toimivaltaa koskevaan pykälään. Ehdotuksen mukaan verohallitus määräisi esimerkiksi ennakkoperintävelvollisuudesta vapauttamisesta, joten voimassa olevan lain 3 luvun asiaa koskevat säännökset voitaisiin siirtää asiasta annettavaan päätökseen.

Eräiltä osin säädöstasoa ehdotetaan myös nostettavaksi. Niinpä merkitykseltään tärkeät säännökset työnantajan ilmoittamisvelvollisuudesta ehdotetaan otettavaksi lakiin, kun niistä on tähän asti säädetty asetuksella.

Ennakkopidätys ensisijaisena ennakkoperintämuotona

Voimassa olevan lain mukaan ennakkoperintä toimitetaan ennakonpidätyksenä tai ennakonkantona. Kumpaakaan ennakkoperintämuotoa ei ole asetettu etusijalle, mutta ennakonpidätys on käytännössä kehittynyt ensisijaiseksi. Sen avulla reaaliaikainen verotus ja veronsaajien edut voidaan turvata tehokkaammin kuin ennakonkannossa. Ennakonkannon piiriin ovat jääneet elinkeinotoiminnan, maatalouden ja muun tulohankkimistoinnin tulot sekä osa pääomatuloista.

Koska ennakonpidätystä ei voida toimittaa ilman, että suorituksesta on nimenomainen maininta laissa, verohallinnon tulisi olla tietoinen pidätyksen piiriin kuuluvista uuden nimisistä tuloeristä jo ennen niiden maksamisen aloittamista voidakseen määrätä pidätysperusteet. Esimerkiksi sosiaali- ja muita etuusjärjestelmiä kehitettäessä tätä ei useinkaan oteta tai voida ottaa huomioon.

Esityksessä ehdotetaan, että ennakonpidätys säädettäisiin ensi sijaiseksi ennakkoperintämuodoksi. Ennakonpidätys olisi aina toimitettava, jollei tuloerä kuuluisi ennakonkannon piiriin tai olisi kokonaan vapautettu ennakkoperinnästä. Kotitalouksien ei kuitenkaan tarvitsisi toimittaa ennakonpidätystä maksamistaan, tavanomaisista suorituksista. Pidätysvapaus koskisi kaikkia kotitalouden maksamia suorituksia asetuksella säädettävään markkamäärään saakka. Muilta osin verohallitus voisi määrätä pidätysvapaudesta. Lakiehdotuksen mukaan ennakonkanto toimitettaisiin samoista tuloista kuin nykyisin, eli yritystoiminnan ja muun säännöllisen tulohankkimistoinnin tulosta. Myös luovutusvoitot kuuluisivat ennakonkannon alaisuuteen, vaikka veroviranomaiset saavat niistä tietoja ennakonkannon toimittamiseksi vain satunnaisesti.

Tarkoituksena on, että verohallitus voisi antaa pidätysvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä kuten tähänkin asti. Verohallituksen asiaa koskevan päätöksen periaatteellinen merkitys korostuisi ennakonpidätyksen kaikenkattavuuden vuoksi. Käytännössä tilanne säilyisi pitkälti samana kuin nykyisin. Suoritukset, joista ei toimitettaisi enempää ennakonpidätystä kuin ennakonkantoakaan olisivat luonteeltaan satunnaisia ja harvoin toistuvia. Tärkein tällainen suoritus olisi yksityishenkilöiden välisissä velkasuhteissa maksettu, enintään 8 000 markan suuruinen kor-

ko, johon ennakonpidätyksen ulottaminen olisi käytännössä hankalaa.

Paitsi tulotyyppin perusteella, ennakonpidätys voitaisiin nykyiseen tapaan jättää toimitamatta muistakin syistä. Verohallitus määräisi asiasta toimivaltansa nojalla siltä osin, kuin asiasta ei säädetä.

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus ja siitä poikkeaminen

Ennakkoperinnän keskeinen periaate on, että ennakonpidätys tai ennakonkanto taikka ne yhdessä vastaavat mahdollisimman hyvin verovuonna maksuunpantavien verojen määrää. Voimassa olevan ennakkoperintälain mukaan verohallitus voi määrätä edellisen vuoden pidätysperusteet sovellettaviksi verovuoden alusta maaliskuun loppuun. Menettelyä tarvitaan, jos veroperusteita muutetaan ennen verovuoden alkua niin myöhään, ettei niitä voida joko hallinnolle tai työnantaja-asiakkaalle aiheutuvien hankaluuksien vuoksi ottaa huomioon heti vuoden alussa. Tämä on omiaan heikentämään ennakkoperinnän vastaavuutta. Usein on kuitenkin tarkoitukseenmukaista, että siitä tingitään. Tähän saakka asiasta on tarvittaessa säädetty verovuoden veroasteikkolaissa. Esityksessä ehdotetaan, että ennakkoperintälakiin otettaisiin asiasta pysyvä säännös. Sen mukaan edellisen vuoden pidätysperusteiden soveltamisen vaikutus voitaisiin ottaa vain kaavamaisesti huomioon laskentaperusteita määrättäessä. Jos ennakkoperintää muutetaan yksittäistapauksissa, vastaavuusvaatimusta olisi noudatettava kuten tähänkin saakka.

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimuksesta on tingitty myös niissä tapauksissa, joissa pidätysvelvollisuus koskee ennakkoperintärekisteristä laiminlyöntien vuoksi poistetuille tai siihen merkitsemättä jätetyille maksettua suoritusta. Pidätysprosentti on näissä tapauksissa ollut yhteisölle 15 ja sen on määrännyt verohallitus. Maksusuoritukseen kohdistuvat erilaiset kustannuserät on kuitenkin voitu vähentää korvauksen saajan selvityksen perusteella. Laissa ei ole selkeitä säännöksiä siitä, minkä suuruisina kustannukset vähennetään. Tämä on aiheuttanut hankaluuksia ja johtanut usein siihen, ettei ennakonpidätystä ole lainkaan toimitettu.

Esityksessä ehdotetaan, että ennakkoperintärekisteriin merkitsemättömälle maksettavasta suorituksesta toimitettavan ennakonpidätyksen määrästä säädettaisiin vastaisuudes-

sa asetuksella. Menettelyn yksinkertaistamiseksi ennen pidätyksen toittamista vähennettävät erät otettaisiin huomioon vain kaavamaisesti ja keskimääräisinä jo pidätysprosentista säädettaessä. Vain arvonalisäveron osuus voitaisiin vähentää pidätystä toimitettaessa.

Jos asetuksella säädetystä pidätysprosentista poikkeaminen olisi välttämätöntä muun syyn, kuin kustannuserien vähentämisen vuoksi, esimerkiksi tappiollisen toiminnan vuoksi, selvitys voitaisiin esittää lääninverovirastolle, jolle asetuksella säädettaisiin oikeus muuttaa erityisissä tapauksissa pidätysprosenttia.

Kustannusten arvioimisesta säädettaisiin niin ikään asetuksella verohallituksen nykyisen kustannuspäätöksen (1385/90) tapaan. Verovapaista matkakustannusten korvauksista määräisi edelleenkin verohallitus tuloverolain säännösten nojalla.

Verohallituksen toimivalta

Ennakkoperinnän tavoitteena on, että tulo-vero kertyisi asiakkaalta oikean määräisenä ja oikeaan aikaan eli mahdollisimman reaaliaikaisesti. Järjestelmässä on otettava huomioon sekä yleiset että yksilölliset veroperusteet samoin kuin tulon kertymisen erilaiset muodot. Vastaavuusvaatimuksen noudattaminen edellyttää varsin yksityiskohtaisia laskentaperusteita. Verohallitus laskee sekä pidätysperusteet että ennakonkannon perusteet niissä rajoissa, jotka aineellinen verolainsäädäntö sallii. Esityksen mukaan näin meneteltäisiin edelleenkin.

Verohallitus on antanut vuosittain tai pysyvinä toistakymmentä säädöskokoelmassa julkaistavaa päätöstä ennakkoperinnän yksityiskohdista. Lisäksi verohallitus antaa säännöllisesti muuta ennakkoperintään liittyvää ohjausta, joka on suunnattu lähinnä pidätysvelvollisille. Verohallituksen toimivallasta on säädetty voimassa olevan lain kussakin pykälässä asiakohtaisesti erikseen, sen mukaan kuin ohjauksen tarvetta on havaittu.

Verohallituksen toimivallan nykyistä sisältöä ja laajuutta on voimassa olevien eri tasoisten ja hajallaan sijaitsevien säännösten valossa vaikea hahmottaa. Esityksessä ehdotetaan, että toimivallasta säädettaisiin keskitetysti lain yleisiä säännöksiä koskevassa luvussa.

Verohallitus määräisi edelleen paitsi ennakkoperinnän laskentaperusteista, myös

niistä yksityiskohdista, joita menettelyn asianmukainen hoitaminen eli lain ja asetuksen soveltaminen käytännössä edellyttävät. Verohallituksen toimivalta olisi luonteeltaan yleinen eikä ulottuisi yksittäisen asiakkaan ennakkoperintään pidätysprosentin määräämistä enemmälti.

Asetuksella säädettäisiin sellaisista ennakkoperintää koskevista tarkemmista määräyksistä, joita ei niiden merkityksen tai yleisen velvoittavuuden vuoksi ole tarkoituksenmukaista antaa verohallituksen päätettäväksi.

Vuosi-ilmoitus on tullut verotuksen toimitamisen kannalta yhä keskeisemmäksi. Koska sen tietosisältö on sidoksissa verotusmenettelyn yksityiskohtiin, olisi tarkoituksenmukaista, että ilmoittamisvelvollisuuden sisällöstä määräisi verohallitus. Vuosi-ilmoituksen lisäksi säännönmukainen ilmoittamisvelvollisuus edellyttää suorituksen maksajilta kuukausittain annettavia maksuvalvontatietoja, joihin vuoden 1997 alusta sisältyisivät kaikkien oma-aloitteisesti maksettavien verojen valvontatiedot. Elinkeino- ja yritystoiminnan aloittamiseen ja lopettamiseen liittyvät rekisteri-ilmoitukset sekä palkkakirjanpidon yksityiskohtainen sisältö, siltä osin kuin niistä ei säädettäisi, olisivat verohallituksen ilmoittamisvelvollisuutta koskevaan toimivaltaan sisältyvinä niin ikään keskusviraston päätettävissä.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että käytännön syistä verohallitus voisi määrätä ennakkoperintään liittyvistä erityispiirteistä, joista ei ole muualla säädetty.

Verohallituksen toimivaltaa koskeva ehdotus vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä muutoin, mutta aikaisemmasta poiketen ehdotetaan, että verohallitus voisi määrätä ennakkoperintävelvollisuuden myös suorituksen sijaismaksajalle.

Kaikki verohallituksen päätökset ja niiden perusteet olisivat edelleen julkisia. Varsinaiset päätökset julkaistaan säädöskokoelmassa, ja niistä tiedotetaan kohderyhmille, kuten tähänkin saakka. Laskentaperusteet sekä muu aineisto sisältyy normirekisteriin velvoittavan sisältönsä vuoksi.

Muutoksenhaku

Esityksessä ehdotetaan, että ennakkoperintälain muutoksenhakusäännöstöä yksinkertaistettaisiin. Muita päätöksiä kuin lääninveroviraston ennakkoratkaisuja koskisi periaatteessa oikaisuvaatimusmenettely. Esimerkik-

si maksuunpanon muutospäätöksiä ei kuitenkaan olisi tarpeen uudestaan vaatia oikaistaviksi. Ne olisivat valituskelpoisia sellaisenaan. Oikaisuvaatimus olisi tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty tai asia ratkaistu. Hakemuksesta tehtyihin ratkaisuihin ja päätöksiin, joihin asiakas on tyytymätön, liitettäisiin valitusosoitus. Oikaisuvaatimusmenettely on perusteltu myös siksi, että asioissa varsin usein annetaan uutta näyttöä. Myös ennakkoperintään luonteeseen sopii, että päätökset mahdollisimman pitkälle ja nopeasti oikaistaisiin ennen valitusvaihetta jo lääninverovirastossa.

Valitus olisi tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona oikaisupäätöstä edeltävä päätös on tehty tai hakemus ratkaistu. Jos ennako on jo käytetty veron suorituksiksi, muutoksenhaku ennakkoperintälain nojalla ei tulisi edelleenkaan enää kysymykseen.

Lääninveroviraston ennakkoratkaisuja koskisi 30 päivän valitus aika. Sama aika koskisi ennakonpidätyksen ja ennakon muuttamista koskevia päätöksiä.

Ennakonpidätyksen jättäminen eräissä tapauksissa maksuunpanematta

Voimassa olevan ennakkoperintälain 24 §:n mukaan ennakonpidätys maksuunpannaan työnantajalle, jos pidätys on jätetty toimittamatta, jollei veroa ole maksettu tai sitä ei olisi pitänytkaan maksaa. Verotus- ja oikeuskäytäntö on muodostunut sellaiseksi, että työnantajalle maksuunpannaan toimittamatta jäänyt tai jätetty ennakonpidätys mahdollisine veronkorotuksineen ja veronlisäyksineen silloinkin, kun tulo, johon pidätys kohdistuu, verotetaan pidätyksiä hyväksi lukematta ja veronkorotuksineen myös saajan tulona. Työnantaja saa maksamansa pidätykset takaisin tai voi hakea maksuvelvollisuuden poistamista, mutta vasta sitten, kun palkansaaja on veronsa maksanut ja työnantaja on toimittanut siitä selvityksen lääninverovirastolle. Palkansaajan suoritus ei vaikuta työnantajalle maksuunpantuun työnantajan sosiaaliturvamaksuun, viiveen vuoksi maksettavaan veronlisäykseen tai mahdollisesti maksuunpantuihin veronkorotuksiin.

Toimittamatta jätetty pidätys havaitaan useimmiten verotarkastuksen yhteydessä, joskus myös verotusta toimitettaessa. Ennakkoperintälain 24 §:n mukaan maksuunpano

voidaan poistaa, jos selvitetään, että verot on maksettu. Käytännössä näin menetellään vain hakemuksesta.

Edellä kuvatulla kahdenkertaisella maksuunpanomenettelyllä on voitu edesauttaa ennakkoiden kertymistä tehokkaasti varsinkin oloissa, joissa tiedonkulku työnantajan ja työntekijän verotus- ja maksuvalvonta-asioissa oli puutteellista. Pidätysten maksuunpano työnantajalle olikin silloin varsin perusteltu turvaamistoimi, joka purettiin vasta, kun veronmaksusta annettiin konkreettinen selvitys.

Voimassa olevan ennakkoperintälain 24 a §:n nojalla maksuvelvollisuus voidaan jättää erityisestä syystä työnantajalle määräämättä, jos ennakonpidätyksen laiminlyönti liittyy esimerkiksi työkorvauksiin. Pykälä säädettiin ennakkoperintärekisteriä koskevan uudistuksen yhteydessä kohtuuttomien tilanteiden varalle. Toimeksiantosuhteessa maksetun korvauksen tulkitseminen palkaksi jälkikäteistarkastelussa on näet ennakkoperintärekisteristä huolimatta edelleen mahdollista esimerkiksi silloin, kun palkkion saajana on ollut pieni osakeyhtiö. Rekisterimerkintäkään ei turvaa maksajaa, jos verotuksessa tai verotarkastuksessa todetaan, että maksettu palkkio oli siltikin palkkaa. Pykälän soveltamisen vaikutuksesta vakiintuneeseen maksuunpanokäytäntöön ei kuitenkaan toistaiseksi ole tietoja.

Kahdenkertainen maksuunpano erillisine seuraamuksineen sisältää turvaamistoimenpiteen lisäksi sanktion piirteitä varsinkin nyt, kun maksulaiminlyönti voi johtaa ennakkoperintärekisteristä poistamiseen ja vaikeuttaa koko yritystoimintaa. Työnantajalle asetettu maksuvelvollisuus ei toimi veron vakuutena myöskään silloin, jos työnantaja ja työntekijä kuuluvat samaan intressipiiriin.

Toisin kuin aikaisemmin, lääninveroviraston tiedossa ja tarkistettavissa on nykyisin sekä työnantajan että palkansaajan koko verotustausta ja lähes reaaliajassa myös viimeisimmät toimenpiteet. Kokonaiskuvan luominen maksuunpanotilanteesta on aikaisempaa vaivattomampaa. Riippumatta menettelyn syistä, jotka voidaan ottaa laiminlyöntitilanteesta tarvittaessa veronkorotuksin huomioon, kahdenkertainen maksuunpano turvaamistarkoituksessa ei ole aina perusteltavissa.

Esityksessä ehdotetaan, että maksuvelvollisuus työnantajalle voitaisiin jättää määräämättä silloin, kun perusteltua veron turvaamistarvetta ei ole eli jos tulo voidaan viran-

omaistoimin vaivatta kohdentaa oikein. Maksuunpano voitaisiin poistaa viran puolesta, jos havaitaan, että edellytykset tälle ovat olemassa. Tältä osin ehdotusta kuitenkin sovellettaisiin vasta vuonna 1998 toimitettuihin maksuunpanoihin, jolloin valvontajärjestelmä on tältä osin kehittyneempi.

Vuosi-ilmoituksen asema

Toimitettu ennakonpidätys on aikaisemmin luettu palkan tai palkkion saajan verotuksessa hyväksi ennakonpidätystodistuksen perusteella. Ennakonpidätystodistuksen antamisesta on verohallituksen päätöksellä vähitellen vapautettu joukko maksajia, koska tiedot toimitetuista ennakonpidätyksistä on voitu saada heiltä suoraan. Maksuvalvonnan uudistuessa ennakonpidätystodistuksesta on tarkoitus luopua kokonaan, sillä tarvittavat tiedot suorituksen saajan verotusta varten saadaan tulevaisuudessa maksajan vuosi-ilmoitukselta. Esityksessä ehdotetaan, että asiasta säädettäisiin verotusmenettelystä annetun lain 34 §:n 1 momentissa. Säännösehduksen mukaan vuosi-ilmoituksella ilmoitettu ennakonpidätys voitaisiin lukea hyväksi verotuksessa. Tämä muutos tulisi kuitenkin voimaan vasta maksuvalvontauudistuksen seuraavassa vaiheessa eli vuodesta 1998 alkaen.

Ennakkoperintälaissa tarkoitettu vuosi-ilmoitus kattaa verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa tarkoitettujen ennakonpidätyksen alaiset tulot ja esimerkiksi eräitä vähennys-tietoja. Verohallituksen päätökseen on tarkoitettu koota sivullisen ilmoittamisvelvollisuutta koskevat määräykset.

Suorituksen saaja tarkistaisi palkkansa tai muun suorituksen ja siitä toimitetun ennakonpidätyksen määrän tositteesta, jonka työnantaja on velvollinen antamaan. Saaja ilmoittaisi samat määrät veroilmoituksellaan tai tarkistaisi, että häntä veroehdotuksen mukaan verotetaan oikeista määristä. Myös veroehdotuksen tarkistamisesta säädettäisiin verotusmenettelystä annetussa laissa.

Maksamattoman ennakonpidätyksen jättäminen hyväksi lukematta

Jos valvontatietojen tai esimerkiksi verotarkastuksen perusteella on ilmennyt, että toimitettua ennakonpidätystä ei ole ennakonpidätystodistuksen tai vuosi-ilmoituksen merkinnöistä huolimatta aikanaan maksettu,

saajan verotukseen ei nykyisin yleensä ole enää puututtu, jos veroilmoitus on asianmukainen. Esimerkiksi tavanomaisissa työsuhteissa palkansaajalla ei ole mahdollisuuksiaan sen tarkistamiseen, hoitaako työnantaja velvoitteensa. Jos erehdyttäminen on ollut ilmeisen tahallista ja tapahtunut todennäköisesti maksajan ja saajan yhteistuumin, on maksamaton ennakonpidätys joissakin tapauksissa jätetty saajan verotuksessa hyväksi lukematta. Näin voi tapahtua esimerkiksi, jos yhtiö maksaa palkkaa määräsvaltaa käyttävälle yhtiömiehelle tai tämän puolisolalle aikomattakaan suorittaa pidätyksiä. Ennakonpidätys on esille tulleissa käytännön tapauksissa usein merkitty mahdollisimman suureksi, jotta veroa palautettaisiin mahdollisimman paljon.

Maksamatta voidaan jättää myös ennakko-perintärekisteristä poistetuille maksettavista korvauksista toimitettava ennakonpidätys. Jos menettely on korvauksen maksajan ja saajan kesken suunniteltua, pidätyksen hyväksi lukeminen ei ole perusteltua.

Yhtiöveron hyvitysjärjestelmää sovellettaessa on ilmennyt samantapaisia ongelmia. Osingonsaaja sai hyvityksen, vaikka yhtiö jätti veronsa maksamatta. Järjestelmän suunnitelmallista väärinkäyttöä pyritään estämään kuluvan vuoden alussa voimaan tulleilla säännöksillä (1573/95), joiden nojalla osingonsaajan verotusta voidaan tällaisissa tilanteissa oikaista ja lykätä ennakonpalautuksen maksamista, käyttämistä ja kuittaamista.

Esityksessä ehdotetaan, että verotusmenettelystä annettuun lakiin lisättäisiin 34 a §, jossa säädettäisiin maksamatta jätetyn ennakonpidätyksen kohtelusta edellä kuvatuissa tilanteissa. Ehdotetun säännöksen mukaan maksamatta jätetty ennakonpidätys voitaisiin jättää käyttämättä palkansaajan tai muun suorituksen saajan veron suorituksiksi, jos on ilmeistä syytä olettaa, että maksamatta jättäminen johtuu maksajan ja saajan yhteisestä tarkoituksesta välttää verolta. Ehdotuksen mukaan saajan mahdollisesti jo toimitettua verotusta voitaisiin tällöin oikaista saajan vahingoksi jälkiverotuksen kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä lukien, jonka aikana maksamatta jättäminen on todettu.

Korkotekijän huomioon ottaminen ennakko-perinnässä

Kuluvan vuoden alusta voimaan tulleen

verotusmenettelystä annetun lain säännösten mukaan lopullisen verotuksen yhteydessä maksetaan sekä palautettavalle määrälle että jäännösverolle korkoa. Mainitussa laissa säädetään yhteisökorosta, palautuskorosta ja jäännösveron korosta. Kuluvan vuoden alussa tuli voimaan myös laki veronlisäyksestä ja viivekorosta, jolla yhtenäistettiin maksuviiveen seuraamuksia verotuksessa. Kaikki mainitut korot ovat sidoksissa Suomen Pankin viitekorkoon.

Palautettaville määrille ei makseta yleensä korkoa ennakko-perintävaiheessa. Lain 24 §:n mukaan korkoa maksetaan palautettavalle määrälle vain silloin, kun poistetaan sellainen maksuvelvollisuus, jonka viranomaisen on asettanut toimittamatta jätetyn ennakonpidätyksen vuoksi. Vuotuisen koron määräksi on veronkantoasetuksen 11 §:ssä säädetty 9 prosenttia. Korko on veronalainen.

Voimassa olevan lain mukaan koron maksaminen perustuu ajatukseen, että toimittamatta jätetyn ennakonpidätyksen maksuunpano on ollut perusteiltaan virheellinen. Esityksessä ehdotetaan, että myös viranomaisaloitteisen maksuunpanon poistamisen tai alentamisen johdosta palautettavalle määrälle maksettaisiin korkoa veronkantoasetuksen 11 §:ssä tarkoitettu määrä.

Myös arvioimalla toimitettu maksuunpano voidaan selvityksen perusteella poistaa tai alentaa, joten palautettavalle määrälle maksettaisiin ehdotuksen mukaan tällöinkin korko.

Työnantajasuoritusten maksuvalvontaa koskevat uudistukset

Rekisteröimättömien ja rekisteröityjen työnantajien työnantajasuoritusten maksaminen ja valvonta poikkeavat nykyisin toisistaan. Valvonta on lisäksi verolajikohtaista ja osin manuaalista. Saadun tiedon hyödyntäminen on hankalaa. Työnantajasuoritusten sekä muiden oma-aloitteisten verojen maksaminen perustuu myös yhä tositteisiin, eikä tietotekniikkaa voida käyttää tehokkaasti hyödyksi.

Esityksessä ehdotetaan, että jako rekisteröityihin ja rekisteröimättömiin työnantajiin poistettaisiin. Kaikki työnantajat rekisteröitäisiin lääninverovirastossa. Työnantajasuoritukset maksettaisiin kuukausittain ja yhtenä eränä. Maksaminen ei olisi enää yksinomaan tositevälitteistä vaan mahdollista myös pank-

kiautomaatteja ja maksajan omia laitteita käyttäen. Samalla kertaa työnantajasuorituksen kanssa voisi maksaa muitakin oma-aloitteisesti maksettavia veroja.

Verot tilitettäisiin veronsaajille välittömästi niiden koodimerkintöjen mukaisesti, joita asiakas on maksaessaan käyttänyt. Veronkantolaissa säädettäisiin erikseen siitä, miten suoritukset kohdistetaan eri verolajeille, jos maksaja ei erittele suoritustaan tai antaa maksun viestitiedot puutteellisina. Tilitys oikaistaisiin valvontatietojen mukaisesti, joten veronsaajatilitys tarkentuisi nykyistä nopeammin.

Merkittävä muutos nykyiseen olisi, että valvontatiedot annettaisiin erikseen valvontailmoituksella, ei enää maksujen yhteydessä. Myös valvontatiedot olisi mahdollista antaa kaikista oma-aloitteisesti maksettavista veroista samanaikaisesti.

Valvontaa on tarkoitus kehittää siten, että pienten ja keski suurten yritysten valvontakausi voisi olla myös kuukautta pitempi. Tältä osin uudistusta ei ole tarkoitus soveltaa vielä vuonna 1997, vaan vasta uudistuksen seuraavassa vaiheessa vuonna 1998. Asiasta on tarkoitus antaa esitys myöhemmin.

Työnantajasuorituksen maksupäivä pysyisi toistaiseksi ennallaan kalenterikuukauden 10. päivänä. Valvontailmoitus annettaisiin kalenterikuukauden 15. päivänä. Päivämääristä säädettäisiin kuitenkin nykyisestä poiketen ennakoperintäasetuksessa sitä silmällä pitäen, että maksuvalvontaa koskevan uudistuksen edetessä pienten ja keski suurten yritysten eri verolajien maksupäivät voitaisiin yhdistää ja mukauttaa pidennettyyn valvontajaksoon. Tavoite on PK-yritysten kehittämisohjelman mukainen. Uudistus ei koskisi liikevaihdoltaan tai palkansaajien lukumäärän perusteella suuria yrityksiä.

Koska palkansaajien ilmoitusvelvollisuutta on tarkoitus edelleen tuntuvasti rajoittaa ja siirtyä yhä laajemmin veroehdotusmenettelyyn, on vuosi-ilmoituksen tietoja lisättävä. Satunnaisesti palkkoja maksavat työnantajat eivät antaisi vuosi-ilmoitusta, vaan vastaavat tiedot valvontailmoituksella. Kuukausi-ilmoitus muuttuisi nimeltään valvontailmoitukseksi.

Valvontatietojen laiminlyönti tai puutteellisten tietojen antaminen sanktioitaisiin. Esityksessä ehdotetaan, että ilmoitusten, erityisesti vuosi-ilmoituksen, aikaisempaa keskeisemmän merkityksen vuoksi myös ilmoittamisvelvollisuuden sellaisesta laiminlyönnis-

tä, johon ei liity maksulaiminlyöntiä, voisi seurata veronkorotus. Tässä tapauksessa se olisi markkamääräinen. Esityksessä ehdotetaan, että markkamääräinen veronkorotuksen enimmäismäärä olisi 100 000 markkaa. Näin suuri korotus voisi tulla kysymykseen ainoastaan silloin, kun laiminlyönti on tuntuva. Ennakoperintälain ja arvonlisäverolain veronkorotussäännökset yhtenäistettäisiin samalla keskenään. Soveltuvien osin maksuvalvontaa koskevat uudistukset ulottuisivat myös rajoitetusti verovelvollisen verotukseen.

Arvonlisäveron maksuvalvontaa koskevat uudistukset

Nykyisin veron maksamisen yhteydessä annettu arvonlisäveron veroilmoitus (*kuukausi-ilmoitus*) katsotaan annetuksi, kun vero on suoritettu rahalaitokseen. Kuukausi-ilmoitus annetaan normaalisti veron maksamisen yhteydessä. Jos veroa ei makseta, niin kuukausi-ilmoitus toimitetaan suoraan lääninverovirastolle.

Arvonlisäveron kuukausi-ilmoitus korvattaisiin valvontailmoituksella, joka sisältäisi myös työnantajasuorituksen valvontaa varten annettavat tiedot. Valvontatiedot olisi mahdollista antaa arvonlisäveron ja työnantajasuorituksen osalta samanaikaisesti, mutta tiedot annettaisiin maksamisesta erikseen. Verovelvollinen toimittaisi valvontailmoituksen suoraan lääninverovirastolle.

Vuosi-ilmoituksen ovat antaneet ne verovelvolliset, joiden ilmoitus- ja maksukausi on kalenterikuukausi. Vuosi-ilmoituksessa ilmoitetaan kotimaan myynneistä suoritettava vero verokannoittain eriteltynä. Tämä tieto tarvitaan Euroopan unionin jäsenmaksun laskemista varten. Koska tietoa ei ole ollut mahdollista pyytää arvonlisäveron kuukausi-ilmoituksessa, ovat ne verovelvolliset, joiden verokausi on kalenterikuukausi, antaneet kuukausi-ilmoituksen lisäksi vuosi-ilmoituksen.

Valvontailmoituksessa ilmoitettaisiin myös kotimaan myynneistä suoritettava vero verokannoittain eriteltynä, joten vuosi-ilmoitusta ei tarvitsisi antaa vuodelta 1997 eikä siitä eteenpäin.

Arvonlisäverotusta ja työnantajasuorituksia koskevat veronkorotussäännökset ehdotetaan yhdenmukaistettaviksi.

3. Esityksen vaikutukset

Ennakkoperintää koskevan lainsäädännön uudistamisella ei ole olennaisia välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Suuri osa muutoksista on teknisiä. Varsinkin maksuvalvontaa koskevalla uudistuksella on kuitenkin merkitystä myös taloudellisesti, kerätäänhän omaloitteisia veroja noin 140 miljardia markkaa vuodessa. Ehdotusten ensisijainen tavoite on varmistaa työnantajasuoritusten sekä arvonsäveron oikea-aikainen ja oikean määräinen kertyminen. Valvontatietojen merkitys on myös oikein toimitetun verotuksen kannalta huomattava, koska verotus perustuu vuosi vuodelta yhä laajemmin muiden kuin verovelvollisten antamiin tietoihin.

Pienten ja keskisuurten yritysten kehittämisohjelman eräänä tavoitteena on ollut erilaisten verojen maksusuoritusten yhdistäminen ja valvontatietojen antaminen mahdollisimman keskitetysti, jotta hallintomenetelyihin kuluva aika ja työpanos voitaisiin tehokkaasti hyödyntää. Esityksessä ehdotetut ja myös myöhemmin toteutettaviksi kaavailut muutokset ovat omiaan helpottamaan yritysten veronmaksua ja saavat siten ennen pitkää aikaan säästöjä yrityksille.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyöna valtiova-

rainministeriössä verohallituksen tekemän ehdotuksen pohjalta. Maksuvalvontaa koskevia säännöksiä on valmisteltu verohallituksessa elokuussa 1994 asetetussa maksuvalvonnan uudistamista käsittelevässä projektissa. Sen tehtävänä oli uudistaa työnantajasuoritusten kuukausivalvonnan tietojärjestelmää. Projektin lähtökohtana oli kehittää valvontaa siten, että sekä maksaminen että erilaisten valvontatietojen antaminen voidaan hoitaa mahdollisimman koneellisesti. Samalla on pyritty parantamaan valvontatietojen käytettävyyttä sekä lisäämään valvonnan asiakas-kohtaisuutta aikaisemman verolajikohtaisuuden sijasta.

Verohallitus on pyytänyt lausunnot ehdotusluonnoksesta Suomen Kuntaliitolta, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitolta, Suomen Yrittäjät r.y:ltä, Veronmaksajain Keskusliitto r.y:ltä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y:ltä, Kirjanpito toimistojen liitolta, Keskuskauppakamarilta, Pankkiyhdistykseltä, Kansaneläkelaitokselta, professori Edward Anderssonilta, professori Kari S. Tikalta ja lääninverovirastoilta. Lausunnolla olleeseen luonnokseen ei sisällynyt ehdotusta verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta, koron maksamista koskevia ehdotuksia eikä asetus- ja päätösluonnoksia. Viimeksi mainituista on pyritty tiedottamaan myöhemmin erikseen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Ennakkoperintälaki

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. *Lain soveltamisala.* Ennakkoperintä toimitettaisiin nykyiseen tapaan tuloverolaisa tarkoitetun tulon ja varallisuusverolain piiriin kuuluvan varallisuuden perusteella verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettujen verojen ja maksujen perimiseksi. Verotusmenettelystä annettua lakia, jäljempänä verotusmenettelylaki, sovelletaan valtiolle tulon ja varallisuuden perusteella suoritettavaan veroon, kunnallisveroon, yhteisön tuloveroon, kirkollisveroon ja sairausvakuutusmaksuun sekä mainitun lain mukaisessa järjestyksessä rajoitetusti verovelvollisen maksettavaksi tulevaan veroon.

Pykälän 2 momentin mukaan verotuksessa hyväksi luettavan ennakonpidätyksen ja ennakon käyttämisestä veron suoritukseksi säädetään erityisesti verotusmenettelylaissa. Ehdotus vastaa tältä osin verotusmenettelylain 34 §:ää, joka koskee verotuksessa hyväksi luettavia ennakkoita. Verotusmenettelylaki ja ennakkoperintälaki täydentävät toisiaan ja muodostavat verotusmenettelyä säätelevän kokonaisuuden.

Ennakkoperintään liittyviä säännöksiä on myös muualla lainsäädännössä, esimerkiksi työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa.

2 §. *Ennakkoperinnän toimittamisen tavat.* Verojen ennakkoperintä toimitettaisiin ensi sijaisesti ennakonpidätyksenä. Käytännössä näin on menetelty tähänkin saakka, ja ennakonpidätyksen alaiset tulot on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Ennakonkan-

non toimittamisesta säädettäisiin erikseen lain 23 §:ssä ja ennakoperintärekisteristä poistamisen vaikutuksesta ennakoperintään jäljempänä 25 ja 26 §:ssä. Myös verohallitus voisi määrätä ennakonkannon toimitettavaksi valtuutuksensa nojalla. Näin meneteltäisiin esimerkiksi silloin, kun pidätystä ei voida toimittaa. Täydennysmaksumahdollisuudesta säädetään tarkemmin verotusmenettelylaissa.

Tarkoituksena on, että ennakoperintä toimitettaisiin ennakonpidätyksenä samoista tuloista kuin tähänkin asti. Ennakonkanto määrättäisiin toimitettavaksi tulonhankkimistoinnasta saaduista tuloista. Ennakoperintätapa säilyisi siten eri tulolajien osalta ennallaan.

3 ja 4 §. *Ennakoperinnän vastaavuusvaatimus. Vastaavuusvaatimuksesta poikkeaminen.* Sekä ennakonpidätyksenä että ennakonkannossa perittäisiin lopullisia veroja vastaavat määrät niin tarkoin kuin se on käytännössä mahdollista. Edellisen vuoden pidätysperusteiden soveltaminen alkuvuoden aikana saattaa johtaa koko vuoden ennakonpidätyksen ja lopullisen verotuksen tavallista suurempaan poikkeamiseen toisistaan. Jos vastaavuusvaatimusta haluttaisiin tältäkin osin noudattaa kunkin verovelvollisen ennakonpidätyksessä niin tarkoin kuin mahdollista, ennakonpidätyksen laskentaperusteet monimutkaistuisivat huomattavasti. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että edellisen verovuoden perusteiden soveltamisvaikutukset otettaisiin laskentaperusteita määrättäessä vain kaavamaisesti huomioon. Yksittäistapauksessa, jos lääninverovirasto muuttaa ennakonpidätystä, pyritään edelleenkin ennakoperinnän ja lopullisen verotuksen mahdollisimman suureen vastaavuuteen.

Työkorvauksesta tai käyttökorvauksesta, joka maksetaan sellaiselle yhteisölle, yhtymälle tai luonnolliselle henkilölle, joka ei ole ennakoperintärekisterissä, on toimitettava ennakonpidätys. Yhteisölle ja yhteisetuuksille maksettavista korvauksista toimitetaan nykyisin verohallituksen päätöksen mukaan 15 prosentin suuruinen pidätys. Pidätysvelvollinen vähentää työstä aiheutuneet kustannukset ennen pidätyksen toimittamista. Käytännössä tämä menettely on osoittautunut hankalaksi. Myös liike- ja ammattisalaisuus voi vaarantua. Esityksessä ehdotetaan, että työstä aiheutuneet kustannukset otettaisiin kaavamaisesti huomioon jo pidätyksen määrää laskettaessa. Pidätystä toimitettaessa vähennettäväksi jäisi tarvittaessa vain arvon-

lisäveron osuus. Pidätyksen määrästä säädettäisiin 5 §:n mukaan asetuksella.

Muilta osin ehdotetut pykälät vastaavat voimassa olevaa lainsäädäntöä.

5 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälään ehdotetaan koottavaksi niitä asioita, joista säädetään tarkemmin asetuksella. Tarkempia säännöksiä annettaisiin ennakonpidätyksen toimittamisen tavasta ja eräistä ennakonkanton liittyvistä menettelyistä. Poikkeuksena ennakoperinnän laskentaperusteiden määräämistä koskevaan verohallituksen toimivaltaan olisi, että pääomatulon ja puun myyntitulon ennakonpidätyksestä säädettäisiin asetuksella. Sama koskee sellaisen työ- ja käyttökorvauksen ennakonpidätystä, joka maksetaan ennakoperintärekisteriin merkitsemättömälle henkilölle. Myös maksuvalvontaan ja palkkakirjanpitoon liittyvästä menettelystä annettaisiin tarkempia säännöksiä asetuksella samoin kuin lain täytäntöönpanosta muiltakin osin.

Tarkempia säännöksiä voitaisiin antaa myös erikseen tämän lain asianomaisissa pykälissä olevien säännösten perusteella, jotta puheena olevien pykälien asiasisältö olisi riittävän havainnollinen ja selkeä: esimerkiksi 9 §:ssä tarkoitettun sellaisen suorituksen markkamäärä, josta kotitalouden ei tarvitse toimittaa ennakonpidätystä, ennakonpidätyksen toimittaminen 11 §:ssä tarkoitettua luontoisedusta, 12 §:ssä tarkoitettu ennakonpidätyksen maksupäivä ja 23 §:ssä tarkoitettu ennakonkannon eräpäivä säädettäisiin asetuksella.

6 §. *Verohallituksen toimivalta.* Ennakoperinnän yksityiskohdat määräisi nykyiseen tapaan verohallitus. Verohallituksen toimivalta määriteltäisiin puheena olevassa pykälässä, eikä jäljempänä laissa enää mainittaisi pykäläkohtaisesti erikseen verohallituksen päätöstä tai verohallituksen toimivaltaa tarkempien määräysten antamiseen. Verohallituksen toimivalta koskisi nykyiseen tapaan ennakonpidätysvelvollisia yleisesti eikä ulotuisi yksittäistapauksiin. Esimerkiksi työnantajan asiakaskohtainen maksuvalvonta olisi lääninveroviraston tehtävänä. Toimivalta ei laajenisi nykyisestä muutoin kuin suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuuden tietosisältöä koskevalta osin, mistä tähän saakka on säädetty osittain asetuksella. Myös lopullista verotusta koskeva ilmoittamis- ja tiedonantovelvollisuus on yksityiskohdiltaan säännelty päätöstasolla. Ilmoittamisvelvollisuudesta määrääminen merkitsisi annettavien

rekisteri-, valvonta- ja vuosi-ilmoitusten tietosisällöstä ja tiedon antamistavasta määräämistä. Myös palkkakirjanpidon yksityiskohdista määräisi tarvittaessa verohallitus. Velvollisuus palkkakirjanpitoon säädettäisiin kuitenkin laissa ja velvollisuuden pääasiallinen sisältö asetuksessa, kuten tähänkin saakka. Velvollisuudesta antaa ilmoituksia, niiden ajankohdista ja ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin sanktioista säädettäisiin laissa tai asetuksessa.

Paitsi ennakonpidätyksen ja ennakonkanon laskentaperusteista, verohallitus määräisi soveltamista koskevan valtuutuksensa nojalla muista menettelyyn liittyvistä yksityiskohdista, kuten ennakon eräjaosta. Tarkoitus on, että verohallitus voisi edelleenkin valtuutuksensa nojalla määrätä niistä käytännön yksityiskohdista, joita ennakoperintämenettelyn sujuvuus edellyttää. Toisaalta eräitä tähän saakka verohallituksen päätöksiin sisältyviä määräyksiä siirrettäisiin ennakoperintäasetukseen.

Ennakoperintävelvollisuudesta voidaan nykyisten säännöstenkin nojalla osittain tai kokonaan vapauttaa. Vapauttaminen koskee joko tiettyä tuloa tai sen osaa tahi tulon maksajaa. Vapauttaminen voi myös perustua siihen, että tulo maksetaan verosta vapautele saajalle. Osasta tapauksia säädetään nykyisin ennakoperintälain 3 luvussa, osasta määrätään käytännön syistä verohallituksen päätöksellä, kuten opintorahan ja reserviläispalkan pidätysvapaudesta. Esityksessä ehdotetaan, että verohallitus määräisi asiasta toimivaltaansa kuuluvana siltä osin kuin siitä ei säädetä.

Verohallituksen päätökset julkaistaisiin edelleenkin säädöskokoelmassa. Tiedottamisesta eri kohderyhmille jatkettaisiin nykyiseen tapaan. Laskentaperusteet olisivat niin ikään julkisia, mutta niiden julkaiseminen säädöskokoelmassa ei ole aineiston laajuuden vuoksi tarkoituksenmukaista. Säädöskokoelmassa julkaisematon aineisto sisältyy normirekisteriin.

7 §. *Tietojen luovuttaminen verohallinnolle.* Voimassa olevan lain 13 a §:n mukaan eläkkeiden ja muiden vastaavien suoritusten maksajat toimittavat verohallinnolle ennakonpidätysprosentin laskentaa varten tarvittavat tiedot. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan väljennettäväksi asiasisältöä ja vallitsevaa käytäntöä muuttamatta. Tiedot pyydetään vain joiltakin maksajilta, lähinnä eläkelaitoksilta, kuten tähänkin saakka, ja puheena ole-

van pykälän nojalla vain ennakonpidätysprosentin laskentaa varten. Tiedot voidaan luovuttaa henkilörekisterilaissa (471/87) tarkoitettuna massaluovutuksena. Lasketut prosenit luovutetaan vastaavasti suoritusten maksajille.

8 §. *Tietojen maksuttomuus.* Verohallinnolla olisi oikeus saada tässä laissa tarkoitettujen tietojen ennakoperintää varten maksutta. Pykälä vastaa sekä nykyistä ennakoperintälain 14 §:n 1 momenttia että nykyistä käytäntöä.

2 luku. Ennakoperintämenettely

9 §. *Ennakonpidätysvelvollisuus.* Pidätysvelvollisuus säädettäisiin palkan tai muun suorituksen maksajalle tai sen muulle suorittajalle kuten tähänkin saakka. Käsitteet työnantaja ja palkansaaja korvattaisiin yleisemmillä käsitteillä suorituksen maksaja ja saaja. Lisäksi pykälässä säädettäisiin sijaismaksajasta. Tältä osin pykälä vastaa pääosin voimassa olevan lain 7 §:ää.

Pykälän 3 momentin mukaan kotitalous ei olisi velvollinen toimittamaan ennakonpidätystä suorituksista, jotka se maksaa saman kalenterivuoden aikana samalle saajalle. Pidätys olisi kuitenkin toimitettava, jos suoritus ylittäisi asetuksella säädettävän määrän tai jos suoritus liittyy maksajan elinkeinotoimintaan tai muuhun tulonhankkimistoimintaan. Ehdotus merkitsisi pidätysvelvollisuuden rajaamista kotitalouksien maksamien tavanomaisten suoritusten osalta. Näissä tilanteissa kotitaloudet eivät olisi velvollisia toimittamaan ennakonpidätystä. Verohallitus määräisi muista tilanteista, joissa pidätysvelvollisuutta ei olisi. Määräys koskisi erityisiä tulolajeja kuten löytöpalkkiota tai mahdollisesti uusia sosiaalietuuksia.

Luotto- ja rahoituslaitokset olisivat pidätysvelvollisia suorittamistaan veronalaisista koroista ja jälkimarkkinahyvityksistä jo lainkohdan pääsäännön nojalla. Tämä koskee myös ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaa sivukonttoria. Pykälän 4 momentissa ehdotetaan lisäksi säädettäväksi eräiden arvopapereiden välitystoimintaa harjoittavien pidätysvelvollisuudesta. Vastaava säännös sisältyy nykyiseen lakiin. Erityistapauksissa verohallitus voisi 6 §:ssä olevan valtuutuksensa nojalla rajoittaa pidätysvelvollisuutta. Esimerkiksi puun ostajan pidätysvelvollisuutta rajoitettaisiin nykyiseen tapaan.

10 §. *Ennakonpidätysprosentin ilmoittami-*

nen. Säännös vastaa asiasisällöltään voimassa olevan lain 13 §:n 1 momenttia. Ennakonpidätystä koskevan määräyksen sijasta säädettäisiin pidätysprosentista, koska muita ennakonpidätystä koskevia määräyksiä ei enää ole. Verovelvollinen saisi edelleen ilmoituksen pidätyksensä määrästä.

11 §. *Ennakonpidätyksen toimittaminen ja sen ajankohta.* Säännöksen 1 ja 2 momentti vastaavat voimassa olevan lain 10 §:n 1 momenttia. Nykyisin lakiin tai verohallituksen päätökseen sisältyvistä ennakonpidätyksen toimittamisen yksityiskohdista säädettäisiin asetuksella. Siten asetuksella säädettäisiin esimerkiksi ennakonpidätyksen toimittamistavasta, kumulatiivisesta ennakonpidätyksestä, sivutulon ennakonpidätyksestä sekä yhteissuorituksen ennakonpidätyksestä. Ennakonpidätyksen määrää koskevan päätöksensä verohallitus tekisi 6 §:ssä olevan valtuutuksensa nojalla nykyiseen tapaan.

12 §. *Pidätetyn määrän maksaminen.* Pykälä vastaa pääosin voimassa olevan lain 19 §:n 2—4 momenttia. Maksupäivästä säädettäisiin aikaisemmasta poiketen asetuksella.

13 §. *Palkka.* Pykälä vastaa sisällöltään nykyisen ennakoperintälain 4 §:n 2 ja 3 momenttia.

14 §. *Työnantaja.* Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan ennakoperintälain 4 §:n 5 momenttia ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:ää.

15 §. *Ennen ennakonpidätyksen toimittamista vähennettävät tai korvattavat erät.* Ehdotettu pykälä koskisi vain työnantajaa ja palkansaajaa. Se vastaa eräin tarkennuksin sisällöltään voimassa olevan lain 8 §:ää sekä verohallituksen kustannuspäätöksen (1385/90) 1 §:ää ja 2 §:n 1 momenttia. Työnantajalla ei olisi velvollisuutta kustannusten arviomääräiseen vähentämiseen tai korvaamiseen, jollei vähentämisvaatimusta ole esitetty. Esimerkiksi kustannuksista esitetty selvitys voisi olla tällainen vaatimus. Eräiden vähennettävien erien arvostamisesta, joista nykyisin määrää verohallitus, ehdotetaan säädettäväksi asetuksella. Matkakustannusten korvauksista määrää verohallitus tuloverolain säännösten nojalla.

16 §. *Edustuston pidätysvapaus.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 9 §:ää kuitenkin siten, että sanamuoto on ajanmukaistettu vastaamaan tuloverolain (1535/92) 12 §:ää.

17 §. *Ennakonpidätyksen korottaminen suorituksen saajan vaatimuksesta.* Pykälä

vastaa voimassa olevan lain 18 §:ää.

18 §. *Pidätysprosentin uudelleen määrittäminen.* Kuten nykyisinkin, lääninverovirasto voisi yksittäistapauksessa muuttaa ennakonpidätysprosenttia. Muutos voidaan tehdä verovelvollisen pyynnöstä tai viran puolesta. 1 momentti vastaa voimassa olevan lain 16 §:n 1 momenttia. Verovelvollinen voisi pyytää ennakonpidätyksen uudelleen määrittämistä miltä tahansa lääninverovirastolta.

Ennakonpidätystä ei nykyiseen tapaan voisi alentaa, kun palkkatyö tehdään muussa pohjoismaassa. Pidätys voidaan näissä tapauksissa siirtää toiseen valtioon verosopimuksen nojalla.

19 ja 20 §. *Virheellisen ennakonpidätyksen oikaisu. Ennakonpidätyksen alentaminen ulkomailla tehdyn työn johdosta.* Pykälät vastaavat eräin tarkistuksin voimassa olevan lain 23 §:n 1 momenttia.

Ennakonpidätystä voitaisiin alentaa vain verokorttiin tehdyn merkinnän perusteella kun sovelletaan tuloverolain 77 §:n uutta niin sanottua kuuden kuukauden sääntöä.

21 §. *Liikaa maksettu ennakonpidätys.* Pykälä vastaa eräin täydennyksin voimassa olevan lain 58 a §:ää. Jos liikaa maksettua määrää ei voitaisi vähentää lääninverovirastolle maksettavista ennakonpidätyksistä, se palautettaisiin hakemuksesta. Koska vuosiluonnitustalla on keskeinen asema ennakonpidätyksiä verovelvollisen hyväksi luettaessa, ei ennakonpidätyksessä sattunutta virhetä oikaistaisi, jollei samalla voisi oikaista myös vuosiluonnituksen tietoja. Verohallitus päättäisi 6 §:n 4 momentin nojalla muun muassa siitä, milloin vuosiluonnitus viimeistään voidaan oikaista.

22 §. *Ennakonpidätyksen tai ennakon palauttaminen verovelvolliselle.* Pykälä vastaa eräin tarkistuksin asiasisällöltään voimassa olevan lain 55 §:ää ja 58 §:n 2 momenttia. Niin sanottu kuuden kuukauden sääntö voidaan ottaa huomioon verokorttiin tehdyn merkinnän perusteella. Ulkomailla tehdystä työstä toimitettua ennakonpidätystä ei tämän vuoksi ole tarpeen palauttaa jo pidätyksen toimittamisvuonna. Ennakonpidätys voitaisiin palauttaa, jos on todennäköistä, ettei toisen valtion kanssa tehtyä ennakkonsiirtosopimusta sovelleta.

23 §. *Ennakonkannon toimittaminen.* Pykälässä säädettäisiin niistä tuloista, joista maksettavan veron perimiseksi toimitettaisiin ennakonkanto. Ennakonkannossa maksuvelvollisuus on suorituksen saajalla eikä sen

maksajalla, kuten ennakonpidätystä toimitettaessa. Ennakonkanto on toimitettava silloin, kun ennakonpidätys ei ennakoperintämuotona syystä tai toisesta sovellu. Tämä koskee yleensä erityyppistä tulonhankkimistoimintaa. Pykälässä mainittaisiin esimerkiksi pääomatuloista vuokratulo ja luovutusvoitto. Ennakonkanto voitaisiin toimittaa, kuten tähänkin saakka myös eräistä ansiotuloina verotettavista tuloista, kuten yksityisopetukselta saatavasta tulosta tai palvelurahana kertyvästä tulosta. Ennakonkanto toimitettaisiin käytännön syistä myös silloin, kun pidätysvelvollinen on vapautettu ennakoperintävelvollisuudesta. Esimerkiksi kotitalous on vapautettu tiettyyn tulorajaan saakka ja edustusto kokonaan jo lain nojalla. Voimassa olevan ennakoperintälain 3 luvussa on lisäksi säädetty eräistä erityistapauksista, joissa pidätystä ei toimiteta. Myös ennakonkanto voitaisiin jättää tarkoituksenmukaisuussyistä toimittamatta. Tällaisena syynä voidaan pitää esimerkiksi ennakon vähäisyyttä. Verohallitus voisi päätöksellään vapauttaa ennakoperintävelvollisuudesta.

Ennakko maksuunpantaisiin määrästä riipuen yhdessä tai useammassa erässä. Kantoorista päätätisiin verohallitus nykyiseen tapaan. Ennakon eräpäivästä säädettaisiin asetuksella.

24 §. *Ennakonkannossa maksettavan veron määrääminen, muuttaminen ja poistaminen.* Pykälässä määriteltäisiin ennakonkannossa maksettava vero ennakoksi. Sen määräisi yksittäistapauksessa nykyiseen tapaan se lääninverovirasto, joka toimittaa verotuksen. Myös muu lääninverovirasto voisi muuttaa ennakkoa verovelvollisen vaatimuksen perusteella.

Pykälään on koottu ennakon alentamista ja poistamista koskevat määräajat. Teknisistä syistä ennakon poistamista koskeva määräaika ehdotetaan säädettaväksi ennakon alentamista koskevaa määräaikaa pidemmäksi. Yhteisö ja yhteisetuus voisivat hakea ennakon alentamista tilikauden päättymisen jälkeenkin, mutta viimeistään samaan aikaan kun veroilmoitus on annettava.

Pykälässä säädettaisiin ennakon maksuunpanon ja sen lisäämisen eli lisäennakon määräämisen ajankohdasta. Yhteisölle olisi määrättävä ennakko siten, että se voitaisiin maksaa ennen tilikauden päättymistä. Tällöin ennakko voidaan lukea hyväksi tilikausittain verotusmenettelylain 35 §:n mukaisesti. Muun verovelvollisen olisi voitava maksaa

ennakko ennen kalenterivuoden päättymistä. Rajoitetusti verovelvolliselle ennakko voitaisiin nykyiseen tapaan määrätä muulloinkin. Pykälä vastaa eräin tarkennuksin voimassa olevan lain 38 ja 46 §:ää, 47 §:n 1 momenttia sekä 48 §:n 2 ja 3 momenttia.

25 §. *Ennakoperintärekisteri.* Pykälässä säädettaisiin ennakoperintärekisteristä, verovelvollisista, jotka merkitään rekisteriin sekä rekisterin vaikutuksesta ennakoperintän toimittamiseen. Pykälä vastaa eräin tarkennuksin voimassa olevan lain 6 ja 6 a §:ää.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin työkorvauksen ja käyttökorvauksen käsitteet. Niillä tarkoitettaisiin voimassa olevan lain 6 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa lueteltuja korvauksia. Jos korvauksen saaja on merkitty ennakoperintärekisteriin, ennakonpidätystä ei toimitettaisi. Näissä tapauksissa työ- ja käyttökorvauksista olisi määrättävä ennakko. Jos sitä vastoin korvauksen saajaa ei ole merkitty ennakoperintärekisteriin, korvauksesta toimitettaisiin ennakonpidätys kuten nykyisinkin. Ennakonpidätyksen toimittaminen olisi olennaisin vaikutus, jos verovelvollista ei ole merkitty rekisteriin.

Pykälän 2 momentissa säädettaisiin ennakoperintärekisteriin merkitsemisestä vastaavalla tavalla kuin nykyisin.

Ehdotetun 3 momentin mukaan rajoitetusti verovelvollista ei merkittäisi ennakoperintärekisteriin, jollei hänellä ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa. Rajoitetusti verovelvolliselle maksetusta työ- ja käyttökorvauksesta perittäisiin 35 prosentin suuruinen lähdevero. Asiasta säädettaisiin lähdeverolain (627/78) ehdotetuissa 3 ja 7 §:ssä.

26 §. *Rekisteristä poistaminen.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 6 b §:n 1—4 momentteja. Poistamisesta olisi ilmoitettava asiakkaalle hyvissä ajoin ennen sen toteutumista, jotta tarvittava selvitys ehdittäisiin hankkia. Rekisteristä poistamista ja myös siihen kuulumista koskevia tietoja voitaisiin julkaista verohallituksen määräämällä tavalla.

27 §. *Uudelleen merkintä rekisteriin.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 6 b §:n 5 momenttia.

28 §. *Rekisteröintiä varten annettavat tiedot.* Nykyisin asiasta säädetään lain 6 c §:n 1 momentissa. Tarvittavia tietoja olisivat muun muassa verovelvollisen yksilöintitiedot, toiminnan alkamisajankohta, toimiala ja muut vastaavat tiedot.

29 §. *Toimivaltainen lääninverovirasto ennakkoperintärekisteröintiä koskevissa asioissa.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 6 c §:n 2 momenttia.

3 luku. Suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuus ja maksuvalvonta

30 §. *Toimivaltainen lääninverovirasto.* Maksuvalvontaa koskevissa asioissa toimivaltainen lääninverovirasto olisi pääsääntöisesti määriteltävä samalla tavoin kuin arvonnäköverolaissa. Kun suorituksen maksajan kotikunta esimerkiksi muuton vuoksi muuttuu, maksuvalvonta pysyisi aikaisemmassa lääninverovirastossa kalenterivuoden loppuun. Toimivalta voitaisiin sopia lääninverovirastojen kesken toisinkin, jos se on tarpeen maksuvalvonnallisista syistä. Esimerkiksi verovelvollisen muutettua toisen lääninveroviraston alueelle, uudella lääninverovirastolla ei välittömästi muuton jälkeen ole tarpeellisia tietoja verovelvollisesta. Asiasta olisi ilmoitettava suorituksen maksajalle. Pykälää sovellettaisiin myös 4 luvussa tarkoitettuja toimenpiteitä suoritettaessa. Jos verotusverohallintolain 13 §:n nojalla määrätään toimitettavaksi muualla kuin kotiläänissä, saatetaan määräys koskea myös ennakkoperintälain alaan kuuluvia asioita.

31 §. *Työnantajarekisteri ja ilmoitukset rekisteröintiä varten.* Maksuvalvontaa koskevan uudistuksen yhteydessä siirryttäisiin järjestelmään, jossa rekisteröidyn ja rekisteröimättömän työnantajan käsitteistä luovuttaisiin. Kaikki työnantajat ja muut suorituksen maksajat merkittäisiin työnantajarekisteriin, jota pitää lääninverovirasto. Säännöllisesti palkkoja maksavat työnantajat tekisivät ennen palkanmaksun aloittamista lääninverovirastolle ilmoituksen. Vastaava ilmoitus olisi tehtävä tapahtuneista muutoksista. Ilmoituksen sisällöstä määräisi verohallitus. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksista säädettäisiin 44 §:ssä.

32 §. *Valvontailmoitus.* Nykyinen työnantajan kuukausi-ilmoitus korvattaisiin valvontailmoituksella. Se sisältäisi myös arvonnäköveron ja muiden oma-aloitteisesti maksettavien verojen valvontaa varten annettavat tiedot. Ilmoituksen tarkemmasta sisällöstä määräisi verohallitus. Ilmoitus annettaisiin kuukausittain. Ilmoituksen antamisen eräpäivä säädettäisiin asetuksella. Maksaminen ja valvontatietojen antaminen eriytettäisiin.

Säännöllisesti palkkaa maksavan olisi il-

moitettava siitä, ettei palkkoja ole maksettu kuukauden aikana. Ilmoitus voidaan tehdä myös etukäteen. Näin voitaisiin välttää turhat kyselyt ja mahdollinen aiheeton maksuunpano. Tämä soveltuu myös muihin säännöllisiä suorituksia maksaviin.

Valvontailmoituksen laiminlyönnistä voisi seurata veronkorotus.

33 §. *Vuosi-ilmoitus.* Vuosi-ilmoitus annettaisiin palkanmaksuvuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä ja merityötulosta helmikuun loppuun mennessä. Jos palkanmaksu lopetetaan kesken kalenterivuotta, vuosi-ilmoitus annettaisiin kuukauden kuluessa lääninveroviraston rekisteristä poistamista koskevasta ilmoituksesta. Ennakkoperintälain vuosi-ilmoitus kattaa verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa tarkoitettut suoritukset. Vuosi-ilmoituksella ilmoitettaisiin esimerkiksi palkat, ennakonpidätykset, luontoisedut, kustannusten korvaukset sekä eräitä vähennystietoja. Ilmoituksen tietosisällön määräisi verohallitus.

Ennakonpidätykset luettaisiin verotuksessa hyväksi yksinomaan tässä pykälässä tarkoitettujen suorituksen maksajan vuosi-ilmoituksen perusteella ensimmäisen kerran vuodelta 1998. Tältä osin ehdotus liittyy vuonna 1996 aloitetun veroehdotuskokeilun käyttöönottoon. Koska vuosi-ilmoituksella annettavat tiedot vaikuttavat keskeisesti verotuksen toimittamiseen, ilmoituksen laiminlyönnistä aiheutuisi veronkorotus.

34 §. *Satunnaisesti palkkaa maksavan ilmoitus.* Satunnaisesti palkkoja maksavat työnantajat antaisivat vuosi-ilmoitusta vastaavat tiedot. Satunnaisen työnantajan käsite ehdotetaan määriteltäväksi tarkemmin asetuksessa. Satunnaisesti maksava ei siten antaisi samanlaista valvontailmoitusta kuin säännöllisesti palkkaa maksavat työnantajat. Ilmoitus olisi vuosi-ilmoituksen tapaan annettava viimeistään suorituksen maksuvuotta seuraavan tammikuun aikana.

35. *Suorituksen saajan tosite.* Suorituksen maksaja olisi velvollinen antamaan saajalle tosittien maksamista määristä ja niistä toimitetuista ennakonpidätyksistä. Tosite on tarkoitettu maksettujen määrien tarkistamista varten, eikä se olisi luonteeltaan nykyisen ennakonpidätystodistuksen kaltainen. Sitä ei esimerkiksi liitettäisi veroilmoitukseen eikä tosittien perusteella ennakonpidätystä luetaisi verotuksessa hyväksi. Vuonna 1997 käytössä olisi kuitenkin edelleen nykyinen ennakonpidätystodistus. Verohallitus voi

määrätä, että tosite voidaan antaa muuna ajankohtana, jos se on joidenkin suorituksen maksajien kannalta tarpeen.

36 §. *Palkkakirjanpito ja muistiinpanovollisuus.* Pykälä vastaa pääosin nykyistä 29 a §:ää. Asetuksella on tarkoitus antaa yksityiskohtaiset ohjeet palkkakortista ja palkansaajia koskevasta luettelosta (*palkkalista*) sekä muista menettelyyn liittyvistä yksityiskohdista. Ne vastaisivat nykyistä käytäntöä. Palkkakirjanpito olisi säilytettävä siten kuin kirjanpitolain (655/73) 25 §:ssä säädetään. Tämän pykälän mukaan muun muassa kirjanpitokirjat ja koneellisen kirjanpidon menetelmäkuvaus säilytetään tässä maassa vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tositteet ja muu kuin edellä tarkoitettu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta tilikauden päättymisvuoden lopusta lukien.

37 §. *Verotarkastus ja tiedonantovelvollisuus.* Ennakkoperintää koskevan verotarkastuksen osalta viittauksella verotusmenettelystä annettuun lakiin tarkoitettaisiin lain 14 §:ää sekä sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevan 3 luvun säännöksiä. Muilta osin pykälä vastaa asiasisällöltään pääosin ennakkoperintälain nykyistä 29 §:ää. Asetuksessa säädettäisiin tarvittavista yksityiskohdista.

4 luku. Ennakkopidätysvelvollisuuden laiminlyönnistä johtuvat toimenpiteet ja seuraamukset

38 §. *Maksuunpano.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 22 §:n pääasiallista sisältöä, 24 §:n 1 ja 5 momenttia sekä 26 §:n 1 momenttia. Ehdotettu pykälä koskee sekä pidätyksen toimittamatta että maksamatta jättämisen vuoksi tapahtuvaa maksuunpanoa. Kun pidätys on jätetty toimittamatta, suorituksen maksajaa olisi kuultava ennen maksuunpanon määräämistä, jos se on mahdollista. Maksulaiminlyönti ei sen sijaan edellyttäisi kuulemistä.

Voimassa olevan lain 24 §:n 3 momentti on tarpeeton, joten se on jätetty pois ehdotuksesta. Aikaisemmasta poiketen pykälässä viitattaisiin mahdollisuuteen jättää maksuunpano määräämättä. Asiasta säädettäisiin 39 §:ssä.

39 §. *Maksuunpanon poistaminen ja siitä luopuminen.* Pykälä vastaa eräin tarkistuksin sisällöltään voimassa olevan lain 24 §:n 2 ja 4 momenttia, 24 a §:ää, 25 b §:n 4 moment-

tia ja 26 §:n 2 momenttia. Arviomaksuunpanon oikaisemisesta ehdotetaan säädettäväksi jäljempänä erikseen.

Kuten nykyisinkin maksuunpanoa ei määrättäisi, jos selvitetään, että toimittamatta jätettyä pidätystä vastaavat verot on maksettu tai niitä ei olisi pitänyt maksaa. Nykyään maksuvelvollisuus voidaan jättää määräämättä erityisestä syystä, kun kysymyksessä ovat työkorvaukset tai käyttökorvaukset, jotka perustuvat tekijänoikeuteen tai muuhun vastaavaan oikeuteen. Asiaa koskeva nykyinen 24 a § liittyy ennakkoperintärekisteristä poistamista koskeviin erityisilanteisiin. Pykälään ehdotetaan otettavaksi vastaava säännös siten täydennettynä, että maksuunpano voitaisiin jättää aina määräämättä, kun siihen on erityinen syy. Erityisenä syynä voitaisiin pitää esimerkiksi sellaista tilannetta, jossa tulosta voidaan verottaa sen oikeaa saajaa eikä työnantajalle asetettu maksuvelvollisuus todennäköisesti toimisi veron maksamisen lisävakuutena.

Maksuvelvollisuus poistettaisiin viran puolesta, kun edellytykset ovat olemassa. Tältä osin säännöstä sovellettaisiin vuoden 1998 alusta, jolloin tarvittavat tietojärjestelmät ovat käytettävissä. Siihen saakka palautus työnantajalle perustuisi vakiintuneeseen hakemusmenettelyyn. Hakemuksesta säädettäisiin ennakkoperintäasetuksen voimaantulosäännöksessä.

Kun maksuunpano poistetaan, palautettavalle määrälle maksettaisiin veronkantoasetuksen (903/78) 11 §:n mukaista korkoa, kuten nykyisinkin. Ehdotuksen mukaan korkoa maksettaisiin palautettavalle määrälle, kun maksuunpano poistetaan. Näin meneteltäisiin siitä riippumatta, onko kysymyksessä ollut pidätyksen vai maksun laiminlyönti. Kuten nykyisinkin, vähäinen laiminlyönti ei aiheuttaisi maksuunpanoa. Vähäisestä laiminlyönnistä säädettäisiin 5 §:n nojalla tarkemmin asetuksessa.

40 §. *Maksuunpanoa koskevan ja muun päätöksen oikaiseminen.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 27 §:n 1, 3 ja 4 momenttia sekä 58 c §:ää. Varsinaisten maksuunpanopäätösten lisäksi säännöksen nojalla olisi mahdollista muuttaa muitakin virheellisiä päätöksiä. Säännöksen nojalla voitaisiin korjata esimerkiksi työnantajasuoritusten palautuksissa ilmenneet laskuvirheet tai kansainvälisissä kahdenkertaisen ennakkopidätyksen palautuksissa ilmenneet virheet. Kuten tähänkin saakka oikaisu suorituksen

maksajan vahingoksi tehtäisiin kahden vuoden ja eduksi vielä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona alkupe-
räinen päätös tehtiin. Oikaisupäätös olisi
valituskelpoinen.

41 §. *Arviomaksuunpano*. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 25 a §:ää. Arviomaksuunpano toimitettaisiin edellä 38 §:n 4 momentissa ehdotetussa määräajassa.

42 §. *Arviomaksuunpanon oikaiseminen*. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan lain 27 §:n 2 momenttiin sisältyvästä arviomaksuunpanon oikaisemisesta. Se tehtäisiin samassa määräajassa kuin maksuunpano.

Jos arviomaksuunpanon tai maksuunpanon oikaisemista koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla, ehdotuksen 48 §:ssä tarkoitettua erillistä oikaisuvaatimusta ei ole tarpeen tehdä. Oikaisemisen perusteella palautettavalle määrälle maksettaisiin veronkantoasetuksen 11 §:ssä säädetty korko.

43 §. *Veronlisäys*. Pykälässä ehdotetaan yhdistettäväksi veronlisäyksen laskemista koskevat säännökset niissä tapauksissa, joissa ennakonpidätys on jätetty toimittamatta tai maksamatta. Veronlisäys on seuraamus maksun myöhästymisestä ja voitaisiin maksuunpanna erikseen, vaikka pääoma on suoritettu. Veronlisäys voidaan maksuunpanna myös silloin, kun maksuunpano jätetään osittain määräämättä esimerkiksi sen vuoksi, ettei ole veron turvaamistarvetta, tai muusta syystä. Veronlisäyksestä ja viivekorosta annetaan lain 3 §:ssä on säädetty veronlisäyksen laskenta-ajasta ja tavasta. Veronlisäys laskettaisiin maksuunpanon yhteydessä 12 §:ssä säädetystä maksupäivää seuraavasta päivästä alkaen maksulippuun merkittyyn eräpäivään, se mukaan lukien. Tämä koskisi niitä tilanteita, joissa pidätys on jätetty toimittamatta tai maksamatta. Jos maksuunpano jätetään määräämättä, veronlisäys lasketaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 3 §:stä poiketen sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun, jona pidätys olisi ollut toimitettava. Veronlisäys voitaisiin erityisistä syistä, esimerkiksi selvissä kohtuuttomuustilanteissa laskea myöhemmästäkin ajankohdasta.

44 §. *Veronkorotus*. Pykälän 1—3 momentti vastaa sisällöltään arvonlisäverolain 182 §:ää. Maksuvalvontaa koskevan uudistuksen yhteydessä, jolloin arvonlisäverotusta ja työnantajasuorituksia koskevat valvontatiedot annettaisiin samalla lomakkeella tai

samanaikaisesti konekielisinä, on tarpeen yhtenäistää myös sanktiojärjestelmää. Ehdotetun säännöksen prosenttimääraisiä korotuksia käytettäisiin paitsi maksu- myös ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyöntitapauksissa.

Koska verotusmenettely perustuu tulevaisuudessa yhä laajemmin suoraan maksajalta saatuun tietoon ja erilaiseen vertailuaineistoon, on olennaista täyttää ilmoittamisvelvollisuus määräajassa silloinkin, kun maksuvelvollisuutta ei syystä tai toisesta ole tai sitä ei määrätä. Jos rekisteri-, valvonta- tai vuosilmoituksen antaminen tällaisessa tapauksessa laiminlyödään tai ilmoitus annetaan puutteellisenä tai virheellisenä, veronkorotus voitaisiin ehdotetun 4 momentin mukaan maksuunpanna markkamääräisenä. Tämä korotus on harkinnanvarainen. Vähäisten laiminlyöntien yhteydessä sitä ei määrättäisi.

Korotuksen enimmäismäärä olisi 100 000 markkaa. Tämä markkamäärä tulisi sovellettavaksi vain poikkeuksellisen törkeissä tapauksissa. Säännöksen soveltaminen edellyttää, ettei ilmoitusta ole todistetusti lähetettyä kehotuksestaakaan annettu. Lisäksi edellytetään, että ilmoitus on annettu olennaisesti puutteellisenä tai virheellisenä eikä laiminlyönti ole olosuhteisiin nähden vähäinen. Korotus olisi suhteutettava kysymyksessä oleviin olosuhteisiin ja laiminlyönnin merkitykseen, kuten kuinka montaa verovelvollista laiminlyönti on koskenut.

Markkamääräistä veronkorotusta voitaisiin käyttää myös, jos maksuunpano joudutaan ilmoittamisvelvollisuuden puutteiden johdosta toimittamaan arvioimalla, ja selvitys asiasta annetaan lääninverovirastolle vasta myöhemmin. Arviomaksuunpano voidaan tällöin kokonaan poistaakin, jolloin veroa ei voi korottaa. Veronkorotuksen määrääminen olisi perusteltua, jos ilmoittamisvelvollisuuden tahallinen laiminlyönti on huomattavasti haitannut verotuksen toimittamista.

5 luku. Ennakkoratkaisu

45—47 §. *Ennakkoratkaisun hakeminen ja antaminen. Ennakkoratkaisun noudattaminen. Ennakkoratkaisua koskevan asian käsittely*. Pykälät vastaavat verotuksen ennakkotietojärjestelmän uudistamisen yhteydessä tehtyjä muutoksia.

6 luku. Muutoksenhaku

48 §. *Oikaisuvaatimus lääninverovirastolle*.

Ennakkoperintää koskevaa päätöstä tulisi pyytää oikaistavaksi lääninverovirastossa ennen muutoksenhakua. Erikseen säädetyissä muutostilanteissa tehtyt päätökset, kuten 40 §:ssä tarkoitettu maksuunpanon oikaisu-päätös ja 42 §:ssä tarkoitettu arviomaksuun-panon oikaisupäätös olisivat sellaisenaan valituskelpoisia. Ehdotettu säännös kattaisi kaikki ennakkoperinnän alaan kuuluvat ratkaisut, paitsi ennakkoratkaisut. Ennakkoperinnän luonteesta johtuen on tarkoituksenmukaista, että ratkaisut harkitaan lääninverovirastossa uudestaan ennen valituksen tekemistä, koska asiassa saatetaan esittää uutta näyttöä. Vaatimus olisi tehtävä viiden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jona ratkaisu tai päätös on tehty.

Ennakkonpidätysprosentin ja ennakonkannossa maksuunpannun veron muuttamisesta tehdään hakemus lääninverovirastoon. Jos hakemukseen ei suostuta esimerkiksi sen vuoksi, että vähennettäviksi vaadittuja korkoja ei pidetä verovelvollisen maksamina tai ylipäättään vähennyskelpoisina, antaisi lääninverovirasto tarvittaessa päätöksen valitusosoituksineen. Valitusaika laskettaisiin tästä päätöksestä, kun se muutoin laskettaisiin alkuperäisen päätöksen tekemisestä.

49 §. *Muutoksenhaku lääninoikeuteen.* Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 51 §:n 2 momenttia. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyisi verovelvollisen kulloisenkin kotikunnan mukaan. Ennakkoratkaisuun haettaisiin muutosta suorituksen maksajan eli useimmiten työnantajan kotikunnan lääninoikeudelta. Tältä osin toimivaltainen lääninoikeus voisi määräytyä hallintolainkäyttölain (586/96) 12 §:n 1 momentista poikkeavalla tavalla. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi Kaakkois-Suomen lääninveroviraston alueella, joka käsittää kahden lääninoikeuden tuomiopiirin. Ehdotettu 2 momentti vastaa hallintolainkäyttölain 12 §:n 2 momenttia.

50 §. *Muutoksenhakuaika ja eräät muut valitusta koskevat määräykset.* Muutoksenhaku olisi tehtävä kirjallisesti. Valitus voitaisiin jättää joko lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen, vaikka viimeksi mainittu lähettääkin asian takaisin lausuntoa varten. Saantitodistusta käyttämättä lähetetyistä päätöksistä voitaisiin valittaa viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona alkuperäiset päätökset on tehty. Ehdotuksen mukaan mainittu valitusaika koskisi kaikkia muita päätöksiä kuin ennakkoratkaisuja sekä ennakkonpidätysprosentin tai ennakon mää-

räämistä.

Voimassa olevan lain 51 §:n 5 momentissa tarkoitettua perustevalitusmahdollisuutta ei pitkän valitusajan vuoksi enää tarvittaisi.

51 §. *Muutoksenhakuoikeutta koskevat rajoitukset.* Pykälässä säädettäisiin niistä ratkaisuista, joihin ei valittamalla saisi hakea muutosta. Säännös vastaa muutoin voimassa olevaa lakia paitsi yhteispalkan jakamista koskevalta osin. Kun ennakkonpidätys tai ennakko on käytetty, muutosta ei voisi enää hakea ennakkoperintälain nojalla. Vastaava säännös sisältyy myös voimassa olevaan ennakkoperintälakiin.

52 §. *Valituksen käsittely ja vaikutus viireillä olevaan asiaan.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 52 §:n 1 ja 2 momenttia. Lisäksi säädettäisiin, että lääninveroviraston päätöstä noudatetaan valituksesta huolimatta, kunnes valitukseen annetusta päätöksestä on saatu tieto. Ennakkoperintärekisterointiä koskevaa muutoksenhakuasteen antamaa päätöstä noudatettaisiin nykyiseen tapaan vasta, kun maksaja on saanut päätöksestä tiedon. Vastaavasti päätöstä, joka on annettu ennakkoratkaisusta tehtyyn valitukseen, sovelletaan vasta kun suorituksen maksaja on saanut päätöksestä tiedon.

53 §. *Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 53 §:ää. Tältä osin valitusaika ylimpään oikeusasteeseen olisi 60 päivää eli hallintolainkäyttölaissa säädettyä 30 päivän valitusaikaa pidempi. Pidempi jatkovalitusaika on tarpeen muun muassa, koska valituslupan pyytäminen ja valituksen tekeminen edellyttävät usein veroasioissa laajoja selvityksiä ja asiantuntija-avun käyttämistä.

7 luku. Rangaistussäännökset

54 ja 55 §. *Ennakkoperintävelvollisuuden lainvastainen välttäminen. Verorikkomus ja ennakkoperintärikkomus.* Pykälät vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lainsäädäntöä.

8 luku. Huojennus ja lykkäys

56—57 §. *Veronhuojennus. Veronlykkäys.* Pykälät vastaavat sisällöltään voimassa olevan lain 28, 49 ja 49 a §:ää. Kuten nykyisin, maksamatta jätettyä ennakkonpidätystä ei voitaisi huojentaa. Sitä vastoin jos ennakkonpidätys on jätetty toimittamatta, sitä vastaava määrä voitaisiin huojentaa. Veronlisäys, veronkorotus ja muut viivästyseuraamukset

voitaisiin aina huojentaa, kun edellytykset siihen ovat olemassa.

9 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

58 ja 59 §. *Lain voimaantulo. Lain soveltaminen.* Tarkoituksena on, että laki tulisi voimaan vuoden 1997 alusta. Esimerkiksi ehdotetut uudet valvonta- ja vuosi-ilmoitukset annettaisiin ensimmäisen kerran vuonna 1997 maksetuista suorituksista. Vuonna 1996 toimitettuun ennakoperintään liittyvät eräät menettelyt jatkuvat nykyisen lain mukaisina myös tämän lain voimaan tulon jälkeen. Tällöin sovelletaan vuonna 1996 voimassa olleita säännöksiä. Kumottavaksi ehdotetun lain säännöksiä sovellettaisiin siten työnantajan ilmoittamisvelvollisuuteen vuoden 1996 ennakoperinnän osalta. Ennakonpidätystodistus annettaisiin ja liitettäisiin veroilmoitukseen vuosilta 1996 ja 1997 kumottavan ennakoperintälain säännösten mukaisesti.

Kun työnantaja nykyisin laiminlyö ennakonpidätyksen toimittamisen ja hänelle tämän vuoksi maksuunpannaan toimittamatta jätettyä ennakonpidätystä vastaava määrä, maksuunpano poistetaan työnantajan hakeuksesta. Edellytyksenä on yleensä, että työntekijä on maksanut vastaavan veron. Ehdotuksen 39 §:ssä tarkoitettu maksuunpanon poistaminen viran puolesta koskisi vuodesta 1998 alkaen tehtyjä maksuunpanoja.

Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä johtuva markkamääräinen veronkorotus voitaisiin maksuunpanna vasta lain voimaan tultua tapahtuneen laiminlyönnin perusteella.

Lain 48 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus olisi tehtävä myös silloin kun haetaan muutosta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen. Jos oikaisuvaatimukseen tai valitukseen on jo annettu päätös, oikaisuvaatimusta ei kuitenkaan tehtäisi.

60 §. *Tietojen julkisuutta, salassapitoa ja luovuttamista koskeva siirtymäsäännös.* Valtiovarainministeriössä on valmisteltavana hallituksen esitys verotustietojen ja asiakirjojen julkisuutta koskevaksi lainsäädännöksi. Lakiin on tarkoitus sisällyttää muun muassa säännökset ennakoperintärekisterin julkisuudesta, rekisteristä poistamista koskevan tiedon julkaisemisesta ja tiedottamisesta, tietojen luovuttamisesta ennakonpidätyksen toimittamista varten sekä salassapitovelvollisuudesta ja sen rikkomisesta säädetystä ran-

gaistuksesta. Nämä säännökset eivät sisälly nyt ehdotettuun ennakoperintälakiin, vaan niitä koskeva erillinen esitys annetaan eduskunnalle myöhemmin. Esitys liittyy oikeusministeriössä valmisteltavana olevaan, viranomaisten toiminnan julkisuutta ja salassapitoa koskevan lainsäädännön uudistamiseen. Tästä syystä puheena olevia, kumottavaksi ehdotettuun lakiin sisältyviä säännöksiä on tarpeen soveltaa vielä vuoden 1997 loppuun.

1.2. Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

1, 2 ja 3 §. Viittaukset voimassa olevaan ennakoperintälakiin ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan uutta ennakoperintälakia. Sosiaaliturvamaksu ehdotetaan pyöristettäväksi täysiin markkoihin samalla tavoin kuin ennakonpidätys. Koska jako rekisteröityihin ja rekisteröimättömiin työnantajiin poistettaisiin, jokainen työnantaja olisi velvollinen maksamaan työnantajan sosiaaliturvamaksun. Samasta syystä 3 §:n 1 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

5 §. Pykälän 1 momenttia yksinkertaistettaisiin vastaamaan ehdotettua ennakoperintälakia. Jos ennakonpidätystä ei toimiteta tai maksuunpanna, sosiaaliturvamaksuvelvollisuuttaan ei ole. Luontoisedun ennakonpidätyksen toimittamisajasta ehdotetaan säädettäväksi ennakoperintäasetuksessa. Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan ainoastaan asiaa koskeva viittaussäännös. Tarkoituksena on, että sosiaaliturvamaksu suoritettaisiin samaan aikaan kuin maksetaan luontoisedusta toimitettu ennakonpidätys. Pykälän 6 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

7 §. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

8 §. Viittaus voimassa olevaan ennakoperintälakiin ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

12 §. Voimassa olevaa ennakoperintälakia koskeva viittaus ehdotetaan ajanmukaistettavaksi. Pykälän nykyisessä 2 momentissa tarkoitettut tiedot työnantajasta saadaan työntekijältä verotusmenettelystä annetun lain ja ennakoperintälain säännösten nojalla. Tämän vuoksi momentti ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana.

13 §. Ehdotetun 1 momentin mukaan työnantaja saisi liikaa maksamansa sosiaaliturvamaksun takaisin hakemuksesta. Se olisi tehtävä ennakonpidätyksen palauttamiselle säädetyssä määräajassa. Nykyisin lakiin ei sisälly määräaikaa.

Nykyinen 2 momentti ehdotetaan samalla

ajanmukaistettavaksi.

17 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus vastaaviin ennakoperintälain muutoksenhakua koskeviin säännöksiin. Myös työnantajan sosiaaliturvamaksua olisi vaadittava oikaistavaksi ennen valituksen tekemistä.

Voimaantulosäänös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ja sovellettavaksi vuoden 1997 alusta. Jos muutosta haetaan ennen lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen, päätöstä on pyydetty ensin oikaistavaksi.

1.3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

1 §. Pykälän 1 momentista poistettaisiin tarpeettomana maininta kunnallisveron suorittamisesta. Koska sivuperinnön ja lahjan kunnallisverotuksesta on luovuttu vuoden 1996 alusta, rajoitetusti verovelvollisella ei enää ole kunnallisverotuksessa verotettavaa tuloa. Siten lähdevero suoritetaan aina valtiolle.

3 §. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus voimassa olevan ennakoperintälain 5 §:ään muutettaisiin yleiseksi ennakonpidätyksen alaista tuloa koskevaksi viittaukseksi. Samalla verotuslakia koskeva viittaus ajanmukaistettaisiin.

4 §. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus voimassa olevaan ennakoperintälakiin muutettaisiin viittaukseksi ehdotettuun lakiin. Luontoisetuja ei enää arvioida ennakoperintää varten erikseen. Ne vahvistetaan vuosittain etukäteen. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi työkorvauksia koskevat säännökset, koska työkorvausta ei pidetä ennakoperintälain mukaan palkkana. Rajoitetusti verovelvollista ei merkittäisi ennakoperintärekestäriin. Tämän vuoksi työkorvauksesta ehdotetaan suoritettavaksi lähdevero. Useimmissa tapauksissa toimeksiantaja asuu muualla kuin Suomessa.

6 §. Ulkomaisten opiskelijoiden ja harjoittelijoiden verotusta koskevaa säännöstä ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että aika, jolta laissa määriteltä tulo määrä jää lähdeverotuksen ulkopuolelle, pidennettäisiin nykyisestä 100 päivästä 6 kuukauteen.

7 §. Viittaus voimassa olevan ennakoperintälain 5 §:ään muutettaisiin ennakonpidätyksen alaista suoritusta koskevaksi viittaukseksi. Tällöin lähdeverovelvollisuus laajenisi

ennakonpidätyksvelvollisuutta vastaavasti. Käytännössä nykyinen tilanne ei juurikaan muuttuisi paitsi puun myyntitulon osalta. Lähdeveron määräksi ehdotetaan 18 prosenttia mikä vastaa puun myyntitulosta toimitettavan ennakonpidätyksen määrää.

8 §. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ennakoperintälain säännösten soveltamisesta lähdeveroa koskeviin asioihin. Siihen ehdotetaan lisättäväksi maininnat lähdeveron maksamisesta, valvonnasta ja ilmoittamisvelvollisuudesta sekä liikaa maksetun lähdeveron vähentämisestä. Ehdotetun 2 momentin mukaan myös rajoitetusti verovelvolliselle maksetuista suorituksista olisi annettava vuosilmoitus samaan tapaan kuin ennakoperintälaissa edellytetään.

10 a §. Lähdeverolaissa ei ole säännöstä, joka oikeuttaisi Suomessa lähdeveroina kertyneiden varojen siirtämisen toiseen Pohjoismaahan näiden maiden välillä tehdyn veron kantoa ja siirtoa koskevan sopimuksen nojalla. Ehdotettu säännös mahdollistaisi lähdeveroina kertyneiden varojen siirtämisen edellä mainitun sopimuksen nojalla. Menettelystä säädetään veronkantolain 26 a §:ssä.

11 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan vieraalle valtiolle siirrettävää lähdeveroa ei palautettaisi verovelvolliselle.

19 §. Kunnallisveron äyrihintaa koskeva pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

20 §. Pykälässä säädetään rajoitetusti verovelvolliselle velvollisuus antaa ansiotoiminnan aloittamisesta veroviranomaiselle ilmoitus ja vakuus. Elinkeinonharjoittajalta ei enää vaadita tällaista vakuutta. Myös ilmoittamista koskeva määräys on käynyt tarpeettomaksi. Pykälässä oleva maininta mahdollisuudesta asetuksella säätää erälle viranomaisille tietojenantovelvollisuus on verotusmenettelystä annetun lain säännökset huomioiden ottaen tarpeeton. Pykälä ehdotetaan tästä syystä kumottavaksi.

21 §. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus 12 §:ään korjattaisiin viittaukseksi 12 a §:ään.

24 §. Valtioiden väliselle tietojenvaihdolle asetettavat vaatimukset ovat kasvaneet. Rajoitetusti verovelvollisesta tulonsaajasta olisi saatava riittävät tunnistetiedot, jotta ne voidaan ilmoittaa toisen valtion veroviranomaisille Suomen tekemien sopimusten mukaisesti. Suoritusten maksajat olisi velvoitettava hankkimaan nämä tiedot. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi tätä koskeva uusi 3 mo-

mentti.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan vuoden 1997 alusta.

1.4. Laki veronkantolain muuttamisesta

4 a §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi veron maksamisen yhteydessä ilmoitettavista teknisluonteisista tiedoista. Näitä olisivat esimerkiksi veron lajia kuvaava koodi ja maksulomakkeen viitenumero. Verohallitus oikeutettaisiin antamaan tästä ja maksamisen yhteydessä noudatettavasta menettelystä määräykset. Säännös on tarpeen maksuvalvonnan ja oma-aloitteisten verojen maksua koskevien menettelytapojen uudistamisen johdosta.

4 c §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 ja 6 momentti. Ehdotetussa 5 momentissa säädettäisiin siitä, mihin asti vero katsottaisiin suoritetuksi verovelvollisen omasta aloitteesta. Rajanveto on tarpeen, koska suoritus käytetään veron lyhennykseksi eri tavoin siitä riippuen, onko kyseessä oma-aloitteinen vai maksuunpantu vero. Maksuvelvolliselta kannetut tai perityt varat käytetään verosaatavan lyhennykseksi 1 momentissa säädetyssä järjestyksessä. Oma-aloitteisesti maksettu vero käytettäisiin ehdotetun 6 momentin mukaisesti, ensin pääoman ja sitten myöhästymisen vuoksi laskettavan veronlisäyksen suoritetuksi.

Jos tilisiirtolomakkeeseen merkityt viestitiedot ovat puutteelliset tai virheelliset, oma-aloitteinen vero tilitettäisiin veronsaajille aluksi 6 momentissa ehdotetussa järjestyksessä. Useat oma-aloitteiset verot voidaan maksaa samanaikaisesti. Tällöin verolajikoodit voivat puuttua tilisiirtolomakkeelta. Ne on voitu merkitä lomakkeelle virheellisesti tai tallentaa väärin. Suoritus voi olla ilmoitettuun määrään nähden liian suuri tai pieni. Ehdotettu säännös liittyy maksuvalvonnan uudistamiseen ja on tarpeen tilitysteknisistä syistä. Tilitys oikaistaan kun lääninverovirastolla on käytettävissään oikeat tiedot.

9 a §. Verotusmenettelystä annetun lain nojalla jäännösverolle peritään verovuodesta 1996 alkaen jäännösveron korkoa. Ulkomailta kertyneet ennakot rinnastetaan Suomessa kertyneisiin ennakkoihin. Voimassa olevan pykälän mukainen kuittaus johtaisi sopimuksen tarkoitusta vastaamattomaan koron perimiseen. Tämän vuoksi pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että näissä kuittauksil-

teissa ulkomailta saatuja varoja vastaavat korot jätetään perimättä eikä niitä peritä myöhemminkään muun maksun yhteydessä.

26 a §. 4 momenttiin ehdotetaan eräitä vähäisiä tarkistuksia. Säännös ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös lähdeveroa.

28 §. Yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/93) 78 §:ssä säädetään julkisoikeudellisen saatavan haltijalle oikeus muun lain estämättä suostua asianomaisessa laissa tarkoitettuun velkajärjestelyyn tai sellaiseen vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, joka sisällöltään vastaa laissa säädettyjä periaatteita. Vastaava oikeus on annettu myös yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/93) 97 §:ssä. Koska julkisoikeudellisen saatavan haltijalle edellä mainituissa laeissa myönnetty oikeus koskee vain Suomessa toimeenpantavaa velkajärjestelyä tai yritys-saneerausta, puuttuu lääninverovirastolta oikeus vastaavanlaisen suostumuksen antamiseen silloin, kun veron periminen ulkomailta tapahtuu Suomen ja vieraan valtion välillä virka-apusta veroasioissa tehdyn sopimuksen tai muun säädöksen nojalla. Säännös on tarpeen perintätoimenpiteiden yhdenmukaistamiseksi. Suostumuksen antamisen edellytykseksi ehdotetaan, että verot virka-apua antavassa valtiossa voivat olla sen valtion lainsäädännön mukaan velkajärjestelyn tai vapaaehtoisen velkajärjestelyn piirissä.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan vuoden 1997 alusta.

1.5. Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

7 §. *Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, joka koskee veroehdotusmenettelyä. Asiasta on nykyisin määräykset veroilmoitusta ja asuntoyhteisön ilmoitusta koskevassa verohallituksen päätöksen (1804/95) 11 §:ssä. Veroehdotusmenettelyssä verotus toimitetaan suurelta osin muilta kuin verovelvolliselta itseltään saatujen tietojen perusteella. Tiedot saadaan suoraan suorituksen maksajilta tai saajilta. Esitetytyn veroilmoituksen sijasta verovelvolliselle lähetetään valmiiksi laskettu veroehdotus, josta selviää verotuksen lopputulos. Jos ehdotukseen sisältyvät tiedot ovat oikeat, verovelvollisen ei tarvitse antaa veroilmoitusta. Veroehdotuksen täydentämisestä ehdotetaan säädettäväksi jäljempänä 10 §:ssä

10 §. *Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annetut tiedot.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti. Se täydentäisi edellä 7 §:ään ehdotettua 2 momentin säännöstä. Ehdotuksen mukaan verovelvollisen asiana olisi tarkistaa saamansa veroehdotus ja tehdä tarvittavat muutokset. Vaikka tiedot ehdotukselle saadaan suoraan siirtona suorituksen maksajilta ja muilta luovuttajilta, niiden oikeellisuudesta vastaa verovelvollinen, kuten veroilmoitustakin antaessaan.

16 §. *Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3—6 momentit siirtyvät uusiksi 4—7 momentiksi. Ehdotuksen mukaan työnantaja velvoitettaisiin toimittamaan verohallinnolle tiedot työntekijöiltä perimistään pääosin lakisääteistä eläke- ja vakuutusmaksuista. Asiasta on nykyisin määrännyt verohallitus ennakoperintäasetuksen 34 §:ssä säädetyn valtuutuksen nojalla.

34 §. *Verotuksessa hyväksi luettavat ennakot.* Verovuodesta 1998 alkaen toimitettavat ennakonpidätykset luettaisiin veron suorituksiksi ennakoperintälain 33 §:ssä tarkoitettua vuosi-ilmoitukselta, joka annetaan lääninverovirastolle seuraavan vuoden tammi-kuun loppuun mennessä. Verovelvollisen olisi voitava saada toimitettu ennakonpidätys hyväkseen, vaikka vuosi-ilmoitusta ei ole annettu tai ennakonpidätys on ilmoitettu siinä virheellisesti. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi asiasta säännös. Hyväksi lukeminen edellyttäisi, että asiasta annetaan luotettava selvitys.

34 a §. *Maksamatta jätetyn ennakonpidätyksen jättäminen käyttämättä.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 34 a §. Ehdotuksen mukaan maksamatta jätetty ennakonpidätys voitaisiin jättää lukematta verovelvollisen verojen suorituksiksi siitä huolimatta, että ennakonpidätys on ilmoitettu vuosi-ilmoituksessa. Näin voitaisiin menetellä, jos on ilmeistä, että saaja tiesi maksamatta jättämisestä, ja saajan ja pidätysvelvollisen yhteisenä pyrkimyksenä oli veron välttäminen. Ilmeistä se voisi olla esimerkiksi silloin, kun maksaja ja saaja ovat etuyhteydessä keskenään. Ehdotuksen mukaan saajan verotusta voitaisiin oikaista jälkiverotuksen hänen vahingokseen, jos väärinkäytös ilmenee vasta verotuksen toimittamisen jälkeen. Näin ei kuitenkaan meneteltäisi jos ennakonpidätys jää maksamatta esimerkiksi työnantajan

maksukyvyttömyyden vuoksi. Tästä olisi ilmoitettava lääninverovirastolle valvontailmoituksella.

92 §. *Oikeudenkäyntikulut.* Oikeudenkäyntikulujen korvaukseen ehdotetaan sovellettavaksi hallintolainkäyttölain säännöksiä. Puheena oleva laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1996.

95 §. *Lain voimaantulo.* Vuoden 1997 loppuun ehdotetaan sovellettavaksi verotustietojen julkisuutta, salassapitoa, tietojen luovutusta ja salassapitovelvollisuuden rikkomista koskevia verotuslain säännöksiä. Puheena olevien säännösten voimaoloaikaa ehdotetaan siten jatkettavaksi vuodella. Tämä on tarpeen, koska asiaa koskeva erillinen esitys voidaan antaa eduskunnalle vasta myöhemmin. Asiaa on selostettu edellä ennakoperintälain 60 §:n kohdalla.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1997 alusta. Vuosien 1996 ja 1997 ennakonpidätykset luettaisiin mainituilta vuosilta toimitettavissa verotuksissa hyväksi joko ennakonpidätystodistukselta tai tämän lain 34 §:ssä tarkoitamalla tavalla, käytännössä vuosi-ilmoitukselta. Lain 34 a §:ää sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuonna 1997 maksamatta jätettyyn ennakonpidätykseen.

1.6. Laki arvonnalisäverolain muuttamisesta

158 §. Voimassa olevan arvonnalisäverolain 158 §:ään sisältyvät säännökset lääninveroviraston alueellisesta toimivallasta, joka määräytyy verovelvollisen kotikunnan perusteella. Verovelvollisen kotikunta saattaa esimerkiksi muuton vuoksi muuttua kalenterivuoden aikana. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin nykyistä käytäntöä vastaava tarkennus, että aikaisempi lääninverovirasto olisi toimivaltainen verovelvollista koskeissa asioissa kalenterivuoden loppuun.

Lääninverovirastot voisivat sopia toimivallasta 1 momentissa säädetystä poiketen, jos se on tarpeen maksuvalvonnallisista syistä. Esimerkiksi verovelvollisen muutettua toisen lääninveroviraston alueelle, uudella lääninverovirastolla ei välittömästi muuton jälkeen ole tarpeellisia tietoja verovelvollisesta. Asiasta olisi ilmoitettava verovelvolliselle. Verohallintolain 13 §:n nojalla verohallitus voi määrätä pykälässä säädettyissä tilanteissa verotuksessa toimivaltaiseksi lääninverovirastoksi muun lääninveroviraston kuin sen, joka

lain mukaan on asiassa toimivaltainen. Verohallituksen määräys voi koskea suuryrityksiä tai muita sellaisia verovelvollisia, joiden verotuksessa edellytetään erityistä asiantuntemusta. Jos verotus verohallintolain 13 §:n nojalla on määrätty toimitettavaksi muualla kuin kotiläänissä, saattaa määräys koskea myös arvonnalisäverotusta, jolloin lääninverovirastot eivät voisi sopia toimivallasta toisin. Ehdotus on yhtenevä ennakkoperintälakiin esitettävän muutosehdotuksen kanssa. Edellä olevan perusteella pykälään lisättäisiin tätä asiaa koskeva uusi 2 momentti. Pykälän nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi.

161 §. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin käytäntöä vastaava tarkennus, että aloittamisilmoituksella annettujen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava lääninverovirastolle.

162 a §. Voimassa olevan arvonnalisäverolain 162 a §:ään sisältyvät säännökset vuosilmoituksesta, jonka ovat antaneet ne verovelvolliset, joiden ilmoitus- ja maksukausi on kalenterikuukausi. Vuosilmoituksessa ilmoitetaan kotimaan myynneistä suoritettava vero verokannoittain eriteltyinä.

Koska vuosilmoituksella pyydetävät tiedot saadaan vuodelta 1997 ja sitä seuraavilta vuosilta jo arvonnalisäveron valvontailmoituksessa, 162 a § ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

163 §. Pykälästä poistettaisiin viittaus vuosilmoitukseen.

164 §. Pykälän 1 momentista poistettaisiin viittaus vuosilmoitukseen.

Voimassa olevan arvonnalisäverolain 164 §:n 2 momentissa säädetään, että veron maksamisen yhteydessä annettu veroilmoitus katsotaan annetuksi, kun vero on suoritettu rahalaitokseen. Koska arvonnalisäveron maksu- ja valvontatietojen eriyttämisen takia verovelvollinen toimittaisi veroilmoituksen suoraan lääninverovirastolle, 164 §:n 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi.

168 §. Pykälän 1 momentista poistettaisiin viittaus vuosilmoitukseen.

168 a §. Pykälän 1 momentista poistettaisiin viittaus vuosilmoitukseen.

182 §. Voimassa olevan arvonnalisäverolain 182 §:ään sisältyvät säännökset veronkorotuksesta. Kuukausimaksun suorittamisen laiminlyönnin sekä ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin ja virheellisen ilmoituksen antamisen johdosta voidaan määrätä veronkorotusta. Veronkorotukset lasketaan prosenttimäärien mukaisena osuutena verosta, jota

verovelvollisen moitittava käyttäytyminen koskee. Verovelvolliselle ei siten voida määrätä korotusseuraamusta, jos hänelle ei tule tai ole tullut suoritettavaksi veroa.

Ilmoittamisvelvollisuuden määräajassa täyttäminen on verovalvonnan kannalta keskeisellä sijalla silloinkin, kun maksuvelvollisuutta ei syystä tai toisesta ole. Jos rekisteri- tai valvontailmoituksen antaminen tällaisessa tapauksessa laiminlyödään tai annetaan puutteellisenä tai virheellisenä, veronkorotus voitaisiin ehdotuksen mukaan maksuunpanna markkamääräisenä. Tämä korotus on harkinnanvarainen. Vähäisten laiminlyöntien yhteydessä sitä ei määrättäisi. Korotuksen enimmäismäärä olisi 100 000 markkaa. Tämä markkamäärä tulisi sovellettavaksi vain poikkeuksellisen törkeissä tapauksissa. Säännöksen soveltaminen edellyttää, ettei ilmoitusta ole todistetusti lähetetystä kehoituksesta annettu. Lisäksi edellytetään, että ilmoitus on annettu olennaisesti puutteellisenä tai virheellisenä eikä laiminlyönti ole olosuhteisiin nähden vähäinen. Korotus on suhteutettava kysymyksessä oleviin olosuhteisiin ja laiminlyönnin merkitykseen.

Markkamääräistä veronkorotusta voitaisiin käyttää silloinkin, kun maksuunpano joudutaan ilmoittamisvelvollisuuden puutteiden johdosta toimittamaan arvioimalla, ja selvitys asiasta annetaan lääninverovirastolle vasta myöhemmin. Arviomaksuunpano voidaan tällöin kokonaan poistaakin, jolloin veroa ei voitaisi korottaa. Veronkorotuksen määrittäminen olisi perusteltua, jos ilmoittamisvelvollisuuden tahallinen laiminlyönti on huomattavasti haitannut verotuksen toimittamista. Ehdotus on yhtenevä ennakkoperintälakiin esitettävän muutosehdotuksen kanssa.

Edellä olevan perusteella asiaa koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi arvonnalisäverolain 182 §:n 4 momentissa.

207 §. Oikeudenkäyntikulujen korvaukseen ehdotetaan sovellettavaksi hallintolainkäyttölain säännöksiä. Puheena oleva laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1996.

Voimaantulosäännös. Lakiehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997. Vuoden 1996 marraskuun ja joulukuun kuukausi-ilmoitus annetaan edelleen veron maksamisen yhteydessä. Vuosilmoitus annetaan vielä vuodelta 1996. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä johtuva markkamääräinen veronkorotus voitaisiin maksuunpanna vasta lain voimaantultua tapahtuneen laiminlyönnin johdosta.

2. Tarkemmat säännökset

2.1. Ennakkoperintäasetus

Ennakkoperintäasetus on tämän esityksen liitteenä.

Asetuksessa on tarkoitus säätää niistä menettelytapojen yksityiskohdista, joista ei säädetä lailla tai anneta määräyksiä verohallituksen päätöksellä. Ennakonpidätyksen toimittamistavoista ja määrästä annettuun verohallituksen päätökseen (1806/95) sisältyneet pysyväisluonteiset määräykset siirrettäisiin asetukseen. Asetuksessa säädettäisiin esimerkiksi verokortista ja ennakonpidätyksen yleisistä toimittamistavoista. Asetuksessa säädettäisiin nykyiseen tapaan myös pääomatulojen ennakonpidätysprosentista. Puun myyntitulosta toimitettavan ennakonpidätyksen määrää koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi laista asetukseen. Ennakkoperintärekisteriin kuulumattomalle maksetun työ- tai käyttökorvauksen ennakonpidätyksen määrästä ehdotetaan säädettäväksi asetuksella. Asiasta määrää nykyisin verohallitus.

Asetuksella säädettäisiin eräiden palkan-saajan työstä johtuvien kustannusten arvioimisesta. Niistä on tähän saakka määrätty verohallituksen päätöksellä (1385/90).

Ennakonkannossa maksuunpannun veron maksupäivä on nykyisin kuukauden 23. päivä. Siitä säädettäisiin asetuksella nykyiseen tapaan. Asetuksella säädettäisiin lisäksi, milloin lääninveroviraston on viimeistään tehtävä maksuunpanopäätös.

Yksityiskohtaiset säännökset palkkakirjanpidosta sekä siihen kuuluvasta palkkakortista ja palkkalistasta sisältyisivät nykyiseen tapaan asetukseen. Verohallitus määräisi kuitenkin satunnaisesti palkkoja maksavan työnantajan muistiinpanovelvollisuudesta.

Maksuvalvonnallisista syistä ennakonpidätyksen maksupäivää koskeva säännös ehdotetaan siirrettäväksi laista asetukseen. Tarkoituksena on, että ennakonpidätyksen viimeinen maksupäivä olisi jatkossakin kalenterikuukauden 10. päivä ja valvontailmoitus olisi annettava viimeistään kalenterikuukauden 15. päivä. Verohallituksen päätöksellä (704/83) määrätään nykyisin maksuunpanon luopumisen edellytyksenä olevasta vähäisen

laiminlyönnin markkamäärästä. Asiasta ehdotetaan nyt säädettäväksi asetuksella.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan kuin uusi ennakkoperintälaki eli vuoden 1997 alusta. Siihen ehdotetaan otettavaksi siirtymäsäännös, jonka mukaan nykyisiä kuukausi- ja vuosi-ilmoitusta koskevia säännöksiä sovellettaisiin vuodelta 1996 annettaviin ilmoituksiin. Ennakonpidätystodistus annettaisiin vielä vuodelta 1997 maksetuista suorituksista ja niistä toimitetuista ennakonpidätyksistä.

Ehdotetun ennakkoperintälain 39 §:n mukainen maksuunpano poistettaisiin lainkohdassa tarkoitetuissa tilanteissa viran puolesta. Käytännössä tämä olisi mahdollista vasta niiden maksuunpanojen osalta, jotka on tehty vuonna 1998 tai sen jälkeen. Ennen vuoden 1998 alkua tehty maksuunpano voitaisiin poistaa ainoastaan hakemuksesta. Hakemuksen sisällöstä säädettäisiin asetuksen voimaantulosäännöksessä.

2.2. Verohallituksen päätös ennakkoperintävelvollisuudesta vapauttamisesta

Päätöksessä määrättäisiin eräistä sellaisista suorituksista, joista ennakonpidätysvelvollisuutta ei olisi. Kun luonnollisen henkilön maksamat erilaiset suoritukset on vapautettu ennakonpidätysvelvollisuudesta 8 000 markkaan saakka vuodessa jo ehdotetun ennakkoperintälain ja -asetuksen säännösten perusteella, on tarpeetonta määrätä erilaisia yksittäiskorvauksia ennakonpidätysvelvollisuuden ulkopuolelle. Käytännössä pidätys jäisi näin ollen toimittamatta esimerkiksi kotitalouden maksamista 8 000 markkaa pienemmistä koroista. Julkisyhteisön, kuten kunnan maksamat korvaukset olisivat ennakonpidätysvelvollisuuden piirissä, jos ne ovat veronalaisia.

3. Voimaantulo

Lait on eräin siirtymäsäännöksin tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1997 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Ennakkoperintälaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Ennakkoperintä toimitetaan tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetun veronalaisen tulon ja varallisuusverolaissa (1537/1992) tarkoitetun veronalaisen varallisuuden perusteella valtiolle, kunnalle, seurakunnalle sekä kansaneläkelaitokselle verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) säännösten mukaan maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen suorituksiksi.

Ennakkoperintämenettelyssä noudatetaan lisäksi mitä muualla lainsäädännössä säädetään ennakkoperinnästä. Verotuksessa hyväksi luettavat ennakonpidätys ja ennakko luetaan verovuoden veron suorituksiksi siten kuin verotusmenettelystä annetussa laissa, veronkantolaissa (611/1978) ja yhtiöveron hyvityksestä annetussa laissa (1232/1988) säädetään.

2 §

Ennakkoperinnän toimittamisen tavat

Ennakkoperintä toimitetaan ennakonpidätyksenä. Jos tässä laissa säädetään tai verohallitus tämän lain nojalla määrää, ennakkoperintä toimitetaan ennakonkantona.

Verovelvollinen voi oma-aloitteisesti täydentää toimitettua ennakkoperintää maksamalla ennakon täydennysmaksua siten kuin siitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

3 §

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus

Jollei 4 §:stä muuta johdu, ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteik-

kolain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Ennakonkannossa verovelvollisen maksettavaksi pannaan määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin verovelvollisen tuloista ja varallisuudesta verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää, vähennettynä ennakonpidätyksenä ja yhtiöveron hyvityksenä kertyväksi arvioidulla määrällä.

Jos ennakonkannossa veroa ei vähäisyytensä vuoksi määrätä maksettavaksi, se voidaan kuitenkin ottaa huomioon verovelvollisen ennakonpidätyksessä.

4 §

Vastaavuusvaatimuksesta poikkeaminen

Ennakonpidätys voidaan toimittaa verovuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun verohallituksen määräämin muutoksin edelliseksi vuodeksi vahvistettujen veroperusteiden mukaan, jos verohallitus erityisistä syistä niin määrää. Edellisen verovuoden ennakonpidätysperusteiden soveltamisen vaikutus otetaan ennakkoperinnän laskenta-perusteita verovuonna määrättäessä kaavamaisesti huomioon.

Ennakkoperintärekisteriin merkitsemättömän 25 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työkorvaukseen ja käyttökorvaukseen liittyvät välittömät kustannukset otetaan kaavamaisina huomioon. Ennakon täydennysmaksua ei oteta huomioon vahvistettaessa tai muutettaessa verovelvollisen ennakonpidätysperusteita tai ennakkona maksuunpantavaa määrää.

5 §

Tarkemmat säännökset

Asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ennakonpidätyksen toimittamisen tavasta sekä eräistä ennakonkantoon liittyvistä menettelyistä. Asetuksella säädetään myös pääomatulon ja puun myyntitulon ennakonpidätyksen määrästä sekä siitä, miten ennakonpi-

dätys toimitetaan ennakoperintärekisteriin merkitsemättömälle maksetusta työkorvauksesta ja käyttökorvauksesta. Asetuksella annetaan niin ikään tarkempia säännöksiä maksuvalvontaan liittyvästä menettelystä, palkkakirjanpidosta sekä 39 §:ssä tarkoitettusta vähäisestä laiminlyönnistä. Lisäksi asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä sen mukaan kuin tässä laissa erikseen jäljempänä säädetään.

Tarkempia säännöksiä myös muilta osin tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

6 §

Verohallituksen toimivalta

Verohallitus määrää ennakonpidätyksen ja ennakonkannon laskentaperusteet, sen mukaan kuin 3 ja 4 §:ssä säädetään, sekä suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuuden tarkemmasta sisällöstä ja tavasta siltä osin kuin niistä ei säädetä tässä laissa, muualla lainsäädännössä tai asetuksessa.

Verohallitus määrää myös:

1) palkkakirjanpidon ja muistiinpanovelvollisuuden sisällöstä siltä osin kuin niistä ei säädetä; sekä

2) ennakonkannon eräjaosta.

Verohallitus voi muutoin kuin yksittäistapauksessa määrätä lisäksi

1) ennakoperinnän toimittamisen tavan, jollei asiasta säädetä;

2) ennakonpidätysprosentin tai sen määräämisen tavan, jollei siitä 5 §:n mukaisesti säädetä asetuksella;

3) ennakonpidätysvelvollisen, jos maksusta vastaa 9 §:ssä tarkoitettu sijaismaksaja;

4) ennakoperintävelvollisuuden rajoittamisesta ja siitä vapauttamisesta erityisestä syystä.

Verohallitus antaa tarvittaessa tämän lain ja ennakoperintäasetuksen soveltamisesta ohjeita sekä tarkempia määräyksiä.

7 §

Tietojen luovuttaminen verohallinnolle

Ennakonpidätysprosentin laskemista varten on ennakonpidätyksen alaisten suoritusten maksajien toimitettava verohallinnolle suorituksia ja niiden saajia koskevat yksilöintitiedot sekä muut tarpeelliset tiedot sen mukaan kuin asiasta tarkemmin säädetään tai määrä-

tään. Tiedot voidaan luovuttaa verohallinnolle henkilörekisterilaissa (471/1987) tarkoitettuna massaluovutuksena.

8 §

Tietojen maksuttomuus

Verohallinnolla on oikeus saada tiedot ennakoperintää varten maksutta kaikissa tässä laissa tarkoitetuissa tapauksissa.

2 luku

Ennakoperintämenettely

Ennakonpidätys

9 §

Ennakonpidätysvelvollisuus

Suorituksen maksaja on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen, jollei asiasta jäljempänä toisin säädetä tai 6 §:n nojalla toisin määrätä. Suorituksen maksajaa koskevia säännöksiä sovelletaan suorituksen sijaismaksajaan, jollei asiasta erikseen säädetä tai määrätä.

Jos suorituksen maksajan sijasta tämän takaaja, velkoja tai muu maksaja (*sijaismaksaja*) suorittaa palkkasaatavan, muun palkan tai suorituksen työntekijälle tai muulle saajalle, on suorituksen maksanut velvollinen toimittamaan maksettavasta määrästä ennakonpidätyksen, jollei sitä ole aikaisemmin toimitettu. Ulosottoviranomainen on samalla tavoin ennakonpidätysvelvollinen ulosotosta kertyneistä varoista ja konkurssipesä pesään kuuluvasta omaisuudesta maksettavasta suorituksesta.

Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä (*kotitalous*) ei ole velvollinen toimittamaan ennakonpidätystä samalle saajalle kalenterivuonna maksetuista suorituksista, jollei niiden määrä ylitä asetuksella säädettyä määrää tai jollei suoritus liity maksajan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan.

Luotto- ja rahoituslaitos, muu ammattimaisen arvopaperikaupan tai arvopaperien välitystoiminnan harjoittaja sekä ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa oleva sivukonttori on pidätysvelvollinen myös välittämästään tämän lain soveltamisalaan kuuluvasta korosta tai jälkimarkkinahyvityksestä.

10 §

Ennakonpidätysprosentin ilmoittaminen

Lääninverovirasto merkitsee ennakonpidätyksen määrän prosentteina suorituksen saajan verokorttiin tai siirtää tiedon suoraan ennakonpidätyksen toimittamiseen velvolliselle. Ennakonpidätysprosentti on ilmoitettava myös verovelvolliselle.

11 §

Ennakonpidätyksen toimittaminen ja sen ajankohta

Ennakonpidätys toimitetaan siten, että suorituksen maksaja vähentää ennakonpidätysprosentin mukaan lasketun määrän rahana maksettavasta määrästä suorituksen yhteydessä tai merkittessään sitä tilille asianomaisen hyväksi.

Ennakonpidätystä ei toimiteta rahana maksettavan suorituksen määrää suurempana. Luontoisedun ennakonpidätyksestä säädetään asetuksella.

12 §

Pidätetyn määrän maksaminen

Suorituksen maksajan on maksettava pidätetyt määrät lääninverovirastolle viimeistään pidätyksen toimittamista seuraavana kalenterikuukautena ennakokoperintäasetuksessa säädettyinä päivinä. Tuloverolain 74 §:ssä tarkoitetusta merityötulosta pidätetyt määrät on maksettava viimeistään pidätyksen toimittamista toiseksi seuraavan kalenterikuukauden vastaavana päivänä.

Kunta, seurakunta ja kansaneläkelaitos suorittavat pidätetyt määrät siten, että ne vähennetään näille veronsaajille pidätyksen toimittamista seuraavana kalenterikuukautena veronkantolain mukaan tilitettävistä määristä. Ilmoitus vähennettävästä määrästä on tehtävä lääninverovirastolle viimeistään 1 momentissa tarkoitettuina päivinä.

Valtion ja sen laitosten pidättämien määrien suoritustavan ja suoritusajan määrää asianomainen ministeriö.

Asianomainen ministeriö voi oikeuttaa maksamaan pidätetyt määrät myöhemmin kuin 1 ja 2 momentissa on säädetty, jos pidätyksen maksaminen maksajista riippumat-

tomien esteiden vuoksi ei ole mahdollista määrääjässä. Pidennetyltä maksuajalta ministeriö voi määrätä suoritettavaksi korkoa.

13 §

Palkka

Palkalla tarkoitetaan:

1) kaikenlaatuista palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa;

2) kokouspalkkiota, henkilökohtaista luento- ja esitelmäpalkkiota, hallintoelimen jäsenyydestä saatua palkkiota, toimitusjohtajan palkkiota, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehen nostamaa palkkaa sekä luottamustoimesta saatua korvausta.

Harkittaessa sitä, onko korvaus saatu työsuhteessa, ei oteta huomioon sellaisia työn teettäjän ja työn suorittajan välisen sopimus-suhteen ulkopuolisia seikkoja, joita työn teettäjää ei voi havaita. Tällaisia seikkoja voivat olla esimerkiksi työn suorittajan toimeksiantajien lukumäärä ja muun toiminnan laajuus.

Palkkaan luetaan luontoisedut, jotka arvioidaan tuloverolaissa säädetyllä tavalla. Palkaksi katsotaan myös tuloverolain 66—68 §:ssä tarkoitetut edut sekä 69 §:ssä tarkoitetut edut siltä osin kuin ne eivät ole tavanomaisia ja kohtuullisia.

14 §

Työnantaja

Työnantajalla tarkoitetaan sitä, jonka lukuun tehdystä työstä palkka maksetaan. Työnantaja on vastuussa paitsi ennakonpidätyksen toimittamisesta myös ennakonpidätyksen ja työnantajan sosiaaliturvamaksun maksamisesta, siten kuin siitä erikseen säädetään. Jos työ tehdään useamman työnantajan lukuun, he vastaavat yhteisvastuullisesti tässä laissa säädetyistä velvollisuuksista.

15 §

Ennen ennakonpidätyksen toimittamista korvattavat tai vähennettävät erät

Työnantaja voi korvata palkansaajan vaatimuksesta hänelle kertyvät työstä välittömästi johtuvat kustannukset tai vähentää kustan-

nusosuuden ennen ennakonpidätyksen toimittamista. Tällaisina kustannuksina voidaan ennakonpidätystä toimitettaessa ottaa huomioon työvälineistä sekä valmistus- ja tarveaineista aiheutuneet menot, matka- ja edustusmenot sekä muut palkansaajalle työn suorittamisesta välittömästi aiheutuneet menot.

Palkansaajan on esitettävä työnantajalle edellä tarkoitetuista kustannuksista selvitys. Jos selvitystä ei voida pitää luotettavana, on kustannukset arvioitava vastaavan laatusissa olosuhteissa ja tehtävissä yleensä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä kustannusten arvioimisesta.

Palkansaajalle maksettua välittömien kustannusten korvausta ei pidetä palkkana, jos se ei ylitä kustannusten selvitettyä tai arvioitua määrää.

Edellä tarkoitettuja työnantajan korvattavia tai vähennettäviä kustannuksia eivät kuitenkaan ole työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, työttömyyskassamaksut, tuloverolain 72 §:n 3 momentissa tarkoitetuista matkoista aiheutuneet kustannukset eivätkä ammattikirjallisuuden hankkimisesta johtuneet menot.

Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan myös urheilijan palkkion maksajaan ja saajaan.

16 §

Edustuston pidätysvapaus

Vieraan valtion Suomessa oleva diplomaattinen tai muu siihen rinnastettava edustusto tai lähetetyn konsulin virasto eivät ole velvollisia toimittamaan ennakonpidätystä.

Ennakonpidätyksen muuttaminen ja palauttaminen

17 §

Ennakonpidätyksen korottaminen suorituksen saajan vaatimuksesta

Jos suorituksen saaja hyvissä ajoin ennen maksamista ilmoittaa suorituksen maksajalle, että hän haluaa ennakonpidätyksen tehtäväksi suurempana kuin hänen ennakonpidätysprosenttinsa osoittaa, pidätys on toimitettava vaatimuksen mukaisesti.

18 §

Pidätysprosentin uudelleen määrääminen

Lääninverovirasto voi määrätä uudelleen verovelvollisen ennakonpidätysprosentin, jos on ilmeistä, ettei se vastaa verovuodelta maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen yhteenlaskettua määrää. Muukin kuin se lääninverovirasto, jonka virka-alueella verovelvollisen kotikunta on, on verovelvollisen pyynnöstä asiassa toimivaltainen.

Ennakonpidätystä ei alenneta, jos palkkatyö tehdään muussa Pohjoismaassa.

19 §

Virheellisen ennakonpidätyksen oikaisu

Suorituksen maksaja voi korottaa tai alentaa saman kalenterivuoden myöhemmän suorituksen yhteydessä toimitettua ennakonpidätystä, jos se on jäänyt osaksi tai kokonaan toimittamatta tai jos ennakonpidätys on ollut liian suuri.

Ennakonpidätystä ei suorituksen saajan suostumuksesta kuitenkaan saa korottaa enempää kuin kymmenellä prosentilla tällöin maksettavasta määrästä.

20 §

Ennakonpidätyksen alentaminen ulkomailla tehdyn työn johdosta

Jos ulkomailla tehdystä työstä maksetun palkan ennakonpidätys on ollut liian suuri, ennakonpidätystä voidaan alentaa palkansaajan verokorttiin tehdyn merkinnän mukaisesti.

21 §

Liikaa maksettu ennakonpidätys

Jos ennakonpidätystä on maksettu enemmän kuin sitä on pidätetty, maksaja voi vähentää liikaa maksetun määrän samalta kalenterivuodelta maksettavasta ennakonpidätyksen määrästä.

Jos 1 momentissa säädetyllä tavalla ei voida menetellä, lääninverovirasto palauttaa liikaa maksetun määrän suorituksen maksajalle hakemuksesta. Palauttamisen edellytyksenä on, että 33 §:ssä tarkoitettuun vuosi-

ilmoitukseen tehdyt merkinnät on oikaistu.

Hakemus on tehtävä kuuden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jona liikasuuritus on maksettu.

22 §

Ennakonpidätyksen tai ennakon palauttaminen verovelvolliselle

Lääninverovirasto, joka toimittaa verovelvollisen verotuksen, palauttaa ennakonpidätyksen tai ennakon viran puolesta tai verovelvollisen hakemuksesta, jos tulosta tai varallisuudesta, josta ei ole suoritettava veroa, on toimitettu tältä osin ennakonpidätys tai siitä on maksettu ennakonkannossa veroa, jota ei ole luettu verovelvollisen muusta tulosta tai varallisuudesta maksuunpannun veron suoritukseksi. Ulkomailla tehdystä työstä maksetun palkan ennakonpidätystä ei palauteta pidätyksen toimittamisvuoden aikana eikä silloin, jos on todennäköistä, että ennakonpidätys siirretään vieraalle valtiolle kansainvälisen sopimuksen nojalla.

Jos ennakonpidätystä ei ole otettu veroa määrättäessä huomioon, on verovelvollisella oikeus saada se hakemuksesta takaisin.

Hakemus on tehtävä kuuden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jolta toimitettavassa verotuksessa ennakonpidätyksen alainen tulo on verotettu.

Ennakkokanto

23 §

Ennakkokannon toimitaminen

Elinkeinotoiminnan, maatalouden tai muun tulonhankkimistoiminnan, kuten vuokraustoiminnan ja omaisuuden luovutusvoiton tuottaman tulon perusteella maksuunpantavan veron sekä varallisuusveron suoritukseksi toimitetaan ennakkokanto, jollei tässä laissa toisin säädetä tai tämän lain nojalla toisin määrätä. Ennakkokanto toimitetaan myös silloin, jos ennakonpidätystä ei voida toimittaa, kuten silloin, kun suorituksen maksaja ei ole ennakonpidätysvelvollinen tai on vapautettu ennakonpidätysvelvollisuudesta.

Verovelvollinen maksaa ennakkokannossa maksuunpannun veron sen määrästä riippuen

yhteen tai useampaan erään jaettuna, viimeistään asetuksessa säädettyinä eräpäivinä.

24 §

Ennakkokannossa maksettavan veron määrääminen, muuttaminen ja poistaminen

Lääninverovirasto, joka toimittaa verotuksen, määrää ennakkokannossa maksettavan veron (*ennakko*).

Lääninverovirasto muuttaa ennakon viran puolesta tai verovelvollisen vaatimuksesta, jos ennakko on jäänyt määräämättä tai se on määrätty liian suureksi tai pieneksi.

Yhteisö ja yhteisetuus voivat hakea ennakon alentamista vielä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymiskuukauden lopusta lukien. Ennakon alentamista on muutoin haettava ennen verovuoden loppua.

Lääninverovirasto poistaa ennakon joko viran puolesta tai hakemuksesta. Ennakko voidaan poistaa vielä verovuoden jälkeen, kuitenkin viimeistään kaksi kuukautta ennen verotuksen päättymistä.

Jos ennakko alennetaan jo maksettua määrää pienemmäksi, liikaa maksettu ennakko on viipymättä palautettava.

Ennakkoperintä tulonhankkimistoiminnassa

25 §

Ennakkoperintärekisteri

Suorituksen maksajan on toimitettava ennakonpidätys, jos saajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin:

1) työstä, tehtävästä tai palveluksesta muuna kuin palkkana maksettavasta korvauksesta (*työkorvaus*);

2) tekijänoikeuden, valokuvaan perustuvan oikeuden ja teollisoikeuden, kuten patentin tai tavaramerkin käyttämisestä, käyttöoikeudesta tai käyttöoikeuden myynnistä suoritettavasta korvauksesta taikka teollisia, kaupallisia ja tieteellisiä kokemuksia koskevista tiedoista suoritettavasta korvauksesta (*käyttökorvaus*).

Lääninverovirasto merkitsee hakemuksesta ennakkoperintärekisteriin sen, joka harjoittaa tai todennäköisesti ryhtyy harjoittamaan elinkeinotoimintaa, maataloutta tai muuta tulonhankkimistoimintaa, josta saatua suoritusta

ei ole pidettävä palkkana eikä urheilijan palkkiona, ellei 26 §:n 2 ja 3 momentissa säädetystä muuta johdu. Lääninverovirasto voi myös hakemuksetta merkitä ennakkoperintärekisteriin edellä tarkoitettua toimintaa harjoittavan.

Rajoitetusti verovelvollista ei merkitä ennakkoperintärekisteriin, jollei hänellä ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa.

26 §

Rekisteristä poistaminen

Lääninverovirasto poistaa ennakkoperintärekisteristä rekisteröidyn, joka sitä pyytää. Rekisteristä voidaan poistaa se, joka ei harjoita elinkeinotoimintaa, maataloutta tai muuta tulonhankkimistoimintaa.

Lääninverovirasto voi poistaa ennakkoperintärekisteristä tai jättää rekisteriin merkitsemättä sen, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa.

Ennakkoperintärekisteristä voidaan myös poistaa tai siihen jättää merkitsemättä:

1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutta;

2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella.

Lääninveroviraston on hyvissä ajoin ennen määräpäivää ilmoitettava ennakkoperintärekisteristä poistettavalle poistamisesta ja varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, jos poistaminen perustuu edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuihin syihin.

27 §

Uudelleen merkintä rekisteriin

Lääninverovirasto merkitsee ennakkoperintärekisteristä poistetun hakemuksesta uudelleen rekisteriin sen jälkeen, kun rekisteristä poistettu on oikaissut poistamisen perusteena

olleet laiminlyönnot, tai viimeistään kahden vuoden kuluttua rekisteristä poistamisesta, jollei laiminlyöntien jatkumista ole pidettävä ilmeisenä.

28 §

Rekisteröintiä varten annettavat tiedot

Ennakkoperintärekisteriin merkityn ja rekisteröintiä hakevan on annettava lääninverovirastolle rekisterin pitämistä varten tarvittavat tiedot.

29 §

Toimivaltainen lääninverovirasto ennakkoperintärekisteröintiä koskevissa asioissa

Ennakkoperintärekisteröintiä koskevat asiat ratkaisee se lääninverovirasto, jonka toimialueella rekisteriin merkityn tai rekisteröintiä hakevan kotikunta sijaitsee. Jos rekisteriin merkityllä tai rekisteröintiä hakevalla ei ole Suomessa kotikuntaa, Uudenmaan lääninverovirasto käsittelee asian.

3 luku

Suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuus ja maksuvalvonta

30 §

Toimivaltainen lääninverovirasto

Suorituksen maksajaa koskevat tässä laissa tarkoitettua asiain kuuluvat sen lääninveroviraston tehtäviin, jonka toimialueella on maksajan verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettu kotikunta. Jos kotikunta muuttuu kalenterivuoden aikana, ja uusi kotikunta sijaitsee toisen lääninveroviraston toimialueella, on muuttoa edeltänyt lääninverovirasto toimivaltainen kalenterivuoden loppuun.

Jollei verohallintolain (1557/1995) 13 §:stä muuta johdu, lääninverovirastot voivat sopia maksajaa koskevasta toimivallastaan tässä säädetystä poiketen, jos se on maksuvalvonnan toteuttamiseksi tarpeen. Päätöksestä on ilmoitettava suorituksen maksajalle, jos se on ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisen kannalta, muutoksenhakua varten tai muusta syystä tarpeen.

31 §

*Työnantajarekisteri ja ilmoitukset
rekisteröintiä varten*

Työnantaja ja muu suorituksen maksaja merkitään lääninveroviraston työnantajarekisteriin.

Säännöllisesti palkkaa maksavan työnantajan on ennen palkanmaksun aloittamista tehtävä verohallituksen vahvistaman kaavan mukainen ilmoitus lääninverovirastolle. Tietojen muuttumisesta on viipymättä tehtävä ilmoitus.

32 §

Valvontailmoitus

Suorituksen maksajan on maksuvuoden aikana annettava maksamistaan palkoista ja muista suorituksista sekä niistä toimitetuista ennakonpidätyksistä verohallituksen vahvistaman kaavan mukainen valvontailmoitus lääninverovirastolle. Ilmoitus on annettava kalenterikuukausittain edellisen kalenterikuukauden aikana maksetuista suorituksista.

Merityötuloa maksava työnantaja ilmoittaa kuitenkin edellistä kalenterikuukautta edeltävän kalenterikuukauden aikana maksettujen palkkojen ja ennakonpidätysten määrän.

Säännöllisesti palkkaa tai muuta suoritusta maksavan on myös ilmoitettava, että palkkaa tai muuta suoritusta ei ole maksettu.

Päivä, jona ilmoitus on viimeistään annettava, säädetään asetuksella.

33 §

Vuosi-ilmoitus

Suorituksen maksajan on annettava lääninverovirastolle verohallituksen vahvistaman kaavan mukainen vuosi-ilmoitus verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa tarkoitetuista tiedoista. Vuosi-ilmoitus annetaan viimeistään suorituksen maksuvuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Merityötuloa maksavan työnantajan on annettava vuosi-ilmoitus maksuvuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Jos työnantaja on lopettanut säännöllisen palkanmaksun kesken kalenterivuotta, vuosi-ilmoitus on annettava kuukauden kuluessa siitä, kun työnantaja on saanut lääninverovi-

raston ilmoituksen rekisteristä poistamisesta.

34 §

Satunnaisesti palkkaa maksavan ilmoitus

Satunnaisesti palkkaa maksavan työnantajan on annettava vuosi-ilmoitusta vastaavat tiedot lääninverovirastolle. Tiedot annetaan verohallituksen määräämällä tavalla viimeistään suorituksen maksuvuotta seuraavan tammikuun loppuun mennessä. Asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, ketä pidetään satunnaisesti palkkaa maksavana työnantajana.

35 §

Suorituksen saajan tosite

Suorituksen maksaja antaa suorituksen saajalle tositteen tälle kalenterivuoden aikana maksamiensa palkkojen ja muiden suoritus-ten sekä niistä toimitettujen ennakonpidätysten tarkistamiseksi. Tosite annetaan viimeistään maksuvuotta seuraavan tammikuun 15 päivään mennessä, jollei verohallitus toisin määrää. Työsuhteen päättyessä työnantajan on palkansaajan vaatimuksesta annettava tosite välittömästi.

36 §

Palkkakirjanpito ja muistiinpanovelvollisuus

Kirjanpitovelvollisen suorituksen maksajan on pidettävä tämän lain mukaisista suorituksista palkkakirjanpitoa. Muu suorituksen maksaja on velvollinen tekemään muistiinpanot.

Kirjanpitovelvollisen on säilytettävä tämän lain mukaisia suorituksia koskeva palkkakirjanpito siten kuin kirjanpitolaissa (655/1973) kirjanpitokirjojen säilyttämisajasta säädetään. Muistiinpanot ja tositteet on säilytettävä kuusi vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana suoritus on maksettu.

37 §

Verotarkastus ja tiedonantovelvollisuus

Mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään verotarkastuksesta ja tiedonantovelvollisuudesta, koskee myös ennakoperin-

tämenettelyä, siinä asianosaisia sekä ennakkoperintämenettelyn valvontaa. Lisäksi ennakonpidätyksen alaisen suorituksen maksajan on esitettävä Suomessa tarkastettavaksi kirjanpitoa tai muistiinpanonsa sekä mikä tahansa aineisto, tarpeisto tai omaisuus, joka saattaa olla tarpeen verotarkastusta toimitettaessa, kuten suorituksen saajan maksajalle jättämä ennakonpidätystä koskeva aineisto. Myös ennakonpidätyksen alaisen suorituksen saaja on velvollinen kehotuksesta esittämään tarkastettavaksi ennakonpidätystä koskevan aineiston. Mitä ennakonpidätyksen alaisen suorituksen maksajasta säädetään, koskee jokaista, jolla on hallussaan edellä tarkoitettua aineistoa.

Tiedonanto- ja esittämisvelvollisuuden sisällöstä ja laajuudesta sekä tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään verotusmenettelystä annetulla lailla ja asetuksella.

4 luku

Ennakonpidätysvelvollisuuden laiminlyönnistä johtuvat toimenpiteet ja seuraamukset

38 §

Maksuunpano

Jos suorituksen maksaja on osaksi tai kokonaan jättänyt ennakonpidätyksen toimittamatta tai pidätetyn määrän maksamatta, lääninveroviraston on maksuunpantava pidättämättä tai maksamatta jätetty määrä, jollei 39 §:stä muuta johdu.

Ennakonpidätys voidaan maksuunpanna 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa enintään 40 prosentin suuruisena.

Jos ennakonpidätys on jätetty toimittamatta, suorituksen maksajaa on, jos mahdollista, kuultava ennen maksuunpanoa.

Maksuunpano toimitetaan viimeistään kuuden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jona ennakonpidätys olisi pitänyt toimittaa.

39 §

Maksuunpanon poistaminen ja siitä luopuminen

Lääninverovirasto ei maksuunpane toimit-

tamatta jätettyä ennakonpidätystä, jos ennakonpidätyksen alaisesta suorituksesta maksettavat verot ja maksut on maksettu tai niitä ei ole ollut maksettava.

Toimittamatta jätetty ennakonpidätys voidaan jättää osittain tai kokonaan maksuunpanematta myös erityisestä syystä, kuten silloin, kun olosuhteet huomioon ottaen on todennäköistä, että maksuunpanoa ei veron turvaamiseksi tarvita.

Jos lääninverovirasto on jo maksuunpannut toimittamatta jätetyn ennakonpidätyksen 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, maksuunpano poistetaan viran puolesta.

Maksuvelvollisuus tai maksuunpano poistetaan tai hakemus poistamisesta tehdään viiden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jona maksuunpanopäätös on tehty. Jos asianomainen vero tai maksu on suoritettu viidentenä vuonna tai myöhemmin, saa hakemuksen kuitenkin tehdä vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jona suoritus on tapahtunut.

Maksuunpanosta voidaan luopua, jos laiminlyönti on olosuhteisiin nähden tai kokonaismäärältään vähäinen.

Maksuvelvollisuuden tai maksuunpanon poistamisen tai alentamisen vuoksi palautettavalle määrälle maksetaan korkoa veronkantoasetuksen 11 §:ssä tarkoitettu määrä maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

Maksuvelvollisuutta ei poisteta 43 §:ssä tarkoitettun veronlisäyksen tai 44 §:ssä tarkoitettun veronkorotuksen osalta, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

40 §

Maksuunpanoa koskevan ja muun päätöksen oikaiseminen

Jos lääninveroviraston maksuunpanoa koskeva tai tämän lain mukaan tekemä muu päätös on virheellinen, lääninverovirasto oikaisee päätöksen viran puolesta tai hakemuksesta maksajan eduksi viimeistään viiden vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty.

Laskuvirhe tai siihen verrattava erehdys taikka virhe sen johdosta, ettei asiaa ole jollakin osin tutkittu, voidaan oikaista maksajan vahingoksi kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty.

41 §

Arviomaksuunpano

Lääninverovirasto arvioi maksuunpantavan määrän, jos:

1) on ilmeistä, että suorituksen maksaja on laiminlyönyt ennakonpidätyksen toimittamisen eikä ole kehotuksesta huolimatta antanut lääninverovirastolle maksuunpanon toimittamisessa tarvittavia tietoja;

2) suorituksen maksaja on laiminlyönyt toimitetun ennakonpidätyksen maksamisen lääninverovirastolle eikä ole kehotuksesta huolimatta antanut maksuunpanoa varten tarvittavia tietoja;

3) on ilmeistä, että suorituksen maksajan lääninverovirastolle maksama tai maksuunpanoa varten ilmoittama määrä on pienempi kuin toimitetut ennakonpidätykset.

Lääninveroviraston on varattava suorituksen maksajalle tilaisuus selvityksen antamiseen. Maksuunpantavaa määrää arvioidessaan lääninveroviraston on otettava huomioon esimerkiksi suorituksen maksajan aikaisempi toiminta ja siinä tapahtuneet muutokset, toiminnan laatu ja laajuus, palkansaajien lukumäärä sekä maksettujen palkkojen ja pidätysten määrät. Jos on mahdollista, lääninveroviraston on vertailtava suorituksen maksajan toimintaa muihin samalla alalla ja samanlaatuisissa olosuhteissa toimiviin.

Arviomaksuunpano on toimitettava 38 §:ssä tarkoitettuna aikana.

42 §

Arviomaksuunpanon oikaiseminen

Jos lääninverovirasto saa arviomaksuunpanon jälkeen luotettavan selvityksen ennakonpidätysten maksuunpantua määrää suuremmasta määrästä, lääninveroviraston on maksuunpantava puuttuva määrä veronlisäyksineen ja veronkorotuksineen 38 §:ssä tarkoitettuna aikana.

Jos lääninverovirasto saa arviomaksuunpanon jälkeen luotettavan selvityksen ennakonpidätysten maksuunpantua pienemmästä määrästä, lääninveroviraston on oikaistava maksuunpano viiden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta, jona päätös on tehty.

Lääninverovirasto voi oikaista arviomaksuunpanon myös suorituksen maksajan kirjallisesta vaatimuksesta, joka on tehtävä vii-

den vuoden kuluessa arviomaksuunpanoa seuraavan kalenterivuoden alusta.

Arviomaksuunpanon oikaisemisen vuoksi palautettavalle määrälle maksetaan korkoa veronkantoasetuksen 11 §:ssä tarkoitettu määrä maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

43 §

Veronlisäys

Ennakonpidätyksen toimittamisen tai pidätyksen maksamisen laiminlyönyt suorituksen maksaja on laiminlyödyn määrän lisäksi määrättävä suorittamaan veronlisäystä siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 3 §:ssä säädetään. Veronlisäys lasketaan sekä ennakonpidätyksen toimittamisen että sen maksamisen laiminlyönnin yhteydessä 12 §:ssä tarkoitettua asetuksella säädettyä maksupäivää seuraavasta päivästä alkaen.

Veronlisäys on määrättävä maksettavaksi, vaikka pidättämättä tai maksamatta jätetty määrä on jo suoritettu. Veronlisäys voidaan määrätä maksettavaksi silloinkin, kun maksuunpano jätetään 39 §:n 2 momentissa tarkoitusta erityisestä syystä määräämättä. Veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 3 §:stä poiketen veronlisäys lasketaan tällöin sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun, jona ennakonpidätys olisi ollut toimitettava.

Lääninverovirasto voi erityisestä syystä laskea veronlisäyksen edellä säädettyä myöhemmästä ajankohdasta.

Jos maksuunpanosta luovutaan laiminlyönnin vähäisyyden vuoksi, veronlisäystä ei maksuunpanna.

44 §

Veronkorotus

Lääninverovirasto voi korottaa ennakonpidätystä, jos:

1) pidätysvelvollinen on jättänyt ennakonpidätyksen säädettyssä ajassa toimittamatta tai maksamatta tai maksanut sitä ilmeisesti liian vähän, enintään 30 prosentilla;

2) ilmoituksessa tai muussa tiedossa tai asiakirjassa on vähäinen puutteellisuus eikä pidätysvelvollinen ole noudattanut saamaansa kehotusta sen korjaamiseen, enintään 10 prosentilla;

3) pidätysvelvollinen on ilman pätevää

syötä laiminlyönyt ilmoituksen tai muun tiedon tai asiakirjan antamisen oikeassa ajassa taikka on antanut sen olennaisesti puutteellisenä, enintään 20 prosentilla ja, jos pidätysvelvollinen on kehotuksen saatuaankin ilman hyväksyttävää syytä jättänyt velvollisuutensa kokonaan tai osaksi täyttämättä, enintään kaksinkertaiseksi;

4) pidätysvelvollinen on törkeästi huolimattomuudesta laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut olennaisesti väärän ilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, enintään kaksinkertaiseksi.

Jos 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu laiminlyönti tai väärän ilmoituksen, tiedon taikka asiakirjan antaminen on tapahtunut kavaltamisen tarkoituksessa, ennakonpidätystä on korotettava vähintään 50 prosentilla ja enintään kolminkertaiseksi.

Veronkorotus määrätään ennakonpidätykselle vain siltä osin, jota 1 ja 2 momentissa tarkoitettu puutteellisuus on koskenut.

Jos veroa ei voida edellä tarkoitettulla tavalla korottaa, lääninverovirasto voi määrätä maksettavaksi enintään 100 000 markan suuruisen veronkorotuksen. Veronkorotuksen määrääminen edellyttää tällöin, että suorituksen maksaja on todistettavasti lähetetystä kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt rekisteri-, valvonta- tai vuosi-ilmoituksen antamisen tai antanut ilmoituksen olennaisesti puutteellisenä tai virheellisenä eikä laiminlyönti ole olosuhteisiin nähden tai muutoin vähäinen. Lääninverovirasto voi määrätä veronkorotuksen maksettavaksi ilmoittamisvelvollisuuden törkeän laiminlyönnin johdosta silloinkin, kun se on toimittanut maksuunpanon arvioimalla ja oikaissut maksuunpanon myöhemmin toimitetun selvityksen perusteella sellaiseksi, että maksuunpanoa ei toimiteta.

5 luku

Ennakkoratkaisu

45 §

Ennakkoratkaisun hakeminen ja antaminen

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko ennakonpidätys toimitettava, tai mitä ennakonpidätystä toimitettaessa muutoin on noudatettava, asian ratkaisee suorituksen maksajan tai saajan kirjallisesta hakemuksesta se lääninverovirasto, jonka virka-alueella suorituksen

maksajan kotikunta on (*ennakkoratkaisu*). Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään ratkaisun antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun.

Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkoratkaisua haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

46 §

Ennakkoratkaisun noudattaminen

Ennakkoratkaisua on noudatettava siinä ennakkoperinnässä, jota varten se on annettu. Sama koskee suorituksen saajan hakemuksesta annettua ennakkoratkaisua, jos suorituksen saaja esittää asiaa koskevan vaatimuksen suorituksen maksajalle.

47 §

Ennakkoratkaisua koskevan asian käsittely

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä lääninverovirastossa, lääninoikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

6 luku

Muutoksenhaku

48 §

Oikaisuvaatimus lääninverovirastolle

Tässä laissa tarkoitettuun ratkaisuun tai päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin ratkaisua tai päätöstä on pyydetty oikaistavaksi asianomaiselta lääninverovirastolta. Jos kysymyksessä on 40 ja 42 §:ssä tarkoitettu maksuunpanon oikaisemista koskeva päätös tai 45 §:ssä tarkoitettu ennakkoratkaisu, mainitut päätökset ja ennakkoratkaisu ovat uutta oikaisua vaatimatta valituskelpoisia. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty tai asia ratkaistu.

Ennakonpidätysprosentin tai ennakonkannon määräämistä koskevaan tai muuhun hakemuksesta tehtyyn ratkaisuun liitetään tarvittaessa valitusosoitus.

49 §

Muutoksenhaku lääninoikeuteen

Lääninveroviraston oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen tyytymätön asianosainen saa hakea siihen muutosta valittamalla sille lääninoikeudelle, jonka tuomiopiiriin hänen kotikuntansa kuuluu. Edellä 45 §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan kuitenkin muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiiriin suorituksen maksajan kotikunta kuuluu.

Jos asiassa ei ole toimivaltaista lääninoikeutta 1 momentin perusteella, valitus tehdään Uudenmaan lääninoikeudelle.

50 §

Muutoksenhakuaika ja eräät muut valitusta koskevat määräykset

Muutoksenhaku on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona lääninveroviraston 40 ja 42 §:ssä tarkoitettua päätöstä sekä 48 §:ssä tarkoitettua oikaisupäätöstä edeltävät päätökset on tehty. Valitus aika on kuitenkin aina vähintään 60 päivää oikaisupäätöksen tiedoksisaannista. Päätös katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljettavaksi, jollei muuta näytetä.

Veroasiamiehen valitus aika on 60 päivää päätöksen tekemisestä, kuitenkin niin, että valitus aika lasketaan 40, 42, ja 48 §:ssä tarkoitettua päätöksestä.

Edellä 45 §:ssä tarkoitettua ennakkoratkaisua ja 48 §:ssä tarkoitettua ennakonpidätysprosentin tai ennakon määräämistä koskeva valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitus aika alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.

51 §

Muutoksenhakuoikeutta koskevat rajoitukset

Valittamalla ei saa hakea muutosta:

1) 56 ja 57 §:ssä tarkoitettuun veron huo-

jennusta ja lykkäystä koskevaan päätökseen; 2) työnantajan rekisteröintiä koskevaan asiaan;

3) päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua.

Jos ennakonpidätys tai kannossa maksettavaksi määrätty ennako on verotusmenettelystä annetun lain mukaan käytetty verovelvolliselle tai hänen puolisolleen määrätyn veron tai maksun suoritukseksi tai se on määrätty palautettavaksi, ennakonpidätystä tai ennakkoa ei enää muuteta tässä laissa tarkoitettun muutoksenhaun johdosta.

52 §

Valituksen käsittely ja vaikutus vireillä olevaan asiaan

Valitus, joka koskee tämän lain nojalla annettua päätöstä, on käsiteltävä kiireellisenä. Menettelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa on säädetty.

Tämän lain mukaan tehtyä lääninveroviraston päätöstä on noudatettava oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta kunnes vaatimukseen tai valitukseen annetusta päätöksestä on saatu tieto. Ennakkoperintärekisteröintiä koskevaa oikaisuvaatimukseen tai valitukseen annettua päätöstä sovelletaan siitä alkaen, kun suorituksen maksaja on saanut päätöksestä tiedon.

Päätöstä, joka on annettu 45 §:ssä tarkoitettua ennakkoratkaisusta tehtyyn valitukseen, ei sovelleta ennen kuin suorituksen maksaja on saanut päätöksestä tiedon.

53 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään, kuitenkin siten, että valitus aika lääninoikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

7 luku

Rangaistussäännökset

54 §

Ennakkoperintävelvollisuuden lainvastainen välttäminen

Ennakkoperintävelvollisuuden lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain 29 luvun 1—3 §:ssä.

55 §

Verorikkomus ja ennakkoperintärikkomus

Ennakkoperintävelvollisuuteen kohdistuvasta verorikkomuksesta säädetään rikoslain 29 luvun 4 §:ssä.

Joka viranomaisen kehotuksesta huolimatta jättää asianmukaisesti täyttämättä 31—37 §:ssä säädetty velvollisuudet, on tuomittava ennakkoperintärikkomuksesta sakkoon.

Edellä 2 momentissa tarkoitetusta rikkomuksesta voidaan jättää ilmoitus tekemättä, syyte ajamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos rikkomus on ollut vähäinen ja se on viivyttelemättä korjattu.

8 luku

Huojennus ja lykkäys

56 §

Veronhuojennus

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla poistaa:

1) suorituksen maksajalle maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veronlisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron; sekä

2) maksuunpannulle ennakolle suoritettavan viivekoron ja ennakolle lykkäyksen vuoksi maksettavan koron.

Verohallitus voi poistaa edellä tarkoitetut määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Lääninverovirasto ratkaisee 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun hakemuksen, jos se koskee enintään 300 000 markan määräistä korkoa.

Valtiovarainministeriö voi ottaa 1 ja 3 momentissa tarkoitetun ja verohallitus 3 momentissa tarkoitetun periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

57 §

Veronlykkäys

Lääninverovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää

1) suorituksen maksajan maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veronlisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron sekä

2) ennakonkannossa maksuunpannun veron suorittamisen lykkäystä.

Verohallitus tai valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa asian ratkaistavakseen.

Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Ministeriö määrää lykkäys ehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Jos konkurssipesä on maksanut työpalkkasaatavan, voi verohallitus hakemuksesta myöntää konkurssipesälle lykkäystä konkurssipesän maksettavaksi pannun pidätysmäärän suorittamisessa. Lykkäys myönnetään valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

58 §

Lain voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-ta 1999.

Tällä lailla kumotaan 28 päivänä marraskuuta 1959 annettu ennakkoperintälaki (418/1959) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

59 §

Lain soveltaminen

Tällä lailla kumotun lain säännöksiä työnantajan ilmoittamisvelvollisuudesta sovelletaan vuoden 1996 ennakkoperinnän osalta vuonna 1997. Kumotun lain säännöksiä ennakonpidätystodistuksen antamisesta ja liittamisestä veroilmoitukseen sovelletaan vuosil-

ta 1996 ja 1997 toimitettavissa verotuksissa.

Lain 39 §:n 3 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 1998 tehtyihin maksuunpanopäätöksiin. Aikaisemmin tehdyn vastaavan päätöksen perusteella ennakonpidätys palautetaan tarvittaessa hakemuksesta.

Lain 44 §:n 4 momentissa tarkoitettu markkamääräinen veronkorotus voidaan määrätä lain voimaantulon jälkeen tapahtuneen ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta.

Lain 48 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus on tehtävä myös haettaessa muutosta ennen tämän lain voimaan tuloa tehtyyn päätökseen. Oikaisuvaatimusta ei kuitenkaan ole tehtävä, jos oikaisuvaatimukseen tai valitukseen on jo annettu päätös.

Lain 56 ja 57 §:ää sovelletaan myös veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa tarkoitettuihin viivästyskorkoon ja jäämämaksuun.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan ennakkoperintälain säännöksiin, niillä tarkoitetaan tämän lain voimaan tultua vastaavia tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä.

60 §

Tietojen julkisuutta, salassapitoa ja luovuttamista koskeva siirtymäsäännös

Tällä lailla kumotun ennakkoperintälain 6 a ja 6 b §:n säännöksiä ennakkoperintärekisterin julkisuudesta sekä rekisteristä poistamista koskevan tiedon julkaisemisesta ja tiedottamisesta sovelletaan vuoden 1997 loppuun. Kumotun lain 13 §:n säännöksiä tietojen luovuttamisesta ennakonpidätyksen toimittamista varten sekä 61 §:n säännöksiä salassapitovelvollisuudesta ja sen rikkomisesta säädetystä rangaistuksesta sovelletaan niin ikään vuoden 1997 loppuun.

2.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 1 §:n 3 momentti, 5 §:n 6 momentti ja 7 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti ja 7 § 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/1978) ja 5 §:n 6 momentti 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1347/1989) sekä

muutetaan 1 §:n 4 momentti, 2 §, 3 §, 5 §:n 1 ja 5 momentti, 8 §, 12 §, 13 §:n 1 ja 2 momentti ja 17 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 4 momentti 9 päivänä toukokuuta 1969 annetussa laissa (283/1969), 2 § 7 päivänä lokakuuta 1994 annetussa laissa (868/1994), 3 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetulla lailla (466/1977), 5 §:n 1 momentti 7 päivänä huhtikuuta 1989 annetussa laissa (316/1989), 5 §:n 5 momentti mainitussa 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa, 8 § ja 17 §:n 1 momentti 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1569/1995), 12 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla ja 13 §:n 1 ja 2 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (485/1981), seuraavasti:

1 §

Kun palkkasaatava suoritetaan sillä tavoin kuin ennakkoperintälain (/1996) 9 §:n 2 momentissa säädetään, työnantaja on velvollinen suorittamaan myös työnantajan sosi-

aaliturvamaksun.

2 §

Palkalla tarkoitetaan tässä laissa ennakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitettua palkkaa sekä Pohjoismaiden Investointipankin ja Pohjois-

maiden projektivientirahaston palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetun lain (562/1976) 2 §:ssä tarkoitettua palkkaa ottaen työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten osalta huomioon, mitä ennakkooperintälain 15 §:ssä säädetään. Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan tuloverolaissa (1535/1992) säädetyllä tavalla. Palkalla tarkoitetaan myös rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa ja saman lain 3 §:ssä tarkoitettua taiteilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvaa korvausta.

Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa ennakkooperintälain 14 §:ssä tarkoitettua työnantajaa, Pohjoismaiden Investointipankkia, Pohjoismaiden projektivientirahastoa sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa tarkoitettua lähdeveron perimiseen velvollista.

3 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksu suoritetaan täysin markoin siten, että lasketun määrän päättyessä penneihin ne jätetään lukuun ottamatta.

5 §

Työnantajan on maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu lääninverovirastolle ennakonpidätyksen maksamisen yhteydessä ennakkooperintälain 12 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, työnantajan on suoritettava työnantajan sosiaaliturvamaksu muusta kuin rahana maksettavasta suorituksesta luontoisedun ennakonpidätyksen suorittamiselle ennakkooperintäasetuksessa säädetyssä määräajassa.

8 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksua koske-

vaan ennakkoratkaisuun ja siitä tehtyyn valitukseen sovelletaan ennakkooperintälain vastaavia säännöksiä.

12 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksuun sovelletaan vastaavia ennakkooperintälain maksuvalvontaa ja suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä.

13 §

Työnantajalla, joka on suorittanut sosiaaliturvamaksua liikaa tai aiheettomasti, on oikeus saada liikaa tai aiheettomasti suorittamansa määrä takaisin lääninverovirastolta ennakkooperintälain 21 §:n mukaisesti.

Työnantajalla, jolle on suoritettu sairausvakuutuslain (364/1963) nojalla päivä- tai äitiysrahaa tai pakollisen tapaturma- tai liikenevahinkoturvan mukaista päivärahaa, on oikeus saada takaisin lääninverovirastolta päivärahaa vastaavalta osalta palkkaa suorittamansa sosiaaliturvamaksu.

17 §

Asianomainen tai veroasiamies, joka on tyytymätön lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hakea siihen valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Ennen valitusta päätöstä on pyydetävä oikaistavaksi ennakkooperintälain 48 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen ennakkooperintälain 50 §:ssä säädetyssä ajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua oikaisuvaatimusta koskevia säännöksiä sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen.

3.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 19 ja 20 §, näistä 19 § sellaisena kuin se on 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (530/1982),

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7 ja 8 § ja 21 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 1 §:n 1 momentti 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (459/1985), 3 §:n 1 momentti ja 7 § 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1550/1995), 4 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1242/1988), 6 §:n 1 ja 2 momentti 30 päivänä marraskuuta 1990 annetussa laissa (1022/1990), 1 momentti osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla ja 21 §:n 1 momentti 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1563/1995), sekä

lisätään lakiin uusi 10 a §, 11 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetulla lailla (616/1989), uusi 3 momentti ja 24 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla, uusi 3 momentti, seuraavasti:

1 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa ja varallisuusveroa valtiolle tämän lain mukaan.

suorittamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena maksetut hyvitykset. Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan tuloverolaissa säädetyllä tavalla.

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei muualla toisin säädetä, osingosta, yhtiöveron hyvityksestä, henkilöstörahaston maksamasta rahasto-osuudesta ja jäsenilleen jakamasta ylijäämästä, korosta ja rojaltilta sekä palkasta, eläkkeestä ja muusta suorituksesta, josta ennakkoperintälain (/1996) mukaan on toimitettava ennakonpidätys. Lähdevero on perittävä myös verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitettua peittelystä osingosta ja saman lain 31 §:ssä tarkoitettua peittelystä voitonsiirrosta osakkaan hyväksi. Lähdevero on suoritettava myös taiteilijan tai urheilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvasta korvauksesta riippumatta siitä, onko korvausta pidettävä palkkana taikka maksetaanko se taiteilijalle tai urheilijalle itselleen tai jollekin toiselle.

4 §

Palkkana pidetään sellaista palkkaa tai palkkiota, jota ennakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitetaan. Palkkaan luetaan myös oleskelukustannusten korvaus sekä muiden työn

6 §

Rajoitetusti verovelvollinen, joka työskentelee Suomessa enintään kuuden kuukauden ajan, kahdentoista kuukauden ajanjaksona, joka alkaa tai päättyy kysymyksessä olevan verovuoden aikana, saa vähentää valtion viranomaisen välittämässä työpaikassa tehdystä

1) opiskeluunsa tai harjoitteluunsa välittömästi liittyvästä työstä tai

2) lomatyön tai muun sellaisen työn vaihtoa koskevan pohjoismaisen ohjelman piiriin kuuluvasta työstä

saamastaan palkasta 3 000 markkaa kuukaudessa tai palkanmaksun tapahtuessa kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta 100 markkaa päivältä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun palkasta tehtävään vähennykseen on lisäksi oikeutettu rajoitetusti verovelvollinen, joka:

1) työskentelee Suomessa enintään kuuden kuukauden ajan, kahdentoista kuukauden ajanjaksona, joka alkaa tai päättyy kysymyksessä olevan verovuoden aikana; ja

2) täyttää enintään 25 vuotta palkanansaitsemisvuotena; sekä

3) opiskelee päätoimisesti jossakin ulkomaisessa oppilaitoksessa.

7 §

Lähdevero on 28 prosenttia osingosta, korosta, rojaltista ja yhtiöveron hyvityksestä. Lähdevero on 35 prosenttia palkasta, eläkkeestä, henkilöstörahaston rahasto-osuudesta ja ylijäämästä sekä muusta ennakonpidätyksen alaisesta suorituksesta. Lähdevero on 18 prosenttia puun myyntitulosta ja 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettusta taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta. Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle.

8 §

Ennakonpidätystä koskevia ennakkoerintälain säännöksiä ja lain nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä noudatetaan soveltuvien osin asioissa, jotka koskevat lähdeveron perimiseen velvollista, veron perimistä koskevaa menettelyä, perimis- ja tilitysvelvollisuuden laiminlyömisestä johtuvia seuraamuksia, lähdeveron maksamista ja valvontaa, suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuutta sekä veron perimisvelvollisen liikaa maksaman lähdeveron vähentämistä.

Rajoitetusti verovelvollisille maksetuista suorituksista on annettava verohallituksen vahvistaman kaavan mukainen vuosi-ilmoitus ennakkoerintälain 33 §:ssä tarkoitettuna määräaikana.

10 a §

Lähdevero siirretään vieraalle valtiolle veronkantolaissa (611/1978) säädetyllä tavalla.

11 §

Lähdeveroa, joka siirretään vieraalle valtiolle, ei palauteta verovelvolliselle.

21 §

Muutosta lääninveroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun taikka Uudenmaan lääninveroviraston 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, jolla lääninverovirasto on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

24 §

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä rajoitetusti verovelvollisesta annettavien tietojen sisällöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

4.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 11 päivänä elokuuta 1978 annetun veronkantolain (611/1978) 4 a §:n 1 momentti, 9 a § ja 26 a §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 a §:n 1 momentti 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1543/1995), 9 a § muutettuna 22 päivänä helmikuuta 1991 annetulla lailla (353/1991) ja osittain muutettuna 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla (1566/1995) ja 26 a §:n 4 momentti 22 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (353/1991) sekä

lisätään 4 c §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla (132/1994) ja osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla, uusi 5 ja 6 momentti sekä lakiin 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa kumotun 28 §:n tilalle uusi 28 § seuraavasti:

4 a §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetut verot, maksut ja muut suoritukset voidaan kantoajoista riippumatta maksaa rahalaitoksiin, postisiirtoliikettä välittäviin postitoimipaikkoihin ja valtion tilivirastoihin sekä muihin maksuliikkeestä huolehtiviin toimipaikkoihin sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää. Verohallitus antaa määräykset maksamisen yhteydessä ilmoitettavista yksilöintitiedoista ja noudatettavasta menettelystä.

4 c §

Veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu oma-aloitteinen vero tai maksu katsotaan suoritetuksi verovelvollisen aloitteesta, jos maksu on suoritettu viimeistään veron maksuunpanon päätöspäivää edeltävänä päivänä. Maksuunpanon päätöspäivänä tai sen jälkeen suoritettu maksu katsotaan maksuunpannun veron tai maksun suoritukseksi.

Oma-aloitteinen vero tai maksu käytetään ensin tämän veron tai maksun ja sen jälkeen veronlisäyksen suoritukseksi. Jos suorituksesta ei ilmene, mitä on maksettu tai jos se ei riitä oma-aloitteisten verojen ja maksujen täysimääräiseksi suorittamiseksi taikka, jos veroa on suoritettu enemmän kuin on ilmoitettu, suoritusta käytetään seuraavassa järjestyksessä:

- 1) vero tai maksu, jolla on useita veron-saajia;
- 2) työnantajan sosiaaliturvamaksu;
- 3) arvonnalisävero;
- 4) muu valtiolle tuleva vero ja maksu.

9 a §

Jos Suomeen on vieraasta valtiosta siirretty sellaista veroa tai veron ennakkoa, jota ei

ole käytetty verovelvollisen verotusmenettelystä annetun lain mukaisten verojen vähen-nykseksi vastaavasta tulosta toimitetussa verotuksessa, kuitataan siirretyt varat tässä verotuksessa kannossa maksettavaksi jääneen määrän suoritukseksi. Kuittausta toimitettaessa verolle ei peritä siirrettyjä varoja vasta-valta osalta verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettua jäännösveron korkoa eikä maksettavaa yhteisökorkoa. Korkoja ei peritä myöskään myöhemmän maksun yhteydessä.

Tässä pykälässä tarkoitetut kuittaukset toimitetaan ennen muita veronkuittauksia.

26 a §

Jos ennakkoperintälain, verotusmenettelystä annetun lain tai lähdeverolain mukainen palautus ilmeisesti aiheutuu 1 momentissa tarkoitettujen sopimusten soveltamisesta, palautuksesta on ilmoitettava toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle ja sen maksamista on lykättävä siten kuin 1 momentissa ensimmäisenä mainitussa sopimuksessa on määrätty.

28 §

Haettuaan virka-apua veron perimiseksi ulkomailla Suomen ja vieraan valtion välillä virka-apusta veroasioissa tehdyn kansainvälisen sopimuksen tai muun säädöksen nojalla lääninverovirastolla on oikeus muun säännöksen estämättä suostua virka-apua antavan valtion lain mukaiseen velkajärjestelyyn tai vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, jos virka-apua antavassa valtiossa verot voivat olla velkajärjestelyn piirissä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-ta 199 . Lakia sovelletaan ensimmäisen ker-ran lain voimaantulopäivänä.

5.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä joulukuuta 1995 verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 34 §:n 1 momentti, 92 § ja 95 §:n 3 momentti, ja
lisätään 7 §:ään uusi 4 momentti, 10 §:ään uusi 3 momentti, 16 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3—6 momentit siirtyvät uusiksi 4—7 momenteiksi, 34 §:ään uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 34 a § seuraavasti:

7 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus

Verovelvollisen, jolla ei ole muita tuloja, vähennyksiä, varoja tai velkoja taikka muita verotukseen vaikuttavia vaatimuksia kuin hänelle lähetettyyn veroehdotukseen sisältyy, ei tarvitse antaa veroilmoitusta.

10 §

Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annetut tiedot

Jos veroehdotuksen sisältämät tiedot ovat puutteelliset tai väärät, verovelvollisen on tehtävä tarvittavat muutokset ja lisäykset sekä toimitettava korjattu ehdotus lääninvirastoon.

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Työnantajan on toimitettava verohallinnolle tiedot perimistään työntekijän eläkemaksuista, työttömyysvakuutusmaksusta sekä muista tuloverolain 96 §:ssä tarkoitetuista vakuutusmaksuista.

vuosi-ilmoituksella ilmoitettu ennakonpidätys, kannettavaksi määrätty ennakko, joka on kertynyt viimeistään kuukautta ennen verovuoden verotuksen päättymistä, ennakon täydennysmaksu sekä toisesta valtiosta Suomeen siirretty ennakko käytetään verovuoden verojen suoritukseksi. Toiselle valtiolle siirrettyä ennakkoa ei käytetä verojen suoritukseksi.

Jos toimitettua ennakonpidätystä ei ole ilmoitettu vuosi-ilmoituksella tai pidätys on ilmoitettu virheellisesti, se voidaan kuitenkin lukea verovelvollisen hyväksi luotettavan selvityksen perusteella.

34 a §

Maksamatta jätetyn ennakonpidätyksen jättäminen käyttämättä

Maksamatta jätetty ennakonpidätys voidaan jättää käyttämättä verovelvollisen verojen suoritukseksi, vaikka se on ilmoitettu suorituksen maksajan vuosi-ilmoituksella, jos on ilmeistä, että suorituksen saaja ja ennakonpidätysvelvollinen ovat yhdessä toimineet siten, että maksamatta jätetyltä verolta vältyttäisiin. Suorituksen saajan verotusta voidaan tällöin oikaista 57 §:ssä tarkoitettulla tavalla jälkiverotuksin kahden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana pidätyksen maksamatta jättäminen on todettu.

92 §

Oikeudenkäyntikulut

34 §

Verotuksessa hyväksi luettavat ennakot

Ennakkoperintälain 33 §:ssä tarkoitettulla

Oikeudenkäyntikulujen korvaukseen sovelletaan hallintolainkäyttölain (586/1996) 13 luvun säännöksiä.

95 §

Lain voimaantulo

Tällä lailla kumotun verotuslain verotustietojen julkisuutta, salassapitoa, tietojen luovutusta ja salassapitovelvollisuuden rikkomista koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin vuoden 1997 loppuun. Kumotun lain mainittuja säännöksiä sovelletaan tarvittaessa myös perintö- ja lahjaverotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996. Ennakonpidätys, joka on toimitettu vuosien 1996 ja 1997 aikana, luetaan mainituilta vuosilta toimitettavissa verotuksissa hyväksi ennakoperintälain (418/1959) 20 §:ssä tarkoitettua ennakonpidätystodistukselta tai tämän lain 34 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Lain 34 a §:ää sovelletaan vuoden 1997 aikana ja sen jälkeen maksamatta jätettyyn ennakonpidätykseen.

6.

Laki**arvonlisäverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 162 a § ja 164 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1486/1994),

muutetaan 158 §:n 1 momentti, 161 §:n 1 momentti, 163 §, 164 §:n 1 momentti, 168 §:n 1 momentti, 168 a §:n 1 momentti ja 207 §,

sellaisina kuin ne ovat 158 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1767/1995), 161 §:n 1 momentti, 163 §, 164 §:n 1 momentti, 168 §:n 1 momentti ja 168 a §:n 1 momentti mainitussa 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa ja 207 § 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (700/1994), sekä

lisätään 158 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 29 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla ja 27 päivänä toukokuuta 1994 annetulla lailla (377/1994), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi sekä 182 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 29 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

158 §

Verovelvollista koskevat asiat kuuluvat sen lääninveroviraston käsiteltäviin, jonka toimialueella verovelvollisen kotikunta on. Kotikuntana pidetään kuntaa, jossa verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaan olisi määrättävä valtionvero. Jos kotikunta muuttuu kalenterivuoden aikana, ja uusi kotikunta sijaitsee toisen lääninveroviraston toimialueella, on muuttoa edeltänyt lääninverovirasto toimivaltainen kalenterivuoden loppuun.

Jollei verohallintolain 13 §:stä muuta johdu, lääninverovirastot voivat sopia verovelvollista koskevasta toimivallastaan 1 mo-

mentissa säädetystä poiketen, jos se on maksuvalvonnan toteuttamiseksi tarpeen. Päätöksestä on ilmoitettava verovelvolliselle, jos se on ilmoitusvelvollisuuden täyttämisen kannalta, muutoksenhakua varten tai muusta syystä tarpeen.

161 §

Sen, joka ryhtyy harjoittamaan 1 §:ssä tarkoitettua verollista toimintaa, on tehtävä ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus lääninverovirastolle. Aloittamisilmoituksella annettujen tietojen muutoksista on viipymättä tehtävä ilmoitus lääninverovirastol-

le.

163 §

Veroilmoituksessa ja yhteenvetoilmoituksessa ilmoitetaan raha-arvot täysin markoin siten, että markkojen yli menevät pennit jätetään ottamatta lukuun. Täysin markoin ilmoitettavia määriä laskettaessa otetaan suoritettavat ja vähennettävät erät kuitenkin lukuun pennin tarkkuudella.

164 §

Veroilmoitus ja yhteenvetoilmoitus annetaan 158 §:ssä tarkoitetulle lääninverovirastolle.

168 §

Sen, joka on laiminlyönyt veroilmoituksen tai yhteenvetoilmoituksen antamisen säädettyssä ajassa tai antanut ilmoituksen puutteellisenä, tulee lääninveroviraston kehotuksesta täyttää velvollisuutensa.

168 a §

Jos verovelvollinen on laiminlyönyt ilman pätevää syytä yhteenvetoilmoituksen antamisen taikka antanut ilmoituksen vaillinaisena tai virheellisenä, lääninverovirasto voi määrätä verovelvollisen maksettavaksi laiminlyöntimaksua vähintään 500 markkaa ja enintään 10 000 markkaa.

182 §

Jos veroa ei voida edellä tarkoitetulla ta-

valla korottaa, lääninverovirasto voi määrätä maksettavaksi enintään 100 000 markan suuruisen veronkorotuksen. Veronkorotuksen määrääminen edellyttää tällöin, että verovelvollinen on todistettavasti lähetetystä kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt rekisteritai veroilmoituksen antamisen tai antanut ilmoituksen olennaisesti puutteellisenä tai virheellisenä eikä laiminlyönti ole olosuhteisiin nähden tai muutoin vähäinen. Lääninverovirasto voi määrätä veronkorotuksen maksettavaksi ilmoittamisvelvollisuuden törkeän laiminlyönnin johdosta silloinkin, kun se on toimittanut maksuunpanon arvioimalla ja oikaissut maksuunpanon myöhemmin toimitetun selvityksen perusteella sellaiseksi, että maksuunpanoa ei toimiteta.

207 §

Oikeudenkäyntikulujen korvaukseen sovelletaan hallintolainkäyttölain (586/1996) 13 luvun säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 199 .

Vuoden 1996 marras- ja joulukuulta annetaan veroilmoitus soveltaen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

Vuosi-ilmoitus on annettava vuodelta 1996. Siihen sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 182 §:n 4 momentissa tarkoitettu markkamääräinen veronkorotus voidaan määrätä, kun ilmoittamisvelvollisuus laiminlyödään lain voimaantultua.

Helsingissä 25 päivänä lokakuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Arja Alho*

2.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 1 §:n 3 momentti, 5 §:n 6 momentti ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti ja 7 § 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/1978) ja 5 §:n 6 momentti 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1347/1989) sekä

muutetaan 1 §:n 4 momentti, 2 §, 3 §, 5 §:n 1 ja 5 momentti, 8 §, 12 §, 13 §:n 1 ja 2 momentti ja 17 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 4 momentti 9 päivänä toukokuuta 1969 annetussa laissa (283/1969), 2 § 7 päivänä lokakuuta 1994 annetussa laissa (868/1994), 3 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetulla lailla (466/1977), 5 §:n 1 momentti 7 päivänä huhtikuuta 1989 annetussa laissa (316/1989), 5 §:n 5 momentti mainituissa 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa, 8 § ja 17 §:n 1 momentti 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1569/1995), 12 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla ja 13 §:n 1 ja 2 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (485/1981), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Ennakkoperintälaissa tarkoitettu rekisteröity työnantaja on velvollinen suorittamaan sosiaaliturvamaksun kalenterikuukauden aikana maksamiensa palkkojen yhteismäärän perusteella ja rekisteröimätön työnantaja palkansaajakohtaisesti.

Milloin palkkasaatava suoritetaan sillä tavoin kuin ennakkoperintälain 7 §:ssä on säädetty, työnantaja on myös velvollinen suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksun.

(3 mom. kumotaan)

Kun palkkasaatava suoritetaan sillä tavoin kuin ennakkoperintälain (/1996) 9 §:n 2 momentissa säädetään, työnantaja on velvollinen suorittamaan myös työnantajan sosiaaliturvamaksun.

2 §

Palkalla tarkoitetaan tässä laissa ennakkoperintälain 4 §:ssä, Pohjoismaiden Investointipankin ja Pohjoismaiden projektivientirahaston palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetun lain (562/76) 2 §:ssä mainittua palkkaa ottaen työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten osalta huomioon, mitä ennakkoperintälain 8 §:ssä säädetään. Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan ennakkoperintälaissa säädetyllä tavalla. Niin ikään pidetään palkkana sellaista rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua palkan määrää, josta peritään sanotun lain

2 §

Palkalla tarkoitetaan tässä laissa ennakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitettua palkkaa sekä Pohjoismaiden Investointipankin ja Pohjoismaiden projektivientirahaston palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetun lain (562/1976) 2 §:ssä tarkoitettua palkkaa ottaen työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten osalta huomioon, mitä ennakkoperintälain 15 §:ssä säädetään. Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan *tuloverolaissa* (1535/1992) säädetyllä tavalla. Palkalla tarkoitetaan myös rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

mukainen lähdevero.

Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa enakkoperintälain 4 §:n 4 momentissa mainittua työnantajaa, Pohjoismaiden Investointipankkia, Pohjoismaiden projektivientirahastoa sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa tarkoitettua lähdeveron perimiseen velvollista. *Jos palkkasaatava suoritetaan työnantajan konkurssiin luovutetusta omaisuudesta, on konkurssipesän näistä varoista maksetun palkkasaatavan perusteella suoritettava työnantajan sosiaaliturvamaksu.*

3 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksua ei ole suoritettava, jos rekisteröimättömän työnantajan suorittaman palkan määrä on niin pieni, ettei siitä toimiteta enakkoperintälain mukaista pidätystä tai peritä rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain mukaista lähdeveroa.

Sosiaaliturvamaksu suoritetaan täysin markoin siten, että maksu tasoitetaan sen päättyessä 1 pennistä 50 penniin lähinnä alempaan ja sen päättyessä 51 pennistä 99 penniin lähinnä ylempään markkaan.

5 §

Työnantajan on suoritettava työnantajan sosiaaliturvamaksu lääninverovirastolle ennakonpidätyksen suorittamisen yhteydessä viimeistään palkanmaksukuukautta seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä. Tulo- ja varallisuusverolain 93 ja 94 §:ssä tarkoitettu merityötulosta suoritettavan ennakonpidätyksen yhteydessä työnantajan sosiaaliturvamaksu on suoritettava viimeistään palkanmaksukuukautta toiseksi seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä. Kunta, seurakunta ja kansaneläkelaitos suorittavat sosiaaliturvamaksun kuitenkin siten, että se vähennetään näille veronsaajille palkanmaksukuukautta seuraavana kuukautena veronkantolain mukaan tilitettävistä jako-osuuksista. Ilmoitus vähennettävästä määrästä on tehtävä lääninverovirastolle viimeistään edellä sanottuna päivänä.

Poiketen siitä, mitä edellä on säädetty, työnantajan on suoritettava työnantajan sosi-

ja saman lain 3 §:ssä tarkoitettua taiteilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvaa korvausta.

Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa enakkoperintälain 14 §:ssä tarkoitettua työnantajaa, Pohjoismaiden Investointipankkia, Pohjoismaiden projektivientirahastoa sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa tarkoitettua lähdeveron perimiseen velvollista.

3 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksu suoritetaan täysin markoin siten, että lasketun määrän päättyessä penneihin ne jätetään lukuun ottamatta.

5 §

Työnantajan on maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu lääninverovirastolle ennakonpidätyksen maksamisen yhteydessä enakkoperintälain 12 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, työnantajan on suoritettava työnantajan sosiaali-

Voimassa oleva laki

aaliturvamaksu muusta kuin rahana maksettavasta suorituksesta ennakonpidätyksen suorittamiselle enakkoperintälain 19 §:n 2 momentissa säädetyssä määräajassa.

Mitä 5 momentissa on säädetty, koskee myös vuonna 1989 ja 1990 tehdyn työmatkan perusteella maksettavan matkakustannusten korvauksen veronalaisesta osasta suoritettavaa työnantajan sosiaaliturvamaksua.

7 §

Sosiaaliturvamaksun suorittamisesta on työnantajan tehtävä sellainen merkintä palkansaajan pidätystodistukseen kuin asetuksella säädetään.

8 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevan enakkotiedon ja siitä tehdyn valituksen osalta on vastaavasti voimassa, mitä enakkoperintälain 17 ja 51 §:ssä säädetään.

12 §

Mitä enakkoperintälain 21 a §:ssä säädetään, on vastaavasti voimassa työnantajan sosiaaliturvamaksusta.

Jollei suoritusvelvollisuutensa laiminlyönyttä työnantajaa voida pidätystodistuksessa olevien merkintöjen perusteella saada selville, on palkansaaja lääninveroviraston kehoituksesta velvollinen antamaan työnantajasta tarpeelliset tiedot.

13 §

Jos työnantaja on suorittanut sosiaaliturvamaksua liikaa tai aiheettomasti, hänellä on oikeus saada liikaa tai aiheettomasti suorittamansa määrä takaisin veronkantoviranomaiselta.

Työnantajalla, jolle on suoritettu sairausvakuutuslain (364/63) nojalla päivä- tai äitiysrahaa tai pakollisen tapaturma- tai liikennevahinkoturvan mukaista päivärahaa, on oikeus saada takaisin veronkantoviranomaiselta päivärahaa vastaavalta osalta palkkaa suorittamansa sosiaaliturvamaksu.

17 §

Jos asianomainen tai veroasiamies on tyytymätön lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, hän saa hakea siihen valittamalla muutosta sen läänin läänin-

Ehdotus

turvamaksu muusta kuin rahana maksettavasta suorituksesta *luontoisedun ennakonpidätyksen suorittamiselle enakkoperintäasetuksessa säädetyssä määräajassa.*

6 mom. kumotaan)

7 §

(kumotaan)

8 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevaan *ennakkoratkaisuun* ja siitä tehtyyn valitukseen sovelletaan enakkoperintälain vastaavia säännöksiä.

12 §

Työnantajan sosiaaliturvamuksuun sovelletaan vastaavia enakkoperintälain maksuvalvontaa ja suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä.

13 §

Työnantajalla, joka on suorittanut sosiaaliturvamaksua liikaa tai aiheettomasti, on oikeus saada liikaa tai aiheettomasti suorittamansa määrä takaisin *lääninverovirastolta enakkoperintälain 21 §:n mukaisesti.*

Työnantajalla, jolle on suoritettu sairausvakuutuslain (364/1963) nojalla päivä- tai äitiysrahaa tai pakollisen tapaturma- tai liikennevahinkoturvan mukaista päivärahaa, on oikeus saada takaisin *lääninverovirastolta* päivärahaa vastaavalta osalta palkkaa suorittamansa sosiaaliturvamaksu.

17 §

Asianomainen tai veroasiamies, joka on tyytymätön lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hakea siihen valittamalla muutosta sen läänin läänin-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

oikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen. Asianomaisen valitusaika on kuusi vuotta sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona päätös on annettu. Veroasiamiehen valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

oikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Ennen valitusta päätöstä on pyydetävä oikaistavaksi ennakoperintälain 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen ennakoperintälain 50 §:ssä säädettyssä ajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua oikaisuvaatimusta koskevia säännöksiä sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen.

3.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 19 ja 20 §, näistä 19 § sellaisena kuin se on 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (530/1982),
muutetaan 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7 ja 8 § ja 21 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat, 1 §:n 1 momentti 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (459/1985), 3 §:n 1 momentti ja 7 § 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1550/1995), 4 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1242/1988), 6 §:n 1 ja 2 momentti 30 päivänä marraskuuta 1990 annetussa laissa (1022/1990), 1 momentti osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla ja 21 §:n 1 momentti 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1563/1995), sekä
lisätään lakiin uusi 10 a §, 11 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetulla lailla (616/1989), uusi 3 momentti ja 24 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla, uusi 3 momentti, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa *valtiolle ja kunnalle sekä* varallisuusveroa valtiolle tämän lain mukaan.

1 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa ja varallisuusveroa valtiolle tämän lain mukaan.

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei muualla toisin säädetä, osingosta, yhtiöveron hyvityk-

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei muualla toisin säädetä, osingosta, yhtiöveron hyvityk-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sestä, henkilörahaston maksamasta rahasto-osuudesta ja *henkilöstörahaston* jäsenilleen jakamasta ylijäämästä, korosta ja rojaltista sekä palkasta, eläkkeestä ja muusta ennakkoperintälain 5 §:ssä tarkoitettusta suorituksesta. Osinkona pidetään myös verotuslain 57 §:ssä tarkoitettua peiteltyä osinkoa ja saman lain 73 §:ssä tarkoitettua peiteltyä voitonsiirtoa osakkaan hyväksi. Lähdevero on suoritettava myös taiteilijan tai urheilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvasta korvauksesta riippumatta siitä, onko korvausta pidettävä palkkana taikka maksetaanko se taiteilijalle tai urheilijalle itselleen tai jollekin toiselle.

4 §

Palkkana pidetään sellaista palkkaa tai palkkiota, rojaltiksi katsottavaa korvausta lukuun ottamatta, jota ennakkoperintälain 4 tai 6 §:ssä tarkoitetaan. Palkkaan luetaan myös oleskelukustannusten korvaus sekä muiden työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena maksetut hyvitykset. Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan sen mukaan kuin ennakkoperintälaissa on säädetty.

6 §

Rajoitetusti verovelvollinen, joka työskentelee Suomessa kalenterivuoden aikana enintään sadan päivän ajan, saa vähentää valtion viranomaisen välittämässä työpaikassa tehdystä

1) opiskeluunsa tai harjoitteluunsa välittömästi liittyvästä työstä tai

2) lomatyön tai muun sellaisen työn vaihtoa koskevan pohjoismaisen ohjelman piiriin kuuluvasta työstä

saamastaan palkasta 3 000 markkaa kuukaudessa tai palkanmaksun tapahtuessa kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta 100 markkaa päivältä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun palkasta tehtävään vähennykseen on lisäksi oikeutettu rajoitetusti verovelvollinen, joka:

1) työskentelee Suomessa kalenterivuoden aikana enintään sadan päivän ajan; ja

sestä, henkilöstörahaston maksamasta rahasto-osuudesta ja jäsenilleen jakamasta ylijäämästä, korosta ja rojaltista sekä palkasta, eläkkeestä ja muusta *suorituksesta, josta ennakkoperintälain (/1996) mukaan on toimitettava ennakonpidätys. Lähdevero on peittävä myös verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 29 §:ssä tarkoitettua peittelystä osingosta ja saman lain 31 §:ssä tarkoitettua peittelystä voitonsiirrosta osakkaan hyväksi.* Lähdevero on suoritettava myös taiteilijan tai urheilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvasta korvauksesta riippumatta siitä, onko korvausta pidettävä palkkana taikka maksetaanko se taiteilijalle tai urheilijalle itselleen tai jollekin toiselle.

4 §

Palkkana pidetään sellaista palkkaa tai palkkiota, jota ennakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitetaan. Palkkaan luetaan myös oleskelukustannusten korvaus sekä muiden työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena maksetut hyvitykset. *Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan tuloverolaissa säädetyllä tavalla.*

6 §

Rajoitetusti verovelvollinen, joka työskentelee Suomessa enintään *kuuden kuukauden ajan, kahdentoista kuukauden ajanjaksona, joka alkaa tai päättyy kysymyksessä olevan verovuoden aikana,* saa vähentää valtion viranomaisen välittämässä työpaikassa tehdystä

1) opiskeluunsa tai harjoitteluunsa välittömästi liittyvästä työstä tai

2) lomatyön tai muun sellaisen työn vaihtoa koskevan pohjoismaisen ohjelman piiriin kuuluvasta työstä

saamastaan palkasta 3 000 markkaa kuukaudessa tai palkanmaksun tapahtuessa kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta 100 markkaa päivältä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun palkasta tehtävään vähennykseen on lisäksi oikeutettu rajoitetusti verovelvollinen, joka:

1) työskentelee Suomessa *enintään kuuden kuukauden ajan, kahdentoista kuukauden*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) täyttää enintään 25 vuotta palkanansaitsemisvuotena; sekä

3) opiskelee päätoimisesti jossakin ulkomaisessa oppilaitoksessa.

7 §

Lähdevero on 28 prosenttia osingosta, korosta, rojaltista ja yhtiöveron hyvityksestä sekä 35 prosenttia palkasta, eläkkeestä, muusta enakkoperintälain 5 §:ssä tarkoitusta suorituksesta sekä henkilöstörahaston maksamasta rahasto-osuudesta ja jakamasta ylijäämästä. Lähdevero on 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta. Lähdevero menee kokonaisuudessaan valtiolle.

8 §

Lähdeveron perimiseen velvollisesta ja menettelystä veron perimistä koskevista asioissa sekä perimis- ja tilitysvelvollisuuden laiminlyömisestä johtuvista seuraamuksista samoin kuin lähdeveron perimisen valvonnan on soveltuvin osin voimassa, mitä enakkoperintälaissa on ennakonpidätyksen osalta säädetty tai sen nojalla määrätty.

7 §

Lähdevero on 28 prosenttia osingosta, korosta, rojaltista ja yhtiöveron hyvityksestä. Lähdevero on 35 prosenttia palkasta, eläkkeestä, henkilöstörahaston rahasto-osuudesta ja ylijäämästä sekä muusta ennakonpidätyksen alaisesta suorituksesta. Lähdevero on 18 prosenttia puun myyntitulosta ja 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta. Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle.

8 §

Ennakonpidätystä koskevia enakkoperintälain säännöksiä ja lain nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin asioissa, jotka koskevat lähdeveron perimiseen velvollista, veron perimistä koskevaa menettelyä, perimis- ja tilitysvelvollisuuden laiminlyömisestä johtuvia seuraamuksia, lähdeveron maksamista ja valvontaa, suorituksen maksajan ilmoittamisvelvollisuutta sekä veron perimisvelvollisen liikaa maksaman lähdeveron vähentämistä.

Rajoitetusti verovelvollisille maksetuista suorituksista on annettava verohallituksen vahvistaman kaavan mukainen vuosi-ilmoitus enakkoperintälain 33 §:ssä tarkoitettuna määräaikana.

10 a §

Lähdevero siirretään vieraalle valtiolle veronkantolaissa (611/1978) säädetyllä tavalla.

11 §

Lähdeveroa, joka siirretään vieraalle valtiolle, ei palauteta verovelvolliselle.

19 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettua kunnallisveroa määrättäessä käytetään siinä kunnassa, jolle vero tulee, tai jos vero on suoritettava valtiolle, Helsingissä sovellettavaa veroäyrin

19 §

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

hintaa.

20 §

Milloin verovelvollinen aikoo täällä ryhtyä harjoittamaan ansiotoimintaa, hänen on ennen toiminnan aloittamista tehtävä siitä ilmoitus veroviranomaiselle ja asetettava hyväksyttävä vakuus häntä ja hänen palveluksessaan olevaa rajoitetusti verovelvollista koskevien, tämän lain mukaisten verojen ja ennakkoiden suorittamisesta. Niin ikään voidaan asetuksella määrätä maahan muuttamista tai huvi- ja viihdetilaisuuksien toimeenpanemista valvovien viranomaisten velvollisuudesta antaa tämän lain täytäntöönpanemista varten tarvittavia tietoja veroviranomaisille.

21 §

Muutosta lääninveroviraston 12 §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun taikka Uudenmaan lääninveroviraston 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

20 §

(kumotaan)

21 §

Muutosta lääninveroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun taikka Uudenmaan lääninveroviraston 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. *Päätökseen, jolla lääninverovirasto on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla.* Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

24 §

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä rajoitetusti verovelvollisesta annettavien tietojen sisällöstä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 199 .*

4.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä elokuuta 1978 annetun veronkantolain (611/1978) 4 a §:n 1 momentti, 9 a § ja 26 a §:n 4 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 4 a §:n 1 momentti 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1543/1995), 9 a § muutettuna 22 päivänä helmikuuta 1991 annetulla lailla (353/1991) ja osittain muutettuna 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla (1566/1995) ja 26 a §:n 4 momentti 22 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (353/1991) sekä
lisätään 4 c §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla (132/1994) ja osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla, uusi 5 ja 6 momentti sekä lakiin 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa kumotun 28 §:n tilalle uusi 28 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 a §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetut verot, maksut ja muut suoritukset voidaan kantoajoista riippumatta maksaa rahalaitoksiin, postisiirtoliikettä välittäviin postitoimipaikkoihin ja valtion tilivirastoihin sekä muihin maksuliikkeestä huolehtiviin toimipaikkoihin sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

Ehdotus

4 a §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetut verot, maksut ja muut suoritukset voidaan kantoajoista riippumatta maksaa rahalaitoksiin, postisiirtoliikettä välittäviin postitoimipaikkoihin ja valtion tilivirastoihin sekä muihin maksuliikkeestä huolehtiviin toimipaikkoihin sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää. *Verohallitus antaa määräykset maksamisen yhteydessä ilmoitettavista yksilöintitiedoista ja noudatettavasta menettelystä.*

4 c §

Veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu oma-aloitteinen vero tai maksu katsotaan suoritetuksi verovelvollisen aloitteesta, jos maksu on suoritettu viimeistään veron maksuunpanon päätöspäivää edeltävänä päivänä. Maksuunpanon päätöspäivänä tai sen jälkeen suoritettu maksu katsotaan maksuunpannun veron tai maksun suoritukseksi.

Oma-aloitteinen vero tai maksu käytetään ensin tämän veron tai maksun ja sen jälkeen veronlisäyksen suoritukseksi. Jos suorituksesta ei ilmene, mitä on maksettu tai jos se ei riitä oma-aloitteisten verojen ja maksujen täysimääräiseksi suorittamiseksi taikka, jos veroa on suoritettu enemmän kuin on ilmoitettu, suoritus käytetään seuraavassa järjestyksessä:

1) vero tai maksu, jolla on useita veronsaajia;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 a §

Jos Suomeen on vieraasta valtiosta siirretty sellaista veroa tai veron ennakkoa, jota ei ole käytetty verovelvollisen verotusmenettelystä annetun lain mukaisten verojen vähenykseksi vastaavasta tulosta toimitetussa verotuksessa, kuitataan siirretyt varat tässä verotuksessa kannossa maksettavaksi jääneen määrän suoritukseksi.

Tässä pykälässä tarkoitetut kuittaukset toimitetaan ennen muita veronkuittauksia.

26 a §

Jos ennakoperintälain tai verotuslain mukainen palautus ilmeisesti aiheutuu 1 momentissa tarkoitettujen sopimusten soveltamisesta, palautuksesta on ilmoitettava toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle ja sen maksattamista lykättävä siten kuin 1 momentissa ensimmäisenä mainitussa sopimuksessa on määrätty.

- 2) työnantajan sosiaaliturvamaksu;
- 3) arvonnalisävero;
- 4) muu valtiolle tuleva vero ja maksu.

9 a §

Jos Suomeen on vieraasta valtiosta siirretty sellaista veroa tai veron ennakkoa, jota ei ole käytetty verovelvollisen verotusmenettelystä annetun lain mukaisten verojen vähenykseksi vastaavasta tulosta toimitetussa verotuksessa, kuitataan siirretyt varat tässä verotuksessa kannossa maksettavaksi jääneen määrän suoritukseksi. *Kuittausta toimitettaessa verolle ei peritä siirrettyjä varoja vastaavalta osalta verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettua jäännösveron korkoa eikä maksettavaa yhteisökorkoa. Korkoja ei peritä myöskään myöhemmän maksun yhteydessä.*

Tässä pykälässä tarkoitetut kuittaukset toimitetaan ennen muita veronkuittauksia.

Jos ennakoperintälain, verotusmenettelystä annetun lain tai lähdeverolain mukainen palautus ilmeisesti aiheutuu 1 momentissa tarkoitettujen sopimusten soveltamisesta, palautuksesta on ilmoitettava toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle ja sen maksamista on lykättävä siten kuin 1 momentissa ensimmäisenä mainitussa sopimuksessa on määrätty.

28 §

Haettuaan virka-apua veron perimiseksi ulkomailla Suomen ja vieraan valtion välillä virka-avusta veroasioissa tehdyn kansainvälisen sopimuksen tai muun säädöksen nojalla lääninverovirastolla on oikeus muun säännöksen estämättä suostua virka-apua antavan valtion lain mukaiseen velkajärjestelyyn tai vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, jos virka-apua antavassa valtiossa verot voivat olla velkajärjestelyn piirissä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lakia sovelletaan ensimmäisen keran lain voimaantulopäivänä.

5.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä joulukuuta 1995 verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 34 §:n 1 momentti, 92 § ja 95 §:n 3 momentti, ja
lisätään 7 §:ään uusi 4 momentti, 10 §:ään uusi 3 momentti, 16 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3—6 momentit siirtyvät uusiksi 4—7 momenteiksi, 34 §:ään uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 34 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

7 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus

Verovelvollisen, jolla ei ole muita tuloja, vähennyksiä, varoja tai velkoja taikka muita verotukseen vaikuttavia vaatimuksia kuin hänelle lähetettyyn veroehdotukseen sisältyy, ei tarvitse antaa veroilmoitusta.

10 §

Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annetut tiedot

Jos veroehdotuksen sisältämät tiedot ovat puutteelliset tai väärät, verovelvollisen on tehtävä tarvittavat muutokset ja lisäykset sekä toimitettava korjattu ehdotus lääninverovirastoon.

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Työnantajan on toimitettava verohallinnolle tiedot perimistään työntekijän eläkemaksuista, työttömyysvakuutusmaksusta sekä muista tuloverolain 96 §:ssä tarkoitetuista vakuutusmaksuista.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

34 §

Verotuksessa hyväksi luettavat ennakot

Ennakkoperintälaissa tarkoitettu ennakonpidätys, kannettavaksi määrätty ennakko, joka on kertynyt viimeistään kuukautta ennen verovuoden verotuksen päättymistä, ennakon täydennysmaksu sekä toisesta valtiosta Suomeen siirretty ennakko käytetään verovuoden verojen suoritukseksi. Toiselle valtiolle siirrettyä ennakkoa ei käytetä verojen suoritukseksi.

34 §

Verotuksessa hyväksi luettavat ennakot

Ennakkoperintälain 33 §:ssä tarkoitettulla vuosi-ilmoituksella ilmoitettu ennakonpidätys, kannettavaksi määrätty ennakko, joka on kertynyt viimeistään kuukautta ennen verovuoden verotuksen päättymistä, ennakon täydennysmaksu sekä toisesta valtiosta Suomeen siirretty ennakko käytetään verovuoden verojen suoritukseksi. Toiselle valtiolle siirrettyä ennakkoa ei käytetä verojen suoritukseksi.

Jos toimitettua ennakonpidätystä ei ole ilmoitettu vuosi-ilmoituksella tai pidätys on ilmoitettu virheellisesti, se voidaan kuitenkin lukea verovelvollisen hyväksi luotettavan selvityksen perusteella.

34 a §

Maksamatta jätetyn ennakonpidätyksen jättäminen käyttämättä

Maksamatta jätetty ennakonpidätys voidaan jättää käyttämättä verovelvollisen verojen suoritukseksi, vaikka se on ilmoitettu suorituksen maksajan vuosi-ilmoituksella, jos on ilmeistä, että suorituksen saaja ja ennakonpidätysvelvollinen ovat yhdessä toimineet siten, että maksamatta jätetyltä verolta vältyttäisiin. Suorituksen saajan verotusta voidaan tällöin oikaista 57 §:ssä tarkoitettulla tavalla jälkiverotuksin kahden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana pidätyksen maksamatta jättäminen on todettu.

92 §

Oikeudenkäyntikulujen korvaus

Verotusta koskevasta valituksesta päättäessään voivat lääninoikeus ja korkein hallinto-oikeus määrätä valtion, kunnan, seurakunnan tai kansaneläkelaitoksen taikka verovelvollisen suorittamaan oikeudenkäyntikulujen korvausta noudattaen soveltuvin osin oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädettyjä perusteita.

92 §

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulujen korvaukseen sovelletaan hallintolainkäyttölain (586/1996) 13 luvun säännöksiä.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

95 §

Lain voimaantulo

Tällä lailla kumotun verotuslain verotustietojen julkisuutta, salassapitoa, tietojen luovutusta ja salassapitovelvollisuuden rikkomista koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin *enintään* vuoden 1996 loppuun. Kumotun lain mainittuja säännöksiä sovelletaan tarvittaessa myös perintö- ja lahjaverotuksessa.

Tällä lailla kumotun verotuslain verotustietojen julkisuutta, salassapitoa, tietojen luovutusta ja salassapitovelvollisuuden rikkomista koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin vuoden 1997 loppuun. Kumotun lain mainittuja säännöksiä sovelletaan tarvittaessa myös perintö- ja lahjaverotuksessa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 199 . Ennakonpidätys, joka on toimitettu
vuosien 1996 ja 1997 aikana, luetaan maini-
tuilta vuosilta toimitettavissa verotuksissa
hyväksi enakkoperintälain (418/1959)
20 §:ssä tarkoitetulta ennakonpidätystodis-
tukselta tai tämän lain 34 §:ssä tarkoitetulla
tavalla. Lain 34 a §:ää sovelletaan vuoden
1997 aikana ja sen jälkeen maksamatta jätet-
tyyn ennakonpidätykseen.*

6.

Laki**arvonlisäverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 162 a § ja 164 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1486/1994),

muutetaan 158 §:n 1 momentti, 161 §:n 1 momentti, 163 §, 164 §:n 1 momentti, 168 §:n 1 momentti, 168 a §:n 1 momentti ja 207 §,

sellaisina kuin ne ovat 158 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1767/1995), 161 §:n 1 momentti, 163 §, 164 §:n 1 momentti, 168 §:n 1 momentti ja 168 a §:n 1 momentti mainitussa 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa ja 207 § 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (700/1994), sekä

lisätään 158 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 29 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla ja 27 päivänä toukokuuta 1994 annetulla lailla (377/1994), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi sekä 182 §:ään, sellaisena kuin se on osit-
tain muutettuna mainitulla 29 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla, uusi 4 momentti seu-
raavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

158 §

Verovelvollista koskevat asiat kuuluvat sen lääninveroviraston käsiteltäviin, jonka toimialueella verovelvollisen kotikunta on. Kotikuntana pidetään kuntaa, jossa verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain (1558/95) mukaan olisi määrättävä valtionvero.

158 §

Verovelvollista koskevat asiat kuuluvat sen lääninveroviraston käsiteltäviin, jonka toimialueella verovelvollisen kotikunta on. Kotikuntana pidetään kuntaa, jossa verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaan olisi määrättävä valtionvero. *Jos kotikunta muuttuu kalenterivuoden aikana, ja uusi kotikunta sijaitsee toisen lääninveroviraston toimialueella, on muuttoa edeltänyt lääninverovirasto toimivaltainen kalenterivuoden loppuun.*

Jollei verohallintolain 13 §:stä muuta johdu, lääninverovirastot voivat sopia verovelvollista koskevasta toimivallastaan 1 momentissa säädetyistä poiketen, jos se on maksuvalvonnan toteuttamiseksi tarpeen. Päätöksestä on ilmoitettava verovelvolliselle, jos se on ilmoitusvelvollisuuden täyttämisen kannalta, muutoksenhakua varten tai muusta syystä tarpeen.

161 §

Sen, joka ryhtyy harjoittamaan 1 §:ssä tarkoitettua verollista toimintaa, on tehtävä ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus lääninverovirastolle.

161 §

Sen, joka ryhtyy harjoittamaan 1 §:ssä tarkoitettua verollista toimintaa, on tehtävä ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus lääninverovirastolle. *Aloittamisilmoituksella annettujen tietojen muutoksista on viipymättä tehtävä ilmoitus lääninverovirastolle.*

162 a §

Verovelvollisen, jonka verokausi on kalenterikuukausi, on annettava kultakin kalenterivuodelta tiedot kotimaan myynneistä suoritettavista veroista verokannoittain eriteltynä (vuosi-ilmoitus). Ilmoitus on annettava viimeistään kalenterivuotta seuraavan toisen kuukauden 15 päivänä. Jos arvonlisäverollinen toiminta päättyy kalenterivuoden aikana, ilmoitus on annettava toiminnan päättymistä seuraavan toisen kuukauden 15 päivänä.

Verohallitus määrää tarkemmin vuosi-ilmoituksessa annettavista tiedoista ja tietojen antotavasta.

162 a §

(kumotaan)

163 §

Veroilmoituksessa, vuosi-ilmoituksessa ja yhteenvetoilmoituksessa ilmoitetaan raha-arvot täysin markoin siten, että markkojen yli

163 §

Veroilmoituksessa ja yhteenvetoilmoituksessa ilmoitetaan raha-arvot täysin markoin siten, että markkojen yli menevät pennit jä-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

menevät pennit jätetään ottamatta lukuun. Täysin markoin ilmoitettavia määriä laskettaessa otetaan suoritettavat ja vähennettävät erät kuitenkin lukuun pennin tarkkuudella.

164 §

Veroilmoitus, *vuosi-ilmoitus* ja yhteenvetoilmoitus annetaan 158 §:ssä tarkoitetulle lääninverovirastolle.

Veron maksamisen yhteydessä annettu veroilmoitus katsotaan annetuksi silloin, kun maksu on suoritettu rahalaitokseen.

168 §

Sen, joka on laiminlyönyt veroilmoituksen, *vuosi-ilmoituksen* tai yhteenvetoilmoituksen antamisen säädetyssä ajassa tai antanut ilmoituksen puutteellisena, tulee lääninveroviraston kehotuksesta täyttää velvollisuutensa.

168 a §

Jos verovelvollinen on laiminlyönyt ilman pätevää syytä yhteenvetoilmoituksen tai *vuosi-ilmoituksen* antamisen taikka antanut ilmoituksen vaillinaisena tai virheellisenä, lääninverovirasto voi määrätä verovelvollisen maksettavaksi laiminlyöntimaksua vähintään 500 markkaa ja enintään 10 000 markkaa.

tetään ottamatta lukuun. Täysin markoin ilmoitettavia määriä laskettaessa otetaan suoritettavat ja vähennettävät erät kuitenkin lukuun pennin tarkkuudella.

164 §

Veroilmoitus ja yhteenvetoilmoitus annetaan 158 §:ssä tarkoitetulle lääninverovirastolle.

(2 mom. kumotaan)

168 §

Sen, joka on laiminlyönyt veroilmoituksen tai yhteenvetoilmoituksen antamisen säädetyssä ajassa tai antanut ilmoituksen puutteellisena, tulee lääninveroviraston kehotuksesta täyttää velvollisuutensa.

168 a §

Jos verovelvollinen on laiminlyönyt ilman pätevää syytä yhteenvetoilmoituksen antamisen taikka antanut ilmoituksen vaillinaisena tai virheellisenä, lääninverovirasto voi määrätä verovelvollisen maksettavaksi laiminlyöntimaksua vähintään 500 markkaa ja enintään 10 000 markkaa.

182 §

Jos veroa ei voida edellä tarkoitetulla tavalla korottaa, lääninverovirasto voi määrätä maksettavaksi enintään 100 000 markan suuruisen veronkorotuksen. Veronkorotuksen määrääminen edellyttää tällöin, että verovelvollinen on todistettavasti lähetetystä kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt rekisteritai veroilmoituksen antamisen tai antanut ilmoituksen olennaisesti puutteellisena tai virheellisenä eikä laiminlyönti ole olosuhteisiin nähden tai muutoin vähäinen. Lääninverovirasto voi määrätä veronkorotuksen maksettavaksi ilmoittamisvelvollisuuden tärkeän laiminlyönnin johdosta silloinkin, kun se on toimittanut maksuunpanon arvioimalla ja oikaissut maksuunpanon myöhemmin toimitetun selvityksen perusteella sellaiseksi, että maksuunpanoa ei toimiteta.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

207 §

Lääninoikeus ja korkein hallinto-oikeus voivat määrätä verotusta koskevaan valitukseen annettavassa päätöksessä, että verovelvolliselle on suoritettava valtion varoista oikeudenkäyntikulujen korvausta asian laadun ja oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädettyjen perusteiden mukaan.

207 §

Oikeudenkäyntikulujen korvaukseen sovelletaan hallintolainkäyttölain (586/1996) 13 luvun säännöksiä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 199 .*

Vuoden 1996 marras- ja joulukuulta annetaan veroilmoitus soveltaen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

Vuosi-ilmoitus on annettava vuodelta 1996. Siihen sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 182 §:n 4 momentissa tarkoitettu markkamääräinen veronkorotus voidaan määrätä, kun ilmoittamisvelvollisuus laiminlyödään lain voimaantultua.

Ennakkoperintäasetus

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään päivänä kuuta 199 annetun ennakkoperintälain (/) 5, 9, 11, 12, 15, 23, 32 ja 36 §:n nojalla:

1 luku

Ennakkonpidätyksen toimittamistapaa koskevat säännökset

1 §

Verokortti

Verokortin antaa sen läänin lääninverovirasto, johon verovelvollisen kotikunta kuuluu. Jos verovelvollinen ei saa postitse verokorttia, hän on velvollinen itse sitä pyytämään lääninverovirastolta. Verokortin voi tällöin myöntää mikä tahansa lääninverovirasto. Verokortti on annettava hyvissä ajoin ennen suorituksen maksua sille työnantajalle tai muulle pidätysvelvolliselle, jonka maksama suoritus on saajan pääasiallinen ennakkonpidätyksenalainen tulo. Muuta tuloa varten tarkoitettu verokortti on esitettävä tulon maksajalle.

Verokorttia ei ole tarpeen antaa suorituksen maksajalle, jos maksaja on saanut verokorttiin merkityt pidätystiedot ennakkoperintälain 10 §:ssä tarkoitettulla tavalla verohallitukselta tai tapaturmavakuutuslain 39 §:ssä tarkoitettulla tapaturmailmoituksella taikka liikennevahinkoilmoituksella korvauksensaajan työnantajalta.

Ennakkonpidätysvelvollisen on säilytettävä verokortti. Se voidaan kuitenkin luovuttaa veroviranomaiselle esittämistä varten tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen. Ennakkonpidätysvelvollisuuden päättyessä verokortti on välittömästi palautettava. Jos verokortissa on ennakkonpidätyksen toimittamista tulon määrän perusteella rajoittava määräys, ennakkonpidätysvelvollisen on merkittävä verokorttiin siinä vaaditut tiedot.

Ennakkonpidätys on toimitettava 60 prosentin suuruisena, jos suorituksen saaja ei anna suorituksen maksajalle verokorttia eikä maksaja saa 2 momentissa tarkoitettulla tavalla pidätyksen toimittamista varten tarvittavia tietoja eikä ennakkonpidätystä toimitettaessa

ole sovellettava verohallituksen ennakkonpidätyksen määrästä antamassa päätöksessä tarkoitettuja muita pidätysprosentteja.

2 §

Ennakkonpidätyksen toimittamistapa

Ennakkonpidätys on toimitettava verokorttiin merkityn perus- ja lisäprosentin mukaan tai verokorttiin merkityn muun asianomaista tuloa koskevan pidätysprosentin mukaan.

Ennakkonpidätys toimitetaan perus- ja lisäprosentin mukaan siten, että kunakin maksukautena maksettavasta määrästä ennakkonpidätys lasketaan perusprosentin mukaan verokorttiin merkittyyn maksukauden tulorajaan asti ja tulorajan ylittävistä tulon osasta lisäprosentin mukaan.

Jos suoritus maksetaan aikaisemmin maksetun määrän lisäksi tai useamman kuin yhden maksukauden ajalta, ennakkonpidätys voidaan toimittaa joko 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tai siten, että kuhunkin maksua edeltäneeseen saman kalenterivuoden maksukaudelta maksettuun määrään lisätään niihin kohdistuva osa maksettavasta suorituksesta, ja näin saaduista yhteismääristä lasketuista ennakkonpidätyksistä vähennetään aikaisemmin samalta ajalta toimitettujen ennakkonpidätysten määrä. Ennakkonpidätysten erotus on maksettavasta suorituksesta toimitettava ennakkonpidätys.

3 §

Kumulatiivinen ennakkonpidätys

Edellä 2 §:stä poiketen suorituksen maksaja voi laskea ennakkonpidätyksen määrän seuraavasti:

Maksettava määrä lisätään maksajan aikaisemmin samana verovuonna verokortin voimaantulon tai ennakkonpidätysvelvollisuuden alkamisen jälkeen maksamien suoritusten yhteismäärään, jota verrataan samojen mak-

sukausien tulojen yhteismäärään. Ennakonpidätys lasketaan maksettujen suoritusten yhteismäärästä samalta ajalta laskettujen tulojen yhteismäärään asti perusprosentin mukaan ja ylimenevästä osasta lisäprosentin mukaan. Jos aikaisemmin maksetuista määrästä on jo toimitettu ennakonpidätys, vähennetään yhteismäärästä lasketusta ennakonpidätyksestä aikaisemmin toimitettujen ennakonpidätysten yhteismäärä, jolloin erotus on toimitettava ennakonpidätys.

4 §

Sivutulon ennakonpidätys

Sivutulosta ennakonpidätys toimitetaan sivutuloverokorttiin merkityn henkilökohtaisen prosenttiluvun mukaan tai muuhun tarkoitusta varten myönnettyyn verokorttiin merkityn henkilökohtaisen ennakonpidätysprosentin mukaan.

5 §

Erillissuoritusten ennakonpidätys

Jos suorituksia maksetaan satunnaisesti erikseen muuhun maksettavaan määrään lisäämättä, ennakonpidätys on toimitettava verokortista ilmenevän lisäprosentin suuruusena tai tarkoitusta varten myönnettyyn verokorttiin merkityn prosenttiluvun mukaan.

6 §

Yhteissuorituksen ennakonpidätys

Suorituksesta, joka maksetaan kahdelle tai useammalle yhteisesti, ennakonpidätys on toimitettava 50 %:n suuruusena. Lääninverovirasto voi jakaa tulon ja toimitetun ennakonpidätyksen suoritusten saajien kesken, jos sille toimitetaan asiasta selvitys.

7 §

Etukäteen maksetun ja muun kuin rahan määräisen suorituksen ennakonpidätys

Mitä enakkoperintälain 11 §:ssä säädetään sovelletaan myös etukäteen maksettavaan suoritukseen.

Ennakonpidätys muusta kuin rahana maksettavasta suorituksesta toimitetaan maksu-

kausittain lisäämällä suoritus rahana maksettavaan määrään. Jos muu kuin rahana maksettava suoritus on satunnainen, ennakonpidätys toimitetaan samana kalenterivuonna siten, että suoritus lisätään joko sen myöntämistä lähinnä seuraavan maksukauden aikana maksettavaan määrään tai suoritusta seuraavina kalenterivuoden jäljellä olevina maksukausina maksettavaan määrään tasasuuruksiin eriin jaettuna.

Jos satunnaisen suorituksen arvo on enintään 1 000 markkaa vuodessa, ennakonpidätys voidaan toimittaa kerran vuodessa, viimeistään kalenterivuonna tapahtuvan viimeisen rahasuorituksen ennakonpidätyksen yhteydessä.

Tuloverolain 67 ja 68 §:ssä tarkoitetuista eduista ennakonpidätys toimitetaan vähintään kerran vuodessa, viimeistään kalenterivuonna tapahtuvan viimeisen rahasuorituksen ennakonpidätyksen yhteydessä.

8 §

Luonnolliselle henkilölle maksettavan suorituksen ennakonpidätys eräissä tapauksissa

Enakkoperintälain 25 §:n 1 momentissa tarkoitetuista luonnolliselle henkilölle maksettavista työ- ja käyttökorvauksista ennakonpidätys on toimitettava siten kuin 2 tai 4 §:ssä säädetään, jollei 11 §:n 1 momentista muuta johdu. Arvonlisäveron osuus vähennetään ennen ennakonpidätyksen toimittamista.

9 §

Henkilöstörahaston rahasto-osuuden ja ylijäämän ennakonpidätys

Ennakonpidätys henkilöstörahaston rahasto-osuudesta ja ylijäämästä toimitetaan verovelvollisen sivutuloja varten vahvistetun henkilökohtaisen pidätysprosentin tai verokorttiin merkityn lisäprosentin mukaan.

10 §

Kotitalouksien maksama suoritus sekä satunnainen ja vähäinen suoritus

Enakkoperintälain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu määrä on vuosittain 8 000 markkaa.

Ennakonpidätystä pääomatulosta ei toimiteta, jos suorituksen määrä on pienempi kuin 100 markkaa. Ennakonpidätystä ei myöskään toimiteta, jos muun yksittäisen, satunnaisesti maksettavan suorituksen määrä on enintään 100 markkaa.

2 luku

Ennakonpidätyksen määrää koskevat säännökset

11 §

Ennakonpidätyksen määrä eräissä tapauksissa

Ennakonpidätys pääomatulosta, kuten korosta, voitto-osuudesta ja jälkimarkkinahyviydestä, on 28 prosenttia, jollei toisin säädetä tai määrätä. Ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettua käyttökorvauksesta ennakonpidätys toimitetaan niin ikään 28 prosentin suuruisena, jos korvaus perustuu perintönä tai testamentilla saatuun tai vastiketta vastaan hankittuun oikeuteen.

Ennakonpidätys yli 500 markan määräisestä puun myyntitulosta ja metsää kohdanneen vahingon perusteella suoritettua vähintään mainitun suuruisesta vakuutuskorvauksesta on 18 prosenttia. Pienemmästä määrästä ei toimiteta ennakonpidätystä.

Ennakonpidätys ennakkoperintärekisteriin merkitsemättömälle yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle maksettavasta ennakkoperintälain 25 §:n 1 momentissa tarkoitettua työkorvauksesta on 12 prosenttia. Arvonlisäveron osuus vähennetään kuitenkin ennen ennakonpidätyksen toimitamista.

12 §

Ennakonpidätyksen alentaminen eräissä tapauksissa

Jos on ilmeistä, että ennakonpidätys 11 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitetuista tuloista on maksuunpantavien verojen ja maksujen suoritukseksi liian suuri, myös verovelvollisen muut tulot ja niistä toimitettava ennakkoperintä huomioon ottaen, lääninverovirasto voi verovelvollisen pyynnöstä, saatuaan verovelvollisen selvityksen asiasta, alentaa pidätyksen vastaamaan lopullisia veroja ja maksuja.

Jos on ilmeistä, että ennakonpidätys 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua työkorvauksesta

tai 8 §:ssä tarkoitettua ennakkoperintärekisteriin merkitsemättömälle luonnolliselle henkilölle maksettua työkorvauksesta on muusta syystä kuin työstä johtuvien tavanomaisten välittömien kustannusten vuoksi liian suuri, lääninverovirasto voi verovelvollisen pyynnöstä, saatuaan verovelvollisen selvityksen asiasta, alentaa ennakonpidätyksen vastaamaan lopullisia veroja ja maksuja.

3 luku

Työstä johtuvat kustannukset

13 §

Matkakustannusten korvaukset

Palkansaajalle voidaan ennakonpidätystä toimittamatta maksaa Suomessa tai ulkomailla tehdystä työmatkasta johtuvia matkakustannusten korvauksia sen mukaan kuin verohallituksen vuosittain antamassa kustannuspäätöksessä on määrätty.

Palkansaajan on esitettävä työnantajalle selvitys (*matkalasku*) korvausten maksamista varten. Matkalaskusta tulee käydä ilmi matkan tarkoitus, kohde, tarvittaessa matkareitti, matkustamistapa, matkan alkamis- ja päättymisajankohdat sekä ulkomaille tehtyjen matkojen osalta tiedot maasta tai alueesta, jossa matkavuorokausi on ulkomaille päättynyt.

Maksettaessa korvauksia palkansaajan omistamalla tai hallitsemalla autolla tehdystä työmatkasta matkalaskuun on merkittävä 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi korvausten perusteena käytetyt kilometrimäärät sekä yksikkö hinnat.

Matkalaskuun on liitettävä tositteet, joiden perusteella työnantaja maksaa korvauksia palkansaajalle.

14 §

Eräät muut kustannukset

Jos muuta selvitystä ei esitetä, palkansaajan kustannusten osuudeksi kokonaisansioista voidaan laskea:

1) hevosta tai traktoria metsätoissa käytettäessä 60 prosenttia ja muissa töissä 50 prosenttia;

2) moottorisahaa tai raivaussahaa puun kaadossa, puutavaran valmistamisessa, metsänraivaustyössä tai muussa siihen verrattavassa työssä käytettäessä 40 prosenttia kui-

tenkin niin, että kun kaksi henkilöä työskentelee työryhmänä samaa moottorisahaa tai raivaussahaa käyttäen, kustannusten osuudeksi saadaan laskea 20 prosenttia ja kun työryhmään kuuluu kolme henkilöä 15 prosenttia.

Kun palkansaajalle maksetaan korvausta valokuvaan perustuvan tekijänoikeuden käyttämisestä, saadaan valokuvaan kohdistuvien materiaali- ja välinekustannusten osuudeksi muun selvityksen puuttuessa laskea 20 prosenttia korvauksen määrästä.

15 §

Kustannusten merkitseminen palkansaajatositteeseen

Jos ennakonpidätys jätetään toimittamatta ennakkoperintälain 15 §:ssä tarkoitetusta hyvityksestä tai ennakonpidätys toimitetaan mainitun pykälän mukaan vähennetystä palkan määrästä, on maksajan merkittävä palkansaajan tositteeseen palkan lisäksi maksettu hyvitys tai palkasta vähennetty kustannus, maininta hyvityksen tai kustannusten laadusta sekä muut tarvittavat tiedot.

Valtion tai sen laitoksen, kunnan tai kuntainliiton, evankelisuterilaisen kirkon, sen seurakunnan ja seurakuntainliiton sekä ortodoksisen kirkkokunnan ja sen seurakunnan ei tarvitse merkitä matkakustannusten korvauksena maksettua hyvitystä palkansaajan tositteeseen, jos hyvitys maksuperusteeltaan ja suuruudeltaan vastaa vuosittain verosta vapaaksi vahvistettuja matkakustannusten korvausten perusteita ja määriä. Tositteeseen on kuitenkin merkittävä päivittäisten asunnon ja erityisen työntekemispaikan välisten matkojen matkustamiskustannuksista maksetut korvaukset silloin, kun palkansaaja toimii alalla, jolla erityistä työntekemispaiikkaa alalle tunnusomaisen työn lyhytaikaisuuden vuoksi joudutaan usein vaihtamaan, eikä hänellä ole varsinaista työpaikkaa.

4 luku

Ennakonkantoa koskevat säännökset

16 §

Ennakkoveron maksupäivä

Ennakkovero kannetaan verohallituksen

määrääminä kantokuukausina siten, että eri kuukausina kannettavat ennakot on maksettava viimeistään kunkin kalenterikuukauden 23 päivänä.

17 §

Verovelvollisen selvitysvelvollisuus

Jos verovelvollinen pyytää ennakon uudelleen määräämistä tai sen poistamista, hänen on esitettävä vaatimuksensa tueksi selvitys ja lisäksi tarvittaessa selvitys siitä, paljonko ennakosta on maksettu.

18 §

Yhteisvastuu ennakonkannossa maksettavasta verosta

Jos ennakon koko määrästä on verotusmenettelystä annetun lain 52 §:n nojalla vastuussa muukin henkilö kuin verovelvollinen, ennako on maksuunpantava verovelvollisen ja ennakosta vastuussa olevien henkilöiden yhteisvastuullisesti suoritettavaksi. Ennakkoverolippuun on tällöin merkittävä ennakosta vastuussa olevat henkilöt.

Jos ennakkoverolippuun ei ole tehty 1 momentissa tarkoitettua merkintää ennakosta vastuussa olevasta henkilöstä tai jos toinen henkilö on vastuussa vain osasta ennakkoa, se lääninverovirasto, jossa maksuunpano on tapahtunut, voi tarvittaessa määrätä edellä tarkoitettua henkilöä kuultuaan hänet verovelvollisen kanssa yhteisvastuulliseksi ennakon tai sen osan suorittamisesta.

Vaatimuksen ennakon uudelleen määräämisestä tai poistamisesta saa tehdä myös ennakosta vastuussa oleva. Vaatimuksen johdosta on verovelvollista kuultava.

19 §

Maksuunpanopäätöksen ajankohta

Lääninveroviraston on tehtävä ennakkoperintälain 24 §:ssä tarkoitettu maksuunpanopäätös siten, että yhteisö tai yhteisetuus voi maksaa ennakon ennen tilikauden päättymistä ja muu verovelvollinen ennen kalenterivuoden päättymistä. Rajoitetusti verovelvolliselle ennako voidaan määrätä muulloinkin.

5 luku

Palkkakirjanpitoa koskevat säännökset

20 §

Palkkakortti

Työnantajan tulee pitää kustakin palkansaajasta kalenterivuositain yhtenäistä luetteloa (*palkkakortti*), josta käyvät selville seuraavat tiedot:

- 1) palkansaajan täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja verotuskunta;
- 2) ennakonpidätysprosentti;
- 3) muu ennakonpidätystä koskeva määräys;
- 4) aika, jolta palkka on maksettu päivämäärineen;
- 5) rahapalkan määrä;
- 6) luontoisedun raha-arvo;
- 7) enakkoperintälain 15 §:n nojalla palkasta vähennetty määrä;
- 8) muu ennen ennakonpidätyksen toimittamista palkasta vähennetty määrä;
- 9) palkan määrä, josta ennakonpidätys on toimitettava;
- 10) ennakonpidätyksen määrä;
- 11) enakkoperintälain 15 §:ssä tarkoitetun hyvityksen määrä kunkin hyvityksen osalta erikseen.

Edellä 1 momentin 4—11 kohdissa tarkoitettut tiedot annetaan palkanmaksuittain.

Palkkakorttiin tai sen liitteeseen on myös merkittävä luontoisedun laatu ja laskentaperuste sekä palkansaajan edusta työnantajalle maksama määrä, enakkoperintälain 15 §:n mukaan maksetun hyvityksen laatu ja peruste sekä sanotun pykälän tai muulla perusteella palkasta vähennetyn määrän laatu ja peruste. Palkkakorttiin tai sen liitteeseen on lisäksi merkittävä verohallituksen määräämät tiedot.

Kalenterivuoden päättyttyä on palkkakorttiin merkittävä 1 momentin 5—11 kohdissa tarkoitettujen suoritusten tai määrien vuosittaiset yhteismäärät kustakin suorituksesta tai määrästä erikseen.

Silloinkin kun palkasta ei ole toimitettava ennakonpidätystä, on palkkakorttiin tai sen liitteeseen merkittävä 1, 3 ja 4 momentissa tarkoitettut tiedot.

Jos palkka on maksettu ulkomailla suoritetusta työstä ja palkasta ei tuloverolain 77 §:n perusteella ole toimitettava ennakonpidätystä

tai se on toimitettava vain osasta palkkaa, on palkkakorttiin tai sen liitteeseen merkittävä 1, 3 ja 4 momentissa tarkoitettut tiedot sekä valtio, jossa on työskennelty, työntekopaikkakunta, ulkomailla oleskelun kesto kussakin valtiossa sekä oleskelun aikana tapahtuneet Suomessa käynnit.

Jos 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteita on muutettu tai tietoja on muutoin korjattu, on alkuperäinen tieto säilytettävä ja uusi tieto sekä ajankohta, josta alkaen sitä sovelletaan, viipymättä merkittävä palkkakorttiin tai sen liitteeseen.

Työnantajan on merkittävä palkkakorttiin päätoimesta maksamastaan palkasta antamiensa palkansaajatositteiden lukumäärä.

21 §

Palkkalista

Kirjanpitovelvollisen työnantajan, jonka palveluksessa on ollut samanaikaisesti vähintään kolme palkansaajaa, tulee pitää palkanmaksuittain yhtenäistä luetteloa (*palkkalista*), josta palkansaajittain käyvät selville:

- 1) palkansaajan nimi;
- 2) aika, jolta palkka on maksettu päivämäärineen;
- 3) palkanmaksupäivä;
- 4) rahapalkan määrä;
- 5) luontoisedun raha-arvo;
- 6) enakkoperintälain 15 §:n nojalla palkasta vähennetty määrä;
- 7) muu ennen ennakonpidätyksen toimittamista palkasta vähennetty määrä;
- 8) palkan määrä, josta ennakonpidätys on toimitettava;
- 9) ennakonpidätyksen määrä;
- 10) enakkoperintälain 15 §:ssä tarkoitettu hyvitys;
- 11) palkansaajalle maksettu tai tilille merkitty määrä;
- 12) muut verohallituksen määräämät tiedot.

Jos palkasta ennakonpidätyksen toimittamisen jälkeen vähennetään muu kuin ennakonpidätykseen liittyvä suoritus, on vähennyksen määrä merkittävä palkkalistaan.

Palkkalistaan on merkittävä myös 1 momentin 4—11 kohdissa tarkoitettujen suoritusten tai määrien yhteismäärät kustakin suorituksesta tai määrästä erikseen.

Palkkalista on laadittava erikseen enakkoperintälain 13 §:n mukaisista palkoista ja muista ennakonpidätyksen alaisista suorituksista.

sista tai palkkalista on laadittava siten, että siitä käyvät riittävästi eriteltyinä selville sekä palkat että muut suoritukset.

22 §

Valtion ja sen laitoksen muistiinpanovelvollisuus

Valtion ja sen laitoksen ennakoperintälain mukaisista suorituksista tekemien muistiinpanojen osalta noudatetaan, mitä valtion tulo- ja menoarviosta annetussa laissa ja asetuksessa (423/1988 ja 424/88) sekä valtion liikelaitoksista annetussa laissa (627/1987) on säädetty tai niiden nojalla määrätty.

23 §

Luettelointitapa, tallentaminen ja kirjaaminen

Edellä tarkoitetut luettelot ja muistiinpanot voidaan laatia ja tallentaa koneellisilla tietovälineillä verohallituksen määräämällä tavalla ottaen soveltuvien osin huomioon, mitä kirjanpitolain nojalla on määrätty. Luettelot ja muistiinpanot on verohallituksen ja lääninveroviraston vaatimuksesta saatettava välittömästi työnantajan kustannuksella selväkieliseen muotoon.

Kirjanpitovelvollisen työnantajan tulee kirjanpitoonsa kirjata ennakonpidätykset erityistä tiliä käyttäen.

Koneellisin menetelmin pidetyssä palkkakirjanpidossa palkka- ja ennakonpidätysmäärien kirjaukset ja siirrot sekä niiden suorittamistapa samoin kuin kirjattavien ja siirrettävien erien yhteydet palkkakorttiin ja palkkalistaan sekä muuhun kirjanpitoon on voitava todeta konetta käyttämättä.

24 §

Palkkakirjanpidon menetelmäkuvaukset

Ennakoperintälain 36 §:ssä tarkoitettu koneellisen palkkakirjanpidon menetelmäkuvaukset on selostus, josta käy selville, missä laajuudessa koneellista palkanlaskentaa suoritetaan, käytettävät laitteistot, tietovälineet, lomakemallit, palkan- ja ennakonpidätyksen laskennan suorittamistapa sekä lähtö- ja tulostusaineisto ja niiden käsittely. Menetelmäkuvauksessa on mainittava myös koneellisen palkkakirjanpidon käsittelyssä tapahtuneet

muutokset. Kuvaukseen palkan- ja ennakonpidätyksen laskennan suorittamistavasta tulee sisältyä selostus palkka- ja vähennyslajeista ja niiden käsittelytavasta, käytettävistä palkanmaksukausista ja koneelliseen käsittelyyn sisältyvistä tarkistuksista. Lisäksi menetelmäkuvauksesta on käytävä ilmi, miten muut palkansaajalle maksettavat suoritukset käsitellään palkkakirjanpidossa. Verohallitus määrää tarvittaessa, mitä muuta koneellisen palkkakirjanpidon menetelmäkuvaukseen on sisällytettävä.

Palkanlaskennan aloittamisesta automaattista käsittelyä käyttäen on ilmoitettava lääninverovirastolle.

6 luku

Maksuvalvontaan liittyvät säännökset

25 §

Satunnaisesti palkkaa maksava työnantaja

Ennakoperintälain 34 §:ssä tarkoitettu satunnaisesti palkkaa maksava työnantaja on kotitalous tai muu sellainen maksaja, joka ei ole kirjanpitovelvollinen ja jolla on verovuoden aikana palveluksessaan vain yksi palkansaaja tai, jos palkansaajia on enemmän, heidän työsuhteensa on tilapäinen.

Satunnaisesti palkkaa maksavan työnantajan palkkakirjanpitoa koskevasta muistiinpanovelvollisuudesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta määrätään erikseen.

26 §

Pidätetyn määrän maksaminen

Ennakoperintälain 12 §:ssä tarkoitettua määrää maksetaan lääninverovirastolle viimeistään kalenterikuukauden 10 päivänä.

Pidätetty määrä voidaan maksaa lääninveroviraston luvalla työnantajan eri toimipaikkojen osalta erikseen.

27 §

Valvontailmoituksen antaminen

Ennakoperintälain 32 §:ssä tarkoitettu valvontailmoitus annetaan viimeistään kalenterikuukauden 15 päivänä.

28 §

Vuosi-ilmoituksen oikaiseminen

Verohallitus määrää tarvittaessa milloin ennakoperintälain 33 §:ssä tarkoitettu vuosi-ilmoitus on viimeistään oikaistava.

29 §

Maksulippu

Ennakoperintälain mukaisesta maksuunpanosta lähetetään suorituksen maksajalle maksulippu, johon on merkitty suoritettavat määrät sekä maksupäivä.

30 §

Vähäinen laiminlyönti

Ennakoperintälain 39 §:n 5 momentissa ja 43 §:n 4 momentissa tarkoitettu vähäinen laiminlyönti voi kunkin suorituksen osalta olla määrältään enintään 2 000 markkaa vuodessa. Vähäinen laiminlyönti ei voi olla vuodessa kokonaismäärältäänkään 3 000 markkaa suurempi.

8 luku

Erinäiset säännökset

31 §

Verotarkastus

Mitä verotusmenettelystä annetun asetuksen 2 ja 3 §:ssä säädetään verovelvollisen esittämisvelvollisuudesta ja sen laajuudesta ja sisällöstä sovelletaan myös työnantajaan ja muuhun suorituksen maksajaan.

32 §

Kuuleminen

Jos henkilöä on ennakoperintälain mukaan ennen asian ratkaisemista tai toimenpiteeseen ryhtymistä kuultava, on asia, jollei asianomaista ole muulla tavoin kuultu, annettava tiedoksi siinä järjestyksessä kuin

laissa tiedoksiannosta hallintoasioissa säädetään ja samalla varattava tilaisuus määrääjassa esittää tarpeelliseksi katsomansa selvitys.

33 §

Määräajan muuttuminen

Jos kantoajan, maksuajan tai muun ennakoperintälaissa tai tässä asetuksessa säädetyn määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa maksettavan erän suorittaa tai tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

35 §

Asiakirjan allekirjoittamatta jättäminen

Ennakoperintää koskevaan päätökseen tai muuhun asiakirjaan, joka annetaan automaattista tietojenkäsittelyä tai muutoin ainakin osittain painomenetelmää käyttäen, voidaan allekirjoitus jättää merkitsemättä.

35 §

Pyöristyssääntö

Ennakkonpidätys määrätään täysin markoin siten, että lasketun määrän päättyessä penneihin ne jätetään lukuun ottamatta.

Ennakkon erää määrättäessä jätetään täysien markkojen yli menevä osa lukuun ottamatta.

36 §

Todistus ennakkonpidätyksen toimittamisesta Suomessa

Saadakseen sellaisessa kansainvälisessä sopimuksessa, jonka tarkoituksena on välttää veron ennakkon periminen useammassa kuin yhdessä valtiossa, edellytetyn todistuksen ennakkonpidätyksen toimittamisesta Suomessa, työnantajan on ilmoitettava lääninverovirastolle työntekijän nimi, henkilötunnus, työskentelyajat toisessa sopimusvaltiossa sekä muut tarvittavat tiedot. Jos ennakkonpidätystä ei olosuhteiden muuttumisen johdosta enää toimiteta Suomeen, on työnantajan ilmoitettava tästä välittömästi lääninverovirastolle.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

37 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Tällä asetuksella kumotaan 1 päivänä joulukuuta 1978 annettu ennakoperintäasetus (904/1978) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen kuitenkin niin, että kumotun

asetuksen 32 ja 34 §:ää sovelletaan vuodelta 1996 maksettuihin suorituksiin, ja mitä ennakonpidätystodistuksesta on kumotussa asetuksessa säädetty sovelletaan vuodelta 1996 ja voidaan soveltaa vuodelta 1997 toimitettuja ennakonpidätyksiä hyväksi luettaessa.

Ennakkoperintälain 39 §:ssä tarkoitettua maksuvelvollisuuden poistamista varten työnantajan on tehtävä lääninverovirastolle asiaa koskeva hakemus, josta tulee käydä selville maksulipun tiedot ja hakemuksen kohteena olevat palkansaaajat, kun hakemus koskee maksuunpanoa, joka on toimitettu ennen 1 päivää tammikuuta 1998.

Verohallituksen päätös

ennakkoperintävelvollisuudesta vapauttamisesta

Verohallitus on päivänä _____ kuuta 199 _____ annetun ennakkoperintälain 6 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla määrännyt:

1 §

Joukkovelkakirjalainan koroksi katsottavasta tuotosta ja sijoitusrahaston voitto-osuudesta ei toimiteta ennakonpidätystä, kuin ne maksetaan tuloverolaissa tarkoitetulle kaupparekisteriin merkitylle yhteisölle, yhtymälle ja yhteisetuudelle taikka asianomaiseen rekisteriin merkitylle yhdistykselle tai säätiölle.

2 §

Ennakonpidätystä ei toimiteta:

- 1) opintotukilaissa (65/1994) tarkoitetusta opintorahasta;
- 2) reserviläispalkasta;
- 3) löytöpalkkiosta;

- 4) poliisin maksamasta vihjepalkkiosta;
- 5) kilpailupalkinnosta; jollei sitä voida pitää ennakkoperintälaissa tarkoitettuna palkkana tai työkorvauksena;
- 6) veronkantoasetuksen 1 §:n mukaisesti palautettavalle määrälle maksettavasta korosta;
- 7) puun myyntitulosta, jos suorituksen saajan metsäverotus toimitetaan metsätalouden puhtaan tuoton perusteella tai kun se maksetaan 1 §:ssä tarkoitetulle saajalle.

Tämä päätös tulee voimaan päivänä _____
kuuta 199 _____.

